Jack London

Jack London

Aventuri în Alaska

CUPRINS:

Adăpost pentru o zi 5
Sete de viaţă 31
Purtarea albilor 62
Povestea lui Keesh 81
Neprevăzutul 93
Lupul din Alaska 125
Drumul sorilor 149
Negoro laşul 177
Fiul lupului 194

ADĂPOST PENTRU O ZI.

John Messner se agăţa cu o mână de bara oscilantă, ca să ţină sania pe direcţia cea bună. Cu cealaltă, şi ea protejată de mănuşă, îşi freca obrajii şi nasul fără încetare. Uneori, când amorţeala se înteţea, se freca, s-ar putea spune, cu furie. Fruntea îi era acoperită de cozorocul căciulii sale de blană, ale cărei margini lăsate îi adăposteau urechile. Ceea ce mai rămânea din chipul lui era protejat de o barbă deasă, castaniu-aurie, aflată sub o crustă subţire de gheaţă.

În faţa lui aluneca o sanie de Yukon, încărcată până la refuz, trasă de un atelaj format din cinci câini. Frânghia care atârna în urma săniei se freca de piciorul lui Messner. Când atelajul cotea din pricina meandrelor pistei pe care o urmau, bărbatul păşea peste funie. Cum existau multe cotituri, trebuia să sară deseori peste ea şi, uneori, se împiedica. Părea neîndemânatic şi picioarele obosite îl trădau, astfel că, din când în când, sania îl lovea peste călcâie.

„ Ajuns într-un loc unde pista pornea în linie dreaptă şi sania putea luneca o vreme fără să fie condusă de cineva, eliberă bara şi îşi lovi, de câteva ori, palma de lemnul tare. Astfel reuşi să îşi restabilească circulaţia sângelui. Dar, în timp ce o scutură, nu încetase să îşi frece nasul şi obrajii cu cealaltă.

— Oricum, zise el, e prea ger pentru a călători.

Vorbea tare, cum fac oamenii care sunt singuri deseori…

— Trebuie să fii nebun să umbli pe o asemenea temperatură, căci, dacă nu sunt cel puţin 80 de grade sub zero, atunci sunt cu siguranţă 79.

Îşi scoase ceasul şi abia după câteva încercări reuşi să şi-l pună iar în buzunarul vestei sale groase din lână. Apoi privi către cer şi îşi plimbă ochii de-a lungul liniei orizontului până spre sud.

— Ah, e deja prânzul, murmură el, cerul e senin, dar nu există nici urmă de soare…

După încă zece minute de mers în acelaşi ritm, adăugă:

— N-am făcut prea mult drum. E prea ger pentru a călători.

Brusc, le strigă „uuă” câinilor, apoi se opri. Mâna sa dreaptă părea să-l îngrijoreze. Începu să o lovească, furios, de bară.

— Amărâţilor! Le zise el câinilor, care se lăsaseră jos, greoi, să se odihnească în zăpadă.

Cuvântul acela neaşteptat fusese rostit cu aceeaşi violenţă cu care îşi izbea mâna de lemn.

— Ce rău aţi făcut voi încât a venit un alt animal, un biped, v-a dresat ca să trageţi la ham, vă ştie toate punctele slabe şi a făcut din voi nişte sclavi?

Îşi frecă nasul, nu uşor, ci cu brutalitate, ca să pună sângele în mişcare. Apoi îi forţă pe câini să îşi reia treaba.

Călătorea pe suprafaţa îngheţată a unui fluviu care descria, în urma lui, o cotitură gigantică, de multe mile lungime, pierzându-se în dezordinea fantastică a munţilor tăcuţi, acoperiţi de zăpadă. Înaintea lui, apa respectivă se

despărţea în numeroase braţe, înainte de a face loc insulelor din mijlocul ei. Insulele acelea erau tăcute şi albe.

Nu se vedea nici un animal, nici o pasăre nu zbura prin aerul îngheţat şi nici o insectă nu bâzâia prin văzduh, ca să spargă liniştea atotstăpânitoare. Nu se zărea nici o fiinţă omenească, nici o urmă care să pomenească de trecerea cuiva pe acolo. Lumea era adormită şi părea cufundată în somnul morţii…

John Messner părea să cadă şi el victimă apatiei care-l înconjura. Gerul era gata să-i amorţească cugetul. Mergea înainte, cu capul aplecat, fără să observe ceva în jurul lui, frecându-şi parcă automat nasul şi obrajii, izbindu-şi mâna de bara ce direcţiona sania, atunci când pista era dreaptă.

Dar ei, câinii, observau totul. Se opriră brusc, îşi. Întoarseră privirile către stăpânul lor şi se uitară la el agitaţi şi întrebători. Genele le erau îngheţate, ca şi boturile. Gerul şi oboseala îi sleiseră de puteri.

Bărbatul îi mai împinse înainte până ce se opri, la rândul lui. Cu greu îşi înălţă capul, apoi se uită în jur. Câinii se opriseră lângă o groapă. Nu era o crăpătură, ci o groapă făcută de om în stratul de gheaţă, rezultat al trudei, al loviturilor de topor, având o adâncime de trei picioare şi jumătate.

O pojghiţă de gheaţă care se instalase între timp indica faptul că nu fusese folosită de ceva vreme. Messner îşi ridică privirea: câinii îi arătaseră deja unde trebuia să meargă, fiecare bot alb şi neliniştit fiind îndreptat către poteca de-abia trasată prin zăpadă, care părăsea pista principală a fluviului şi ducea către malul insulei.

— Prea bine, amărâţilor, zise el, merg până acolo să văd despre ce este vorba. Nici voi n-aveţi mai mult chef ca mine să continuăm drumul.

Urcă malul insulei şi dispăru. Câinii nu se culcară ci, agitaţi, îl aşteptară să se întoarcă stând în picioare. El reveni, legă o frânghie de partea din faţă a săniei, apoi şi-o

puse peste umeri. Se întoarse către câini şi le făcu semn să urce colina alergând.

Treaba era destul de dificilă, dar animalelor parcă le dispăru toată oboseala în vreme ce-şi deschideau pârtie prin zăpadă, lătrând de nerăbdare şi de bucurie, luptându-se şi consumându-şi ultimele puteri în acel efort. Când unul dintre ei cădea sau alunecă, cel din urmă lui îl muşca de picioarele din spate. Bărbatul îi încuraja ori îi amenința prin strigăte, trăgând cu toate forţele de frânghie.

Urcară dintr-o singură încercare panta aceea dificilă, apoi cotiră în stânga şi merseră până la o cabană micuţă, ridicată din trunchiuri de copaci, unde se opriră. Cabana era pustie, având o singură încăpere, de opt pe zece picioare. Messner îşi deshămă animalele, descarcă sania şi pătrunse în cabană. Ultimul călător pe care întâmplarea îl adusese pe acolo lăsase o provizie bună de lemne pentru foc.

Messner aranjă puţin soba metalică, apoi aprinse flăcările. Puse deasupra lor, fără a-i mai dezgheţa, cinci somoni uscaţi la soare, pentru câini, după care îşi umplu ibricul cu bucăţi de gheaţă. Făcu acelaşi lucru cu marmita sa.

Aşteptând să dea apă în clocot, rămase cu faţa deasupra sobei. Umezeala provenită din respiraţia lui i se depusese în barbă, prefăcându-se în ţurţuri care începeau să se topească. Pe măsură ce se topeau şi stropii cădeau pe sobă, aceştia sfârâiau şi se evaporau. Grăbi operaţiunea cu degetele sale, detaşând ţurţurii micuţi, care se prăbuşeau, cu zgomot, pe podea.

Lătrăturile sălbatice ale câinilor de afară nu-l opriră din treaba să. Auzi mârâiturile şi urletele scoase de animalele dintr-un alt atelaj, ca şi un glas omenesc. Cineva bătu în uşă.

— Intraţi, strigă Messner, oarecum sufocat, fiindcă tocmai sugea un ţurţure pe care vroia să şi-l îndepărteze de pe buza de sus.

Uşa se deschise şi, prin aburii ce o înconjurau, văzu un bărbat şi o femeie care se opriseră în prag.

— Intraţi, le zise el hotărât, şi închideţi uşa.

Nu putea să zică nimic despre ei din felul în care arătau. Căciula uriaşă, ale cărei margini îi acopereau nasul şi obrajii, şi fularul lung, care îi înconjura capul, nu lăsau să se vadă din femeie decât o pereche de ochi negri.

Şi bărbatul avea ochii negri. Era bărbierit, iar mustaţa sa îngheţată îi ascundea gura.

— Am vrea să ştim dacă mai există vreo cabană prin împrejurimi, zise el, uitându-se prin încăperea goală. Am crezut că această cabană e pustie.

— Nu-i cabana mea, îi răspunse Messner. Am găsit-o în urmă cu câteva minute. Intraţi şi instalaţi-vă. E aici loc pentru toţi şi nu aveţi nevoie de soba pe care aţi adus-o cu voi.

Auzindu-i glasul, femeia începu să-l privească mai atentă.

— Adu-ţi lucrurile, îi zise necunoscutul. Eu voi dezlega câinii şi voi aduce apă, ca să ne putem apuca de gătit.

Messner ieşi ca să le dea peştii câinilor săi înfometaţi, pe care trebui să-i apere de animalele celuilalt atelaj. Când reveni în cabană, noul venit îşi deshămase câinii şi adusese apă. Lichidul din vasul lui Messner dăduse deja în clocot. Puse cafeaua, coborî zaţul cu o jumătate de ceaşcă de apă rece şi luă băutura de pe sobă. Dezgheţă biscuiţii în cuptor, alături de fasolea pe care o fiersese noaptea trecută. Odată treaba terminată, îşi luă vasele de pe sobă, ca să-i lase şi pe noii veniţi să-şi pregătească mâncare. Se aşeză pe aşternutul făcut sul şi începu să-şi potolească foamea mâncând cu poftă din vasul pus pe cutia lui de provizii, între două înghiţituri, vorbea cu bărbatul acela care, cu capul pe deasupra sobei, îşi dezgheţa ţurţurii din mustaţă. După ce isprăvi, noul venit îşi întinse şi aşternutul într-un colţ al încăperii.

— Ne vom culca aici, zise el, dacă nu vreţi dumneavoastră acest colţişor. Aţi venit primul şi aveţi dreptul să alegeţi.

— Nu e nici o problemă, răspunse Messner. E bine oriunde.

Îşi desfăşură şi el aşternutul, îşi pregăti culcuşul, apoi se aşează pe marginea lui.

Străinul puse o trusă medicală micuţă sub păturile sale, la un capăt, ca să o folosească drept pernă.

— Sunteţi doctor? Îl întrebă Messner.

— Da, îi răspunse celălalt, dar vă asigur că n-am venit în Klondyke în căutare de clienţi.

Femeia se ocupa cu gătitul, în timp ce bărbatul tăia carnea grasă şi întreţinea focul din sobă. Lumina slabă intra în cabană printr-o ferestruică de hârtie unsă cu grăsime, astfel că John Messner nu-i putea distinge prea bine trăsăturile.

Nici nu încercă să o privească mai atent, fiindcă nu-l interesa. Ea, însă, se uita curioasă la el, din când în când, din colţul întunecat în care se găsea.

— Ah, e o viaţă frumoasă, zise doctorul cu entuziasm, oprindu-se din ascuţitul cuţitului de burlanul sobei. Îmi place lupta, efortul propriului trup. Realitatea e că trăim ca nişte primitivi.

— Realitatea e că afară s-a făcut un ger cumplit, zise Messner râzând.

— Ştiţi ce temperatură e afară? Îl întrebă doctorul. Celălalt clătină din cap. 9

— Vă voi spune eu. Şaptezeci şi patru de grade sub zero – atât arată termometrul cu alcool de la sania mea.

— Adică o sută şase grade sub temperatura indicată, ca să călătorească un om!

— O adevărată sinucidere, adăugă doctorul. Oboseşti, respiri din greu, tragi gheaţă în plămâni şi astfel le îngheţi ţesuturile. Capeţi o tuse seacă ce te scutură, în vreme ce ţesutul mort se desprinde singur. La vară mori de pneumonie şi te întrebi de ce. Voi rămâne în cabana asta cel puţin o săptămână, dacă termometrul nu urcă până la minimum cincizeci de grade sub zero.

Apoi se întoarse către femeie:

— Spune-mi, Tess, nu crezi că a fiert destul cafeaua? La auzul acestui nume, John Messner ciuli urechea.

O privi repede, în vreme ce pe chipul lui trecu umbra unei amintiri care-l obseda, fantoma unui chin ce refuza să moară. Dar, în clipa următoare, alungase fantoma aceea prin efortul voinţei sale. Chipul îi era la fel de liniştit ca înainte, chiar dacă era cu ochii în patru şi părea nemulţumit de lumina slabă ce-l împiedica să vadă clar faţa femeii.

În mod automat, prima ei mişcare fu să ia ibricul de pe foc, apoi se uită la Messner. El se liniştise, astfel că ea nu văzu decât un bărbat stând pe marginea culcuşului, cu privirea aţintită asupra propriilor mocasini. Totuşi, când ea se întoarse să se ocupe de gătit, el îi aruncă rapid o privire, lucru care nu-i scăpă femeii. Ochii bărbatului se îndreptară apoi către doctor, pe deasupra ei. Pe buzele acestuia se ivise un zâmbet care o complimentă pentru felul în care căzuse în capcană.

Femeia scoase o lumânare din cutia de provizii şi o aprinse. O singură privire aruncată asupra chipului ei astfel luminat îl lămuri pe Messner. În cabană mică, cel mai îndepărtat ungher se găsea la o distanţă de câţiva paşi. Într-o clipă, femeia ajunse lângă el. Se grăbi să-i lumineze faţa, îl privi fix şi, recunoscându-l, ochii i se măriră de teamă. Liniştit, el îi răspunse printr-un zâmbet.

— Ce cauţi, Tess? O întrebă doctorul.

— Agrafele pentru păr, zise ea îndepărtându-se de străin şi scotocind prin sacul de drum.

Puseră proviziile în lada lor, se aşezară pe cea a lui Messner şi se uitară la el. Acesta stătea lungit în culcuş, ca şi cum ar fi vrut să doarmă, culcat pe o parte, cu capul pe braţ. În camera mică, era ca şi cum ar fi stat toţi trei la masă.

— Din ce parte a Statelor Unite veniţi? Întrebă Messner.

— Din San Francisco, răspunse doctorul, şi mă aflu în ţinutul acesta de doi ani.

— Eu tot din California am venit, zise Messner.

Femeia îl privi rugătoare, dar el zâmbi şi continuă:

— Aţi auzit de Berkeley? Doctorul deveni foarte atent.

— Este vorba de Universitatea Berkeley din California? Întrebă el.

— Da.

— Aţi fost profesor la vreo facultate? Zise doctorul, îmi amintiţi de cei de acolo.

— Îmi pare rău că spuneţi asta, zâmbi Messner. Aş fi preferat să trec drept un căutător de aur ori un conducător de sanie.

— Nu pare mai profesor decât pari tu doctor, zise femeia.

— Mulţumesc, spuse Messner. Chiar aşa, doctore, cum vă numiţi? Adăugă el, întorcându-se către bărbatul necunoscut.

— Haythorne, dacă vreţi să mă credeţi, şi mi-am încheiat socotelile cu civilizaţia.

— Şi dânsa este doamna Haythorne? Zise Messner salutând-o.

Ea îi aruncă o privire mai curând mânioasă decât rugătoare.

La rândul său, Haythorne vru să-l întrebe pe celălalt cum îl cheamă. Deschisese deja gura să o facă, dar Messner îl întrerupse.

— Mă gândesc, doctore, că dumneata mi-ai putea satisface curiozitatea. Acum vreo doi sau trei ani a avut loc un scandal în cercul restrâns ai celor de la facultate. Soţia unui profesor englez – scuzaţi-mă, vă rog, doamnă Haythorne – a dispărut, împreună cu un medic din San Francisco. Cel puţin aşa am înţeles eu. Nu-mi amintesc exact numele ei, în clipa asta. Ştiţi ceva despre acel incident?

Haythorne făcu un semn din cap:

— S-a făcut mult caz de lucrurile acelea în vremea respectivă. El se numea Womble, Graham Womble. Avea o clientelă pe cinste pe atunci. L-am cunoscut, într-un fel…

— Ei, bine, aş vrea să aflu ce s-a mai întâmplat cu ei. Nu ştiu dacă aţi aflat acest lucru, dar au dispărut fără urmă.

— El a fost destul de viclean ca să şteargă orice urmă. Se spune că au plecat către Mările Sudului, că au dispărut de la bordul unui vapor în timpul unui taifun sau altceva de felul ăsta.

— N-am auzit aşa ceva, mărturisi Messner. Dumneavoastră vă amintiţi de ei, doamnă Haythorne?

— Bineînţeles, răspunse ea calmă, în contrast cu mânia de care era cuprinsă.

Femeia stătea astfel încât Haythorne să nu-i poată vedea chipul.

Doctorul vru să-l întrebe iar cum îl cheamă, dar Messner vorbi înaintea lui:

— Despre doctorul Womble am auzit spunându-se că era un bărbat tare chipeş, de care femeile se ţineau scai.

— Dacă era aşa, atunci povestea asta 1-a terminat, mormăi Haythorne.

— Iar femeia era o zgripţuroaică, cel puţin aşa mi s-a zis. Era de notorietate publică la Berkeley faptul că făcea un iad din viaţa soţului ei.

— N-am auzit niciodată aşa ceva, răspunse Haythorne. La San Francisco se spunea chiar contrariul.

— Un fel de femeie martiră, nu? Crucificată pe altarul căsniciei?

Doctorul făcu semn din cap. Ochii cenuşii ai lui Messner străluceau ciudat. După un răstimp, continuă:

— E de la sine înţeles că orice monedă are două feţe. Trăind la Berkeley, n-am văzut decât una dintre ele. Se pare că femeia se ducea deseori la San Francisco.

— Cafea, te rog, ceru Haythorne. Femeia îi umplu ceaşca, râzând încet.

— Staţi la palavre ca doi bătrâni; zise ea în glumă.

— De ce? E o discuţie foarte interesantă, îi spuse Messner zâmbind.

Apoi i se adresă doctorului:

— Bărbatul ei nu se bucura de o reputaţie bună la San Francisco?

— Dimpotrivă, era cunoscut drept un om de o înaltă moralitate, răspunse Haythorne ceva mai aprins decât ar fi fost normal. Propovăduia peste tot moralitatea fiindcă el nu cunoscuse niciodată pasiunea adevărată.

— L-aţi cunoscut?

— Nu l-am văzut niciodată, fiindcă nu frecventam cercurile universitare.

— Deci e vorba de cealaltă faţă a monedei, zise Mess-ner de parcă ar fi fost un judecător. Chiar dacă din punct de vedere fizic nu reprezenta mare lucru, nu era totuşi un slăbănog. Se interesa de sporturile practicate în colegiu şi avea ceva talent. Mai scria şi câteva povestiri care plăceau celor din anturajul lui. Am auzit că urma să devină decanul facultăţii, dar după cele întâmplate din pricina soţiei sale şi-a dat demisia şi a plecat. Cred că evenimentul acela i-a distrus cariera. În orice caz, putem considera că 1-a făcut knock-out. Probabil că-şi iubea mult soţia.

Haythorne îşi termină cafeaua, murmură ceva, ca şi cum povestea aceea nu-l mai interesa, apoi îşi aprinse pipa.

— E bine că n-au avut copii, continuă Messner. Haythorne, uitându-se la sobă, îşi puse căciula şi mănuşile.

— Mă duc să caut nişte lemne, zise el. Apoi îmi voi scoate mocasinii şi mă voi simţi în largul meu.

Uşa se închise în urma lui. Timp de câteva minute se lăsă o linişte grea. Bărbatul rămase în aceeaşi poziţie în culcuşul său, iar femeia, aşezată pe cutia cu provizii, îl privea ţintă.

— Ce ai de gând să faci? Îl întrebă ea deodată. Messner îi aruncă o privire nehotărâtă şi leneşă.

— Ce crezi că ar trebui să fac? Sper că nimic dramatic. După cum vezi, sunt obosit, dărâmat după drumul ăsta, iar culcuşul e atât de îmbietor.

Ea îşi muşcă buza inferioară şi îşi stăpâni mânia de care era cuprinsă.

— Dar… începu ea, apoi tăcu.

— Sper că nu vrei să-l omor pe domnul… Haythorne, zise el cu blândeţe, aproape rugător. Mi-ar fi tare greu, dar şi inutil.

— Dar trebuie să faci ceva! Strigă ea.

— Dimpotrivă, eu cred că nu am ce să fac.

— Vei rămâne cu noi? El făcu semn că da.

Femeia privi, disperată, prin cabană şi văzu „celălalt aşternut, într-un ungher.

— Vine noaptea, nu poţi rămâne aici. Nu poţi, ţi-o spun, e imposibil!

— Fireşte că pot. Iţi amintesc faptul că eu am găsit primul cabana asta şi că voi îmi sunteţi oaspeţi.

Femeia se uita iar prin încăpere şi o apucă groaza la vederea celuilalt aşternut.

— Atunci va trebui să plecăm noi, se hotărî ea.

— Imposibil. Te chinuie acea tuse seacă de care spunea domnul Haythorne. Deja ai răcit la plămâni. El e doctor, ştie bine lucrurile astea, aşa că nu va permite să plecaţi de aici.

— Atunci ce vei face? Întrebă ea pe un ton reţinut şi calm, dar care prevestea furtuna.

Messner o privi aproape părinteşte, fiindcă încercase să dovedească o răbdare şi o milă ieşite din comun.

— Draga mea Tereza, aşa cum ţi-am zis, nu ştiu, încă nu m-am gândit.

— Ah! Mă înnebuneşti!

Se ridică brusc, frângându-şi mâinile de neputinţă.

— Înainte nu erai aşa!

— Înainte eram blând şi bun, zise el, clătinând din cap. Şi din cauza asta m-ai părăsit, nu-i aşa?

— Eşti atât de diferit, atât de liniştit şi de calm, încât mă îngrozeşti. Simt că vrei să ne faci ceva cumplit. Dar, orice vei face, să nu fie ceva nebunesc! Nu te aprinde prea tare!

— Nu mă aprind deloc. Cel puţin nu mă mai aprind de când ai plecat.

— Ai câştigat… ceva remarcabil, reluă ea.

El îi zâmbi ca pentru a-i mulţumi.

— În vreme ce eu mă gândesc la ceea ce voi face, iată ce vei face tu. Îi vei spune domnului… Haythorne cine sunt. Asta va face că şederea noastră în cabana asta să devină mai… sociabilă, nu?

— De ce m-ai urmărit prin ţara asta îngrozitoare? Îl întrebă ea foarte curioasă.

— Să nu crezi că am venit prin locurile astea din pricina ta, Tereza. Nu mai fi aşa de vanitoasă. E o iluzie. Ne-am întâlnit, pur şi simplu din întâmplare. Ara rupt-o cu viaţa universitară şi trebuia să mă duc undeva. Trebuie să spun, ca să fiu cinstit, că am venit în Klondyke pentru că era ultimul loc din lume unde aş fi sperat să dau de tine.

Tocmai atunci se auzi un zgomot la uşă, aceasta se deschise, iar în cabană pătrunse Haythorne cu un braţ de lemne. De cum auzi zgomotul, Tereza începu să strângă farfuriile. Haythorne ieşi ca să mai aducă lemne.

— De ce n-ai făcut prezentările? O întrebă Messner.

— Îi voi spune, răspunse femeia. Să nu crezi că mi-e frică.

— Niciodată nu ţi-a fost frică de ceva.

— Nu mă tem nici să-i mărturisesc totul, continuă ea, îndulcindu-şi tonul şi trăsăturile feţei.

— În cazul tău, cred că mărturisirea este un fel de minciună, un şiretlic, o auto-glorificare.

— Nu mai fi atât de pedant, îi zise ea, schimbând tonul şi devenind mai tandră. Niciodată nu mi-au plăcut discuţiile astea. Nu mi-e teamă să îţi cer iertare.

— Nu am de ce să te iert, Tereza. De fapt, îţi sunt recunoscător. E drept, am suferit la început, apoi, din pricina primăverii, mi-am dat seama că eram fericit, foarte fericit. A fost o descoperire uimitoare.

— Dacă m-aş întoarce la tine? Îl întrebă ea.

— M-ar deranja destul de mult, îi răspunse el, privind-o ciudat.

— Dar sunt soţia ta! Ştii doar că divorţul nu s-a pronunţat încă.

— Îmi pare rău că am neglijat aspectul acesta. Va fi primul lucru de care voi avea grijă.

Ea se apropie de el şi îi puse mâna pe braţ.

— Nu mă mai vrei, John?

Vocea îi era blândă şi mângâietoare, mâna ei îl ademenea.

— Dacă ţi-aş spune că am greşit? Dacă ţi-aş mărturisi că sunt nefericită? Ei bine, sunt. Şi m-am înşelat cumplit.

Lui Messner începu să i se facă frică. Simţi cum îl trec fiorii din pricina mâinii ei mângâietoare. Nu mai era stăpân pe situaţie, calmul lui aparent pierise. Ea îl privea cu ochii ei mari şi îl cucerea iar. Se simţea la marginea prăpastiei, incapabil să reziste forţei ce l-ar fi împins mai încolo.

— Mă întorc la tine, John. Mă întorc la tine azi… acum. El se zbătea sub atingerea acelei mâini ca într-un coşmar. În vreme ce ea îi vorbea, Messner credea că aude cântecul dulce al sirenelor. Ca şi cum cineva cânta undeva la pian, iar sunetele se loveau de timpanul lui…

Deodată sări în picioare. O împinse, atunci când ea vru să-l îmbrăţişeze, apoi se dădu înapoi, către uşă, îngrozit.

— Vrei să fac vreo nebunie? Strigă el.

Femeia începu să râdă batjocoritor, apoi se apucă de spălat farfuriile.

— Ţi-am zis să nu te aprinzi. Stai liniştit, nu te vreau, doar mă jucam cu tine. Să ştii că sunt mai fericită cu el.

Dar Messner nu o crezu. Îşi amintea de repeziciunea cu care ea îşi schimba atitudinea. Chiar în clipele acelea se folosise de farmecele ei. Nu era fericită cu bărbatul celălalt, descoperise că greşise. Mândria lui masculină se înflăcăra când pricepu asta. Ea vroia să se întoarcă la el, dar el nu dorea aşa ceva. Fără să-şi dea seama, mâna lui trase zăvorul.

— Nu fugi, îi zise ea râzând, nu te muşc.

— Nu fug, îi spuse el ca un copil, în vreme ce îşi punea mănuşile. Mă duc doar să aduc apă.

Luă găleţile goale şi marmitele, apoi deschise uşa, şi se întoarse ca să o privească încă o dată.

— Nu uita să-i spui domnului… Haythorne cine sunt eu.

Messner sfărâmă pojghiţa de gheaţă care se formase la puţ timp de o oră şi umplu găleţile. Pe drum merse foarte repede, ca să nu cadă pradă gerului cumplit. Deodată, sprâncenele lui încruntate se destinseră, iar chipul lui nehotărât deveni decis. Înţelese ce trebuia să facă. Buzele şi obrajii i se destinseră într-un rânjet. Găleţile prinseseră deja pojghiţă de gheaţă atunci când reveni la cabană.

Intrând, dădu peste celălalt bărbat, care-l aştepta, în picioare, lângă sobă. Poziţia lui era rigidă. I se părea puţin jenat de ceva anume.

— Încântat să vă întâlnesc, domnule, numele meu este Graham Womble, zise el ceremonios, ca şi cum ar fi răspuns unei prezentări.

Messner lăsăjos găleţile cu apă, dar nu-i întinse mâna. Womble nu putea să ascundă ura pe care o resimţea pentru cel pe care-l ofensase.

— Deci dumneata eşti tinerelul, zise Messner, parcă mirat. Ei, bine, iată că sunt chiar fericit că te-am întâlnit. Eram curios să văd ce a găsit Tereza la dumneata. Adică prin ce ai sedus-o. Ia te uită!

Îl înconjură pe celălalt, uitându-se la el, ca şi cum ar fi fost un cal scos la vânzare.

— Ştiu ce trebuie să credeţi acum despre mine, începu Womble.

— Să nu mai vorbim despre asta, îl întrerupse Messner, exagerând, prin glasul său, cordialitatea, fiindcă n-are nici un rost. Vreau să ştiu doar ce crezi despre ea. A corespuns aşteptărilor? Te-a satisfăcut? Viaţa dumi-tale a devenit un vis fericit de atunci? – - Nu fi prost, îl întrerupse Tereza.

— Nu mă pot împiedica să fiu firesc, mărturisi Messner.

— Aţi putea fi, în acelaşi timp, constructiv şi expeditiv, zise repede Womble. Vrem să ştim ce veţi face.

Messner schiţă un gest de neputinţă.

— Chiar că nu ştiu. Este o situaţie imposibilă, pe care nimeni n-ar fi prevăzut-o.

— Dar nu putem sta toţi trei sub acelaşi acoperiş. Messner îl aprobă printr-un semn din cap.

— Înseamnă că trebuie să plece cineva.

— Acest lucru este indiscutabil, zise Messner. Când trei oameni nu pot sta în acelaşi loc, în acelaşi moment, trebuie ca unul dintre ei să plece.

— Şi omul acela sunteţi dumneavoastră, îi spuse Womble cu răceală. Aveţi de parcurs zece mile până la cea mai apropiată tabără, dar îi puteţi face uşor.

— Acesta este primul punct slab din raţionamentul dumitale, obiectă celălalt. De ce trebuie să plec eu? Doar eu am găsit primul cabana.

— Dar Tess nu poate ieşi, îi explică Womble, fiindcă plămânii ei au fost deja atinşi de ger.

— Sunt de acord cu asta. Nu poate risca să meargă zece mile pe un asemenea ger. Trebuie să rămână aici, fără îndoială.

— Atunci, vom face cum am zis şi… vru să termine Womble.

Messner îl întrerupse:

— Dar plămânii dumitale sunt buni, nu-i aşa?

— Şi ce-i cu asta?

Celălalt tuşi puţin, apoi vorbi fără să se grăbească.

— Nu mare lucru, doar că, după raţionamentul dumitale, nu te opreşte nimic să te lupţi cu gemi ca să străbaţi cele zece mile. O vei face cu uşurinţă.

Womble se uită repede la Tereza, bănuitor, ghicind în ochii femeii o scânteie de mulţumire.

— Ce vrea să spună cu asta? O întrebă el.

Femeia ezită să răspundă şi chipul i se întunecă de furie. Womble se întoarse către Messner.

— Destul! Nu puteţi rămâne aici.

— Ba da, pot.

— Nu voi permite aşa ceva. Messner ridică din umeri.

— Eu sunt stăpân aici.

— În orice caz, eu rămân aici, insistă celălalt.

— Te voi da afară.
— Mă voi întoarce.
Womble se opri puţin, ca să se liniştească şi să se controleze. După aceea vorbi hotărât, cu glas gros:
— Ascultaţi, domnule, dacă refuzaţi să ieşiţi, vă voi bate. Aici nu e California. Vă voi pocni cu ambii pumni.
Messner ridică din umeri.
— Dacă faci asta, voi aduna minerii şi te vor spânzura de primul copac. Cum ai spus, aici nu e California. Minerii ăştia sunt oameni simpli. Nu am decât să le arăt urmele loviturilor tale, să le mărturisesc adevărul şi să le cer să-mi înapoieze soţia.
Femeia vru să vorbească, dar Womble, furios, se întoarse la ea şi-i strigă:
— Tu nu te amesteca!
— Te rog, Tereza, lasă-ne să discutăm, adăugă Messner pe un ton ce contrasta cu al celuilalt.
Furia femeii şi sentimentele ce o animau îi iritară p 1 amânii, provocându-i o tuse seacă ce o scutură. Cu chipul înroşit şi cu mâna la piept, aşteptă să treacă accesul.
Womble o privi cu tristeţe şi îi observă tuşea.
— Trebuie să terminăm odată! Zise el. Plămânii ei nu pot fi expuşi la frig. Nu poate călători câtă vreme temperatura nu creşte.
Messner tuşi din nou, ca şi cum s-ar fi scuzat, şi spuse:
— Vreau bani.
Dispreţul se citi imediat pe chipul lui Womble. Celălalt decăzuse deci mai mult decât el!
— Aveţi un sac mare cu pulbere auriferă, continuă Messner, v-am văzut când l-aţi coborât'din sanie.
— Cât vă trebuie? Întrebă Womble cu dispreţ în glas şi pe chip.
— Am calculat că, la ceea ce aveţi în sac, aş cere… patru mii de dolari, adică în jur de douăzeci de livre…
— Dar e tot ce am, strigă Womble.

— O ai pe Tereza, zise celălalt cu blândeţe. Ea face mai mult de atât. Gândeşte-te la ce am renunţat eu. Sigur că e un preţ rezonabil.

— S-a făcut! Zise Womble, şi apucă sacul cu aur. Vreau să termin mai repede treaba asta, vierme!

— Aici greşeşti, îi răspunse, zâmbind, Messner. Din punct de vedere moral, omul care dă un vas cu vin valorează mai mult decât cel care-l primeşte? Tăinuitorul de obiecte furate nu e mai breaz decât hoţul, ştii asta, de aceea nu ai nevoie să te consolezi cu o falşă superioritate morală în privinţa acestui târg.

— Nu mă interesează morala dumitale! Strigă celălalt.

Vino aici să supraveghezi cântărirea pulberei, te-aş putea înşela.

Femeia, aplecată peste pat, neputincioasă şi albă de furie, văzu cum se cântăreau praful aurifer şi pepitele în balanţa pusă pe ladă cu provizii. Fiind mic, tasul balanţei trebuia umplut de multe ori. Messner verifica fiecare cântărire cu multă atenţie.

— Aurul nu e de bună calitate, zise el, legându-şi sacul la gură. Nu cred că valorează nici măcar şaisprezece dolari uncia. Tot tu, Womble, faci o afacere mai bună.

Manevră sacul cu grijă şi îl duse afară, pe sania lui, cu toată precauţia ce se cuvenea unei asemenea comori.

Reveni în cabană, îşi strânse ustensilele, îşi luă lada cu provizii, apoi îşi împacheta aşternutul. Când totul fu cărat în sanie şi legat bine, iar câinii înhămaţi, Messner intră iar înăuntru, să îşi ia mănuşile.

— Adio, Tess, zise el, de lângă uşa deschisă.

Ea se întoarse către el, încercând să îi vorbească, dar fiind prea furioasă ca să exprime pasiunea ce o ardea.

— Adio, Tess! Repetă el cu blândeţe.

— Animalule! Abia reuşi ea să pronunţe.

Apoi se întoarse, îşi ascunse chipul printre pături şi suspină.

— Animalelor! Animale ce sunteţi!

John Messner închise uşa după el. Porni câinii, apoi se uită către cabană. Chipul lui arăta o mare uşurare. Coborî panta şi se opri jos, lângă puţ. Desfăcu frânghia ce ţinea legat sacul cu aur şi îl duse lângă gaură. Se formase deja un strat nou de gheaţă la suprafaţa apei. II sparse cu un pumn. Desfăcu nodul cu dinţii şi vărsă întregul conţinut al sacului. Râul nU era prea. Adânc în locul acela. La două picioare sub apă putu vedea fundul, de un galben mat în lumina ce pierea. Scuipă în gaura aceea. Apoi se întoarse la sanie şi îşi mână câinii pe pista Yukonului. Aceştia, lipsiţi de puteri, scheunau şi trăgeau fără vlagă. Ţinând bară cu mâna dreaptă, frecându-şi nasul şi obrajii, se împiedică de frânghie când atelajul viră la un cot al pistei.

— Înainte, animalelor păroase! Strigă el. Tot înainte!

SETE DE VIAŢĂ.

ÎN vreme ce coborau pe malul apei şchiopătând dureros, se întâmplă ca bărbatul care mergea primul să se împiedice de pietre. Amândoi erau obosiţi şi slăbiţi. Chipurile lor aspre exprimau chinul pe care îl produce privaţiunea îndurată de multă vreme.

Aveau o mulţime de păturI grele pe umeri, prinse în nişte curele. Alte curele, care le treceau chiar peste frunte, îi ajutau să îşi susţină sarcina. Fiecare bărbat avea câte o puşcă, şi mergea încovoiat sub greutatea poverii sale, cu umerii înainte, capul aplecat, privirea în pământ.

— Ce bine ar fi fost să mai am măcar două cartuşe dintre cele ascunse în adăpostul nostru, zise cel de-al doilea.

Glasul lui era lipsit de expresivitate. Vorbea fără nici un entuziasm. Celălalt, care traversa şchiopătând curentul ce curgea înspumat şi lăptos printre stânci, nu-i răspunse.

Tovarăşul său îi călca pe urme. Nu-şi scoseseră încălţămintea din. Picioare, deşi apa era atât de rece că gleznele le îngheţaseră şi îi dureau, iar degetele şi tălpile le amorţiseră. În anumite locuri, apa le ajungea până la genunchi şi amândoi se clătinau, căutând o zonă sigură în care să calce...

Cel din urmă lunecă pe o piatră netedă, căzu, dar se ridică de îndată. În aceeaşi clipă urlă de durere. Se simţea slăbit şi capul parcă i se învârtea. În vreme ce se răsucea prin aer, întinse mâna liberă ca pentru a se prinde de ceva. Reuşi să îşi păstreze astfel echilibrul, înainta iar, şi iar alunecă, dar nu căzu în apă. Atunci se opri şi se uită la celălalt, care nici măcar nu întorsese capul către el.

Un minut întreg rămase nemişcat, ca şi cum s-ar fi examinat singur, apoi strigă:

— Bill, mi-am sucit glezna!

Bill, fără să se întoarcă spre el, continuă să meargă împleticindu-se prin mijlocul pârâu lui lăptos. Bărbatul îl văzu îndepărtându-se. Deşi chipul îi rămăsese inexpresiv, ochii lui păreau cei ai unei căprioare îngrozite de apropierea vânătorului.

Tovarăşul lui urcă, împleticindu-se, pe malul celălalt.' îşi continuă drumul mergând drept înaintea lui, fără să se întoarcă. Bărbatul rămas în mijlocul pârâului se uita după el. Buzele îi tremurau puţin, limba îi ieşea din gură ca să le umezească, iar barbă din jurul lor îi tremura în mod vizibil.

— Bill! Strigă el.

Era strigătul de ajutor al unui bărbat puternic, dar disperat. Bill nu-şi întoarse privirea. Celălalt îl văzu cum se îndepărtează, şchiopătând şi împleticindu-se, urcând cu greu pantă lină ce ducea către culmea unei coline nu prea înalte ce se distingea la orizont. Ochii lui îl urmăriră pe Bill până ce acesta ajunse pe vârf, după care dispăru.

Se uită apoi în jurul său, la lumea în care rămăsese singur, după ce îl părăsise tovarăşul lui.

La orizont, focul soarelui mocnea, întunecat, aproape acoperit de ceţurile lipsite de formă.

Bărbatul îşi scoase ceasul şi îşi sprijini întregul trup pe un singur picior. Era ora patru. Nu ştia dacă se găseau în ultimele zile ale lui iulie sau în primele ale lui august. Cunoştea însă faptul că soarele trebuia să îi indice direcţia nord-vest.

Se uită către sud. Ştia că undeva, dincolo de acele înălţimi posace, se găsea Lacul Marelui Urs. Nu-i era străin nici faptul că, în acea direcţie, cercul arctic îşi croia drumul dificil prin mijlocul pustietăţilor canadiene. Pârâul în care se găsea alimenta râul Coppermine care, la rândul său, curgea spre nord şi se vărsa în Golful Coroanei din Oceanul Arctic. Nu fusese niciodată până acolo, dar văzuse asta pe o hartă a Companiei Golfului Hudson.

Privirea lui descrise un cerc întreg în jurul lui. Spectacolul acela nu era menit să-l încurajeze. Pretutindeni linia orizontului indica nişte coline nu prea înalte. Nu existau arbori, tufe, ierburi. Totul era dezolant, pustiu, lipsit de viaţă, îngrozind privirea.

— Bill! Murmură el încă o dată. Bill!

Rămas în picioare în apa lăptoasă, părea mic şi neînsemnat, iar imensitatea îl apăsa cu o forţă colosală, sfărâmându-l cu liniştea ei îngrozitoare.

Începu să tremure ca într-un acces de febră, până ce carabina îi căzu din mână, strop indu-l cu apă. Acest lucru îl readuse la realitate. Învingându-şi teama, căută prin undele înspumate şi îşi recuperă arma. Îşi mută povara pe umărul stâng ca să-şi uşureze partea trupului suportată de gleznă sucită. Apoi se îndreptă încet spre mal, cu mare grijă, strâmbându-se de durere.

Însă nu se opri acolo. Cu o disperare nebunească, fără să ia în seamă durerea, se grăbi să urce colina dincolo de care dispăruse tovarăşul lui. Dar, de pe culme, văzu un ţinut lipsit de viaţă. Îşi învinse iar teama, îşi aşează mai bine povara pe umărul stâng, apoi coborî panta şchiopătând.

Fundul văii era plin de apă. O spumă deasă stătea la suprafaţă ca un burete. Apa ţâşnea de sub tălpile sale la fiecare pas şi, de câte ori ridica piciorul, mişcarea se încheia printr-un zgomot de aspiraţie ca şi cum spuma n-ar fi vrut să-i dea drumul. Făcu drumul acela foarte încet. Merse pe urmele celuilalt de-a lungul pietrelor ce ieşeau ca nişte insuliţe din marea aceea de spumă.

Deşi era singur, nu se rătăcise. Ştia că mai departe avea să ajungă într-un loc unde pinii sau brazii uscaţi, mici şi ofiliţi, mărgineau un lac de dimensiuni reduse. Băştinaşii le ziceau titchin-nichilie, adică ţinutul beţişoarelor. În lacul acela se vărsa un pârâu cu apă limpede. Acolo se găseau trestii, după cum îşi amintea el, dar nu şi copaci. Avea să meargă de-a lungul firului de apă până ce va ajunge într-o depresiune, la poalele unui deal. Urma să treacă peste deal şi să ajungă la izvorul unui alt râu care se îndrepta spre vest şi pe care-l va folosi drept călăuză până la vărsarea lui în râul Dease. Abia acolo avea să găsească, într-o ascunzătoare, un canoe răsturnat, acoperit de pietre. În ascunzătoare se a (Iau şi cartuşe pentru carabina lui goală, undiţe şi cârlige, 0 plasă de pescuit, tot ce era necesar ca să ucizi şi să prinzi hrana. Avea să găsească acolo şi fainã, nu prea multă, o bucată de carne grasă şi fasole.

Bill avea să-l aştepte acolo şi urmau să coboare împreUnă, cu ambarcaţiunea, pe Dease spre sud, până la Lacul Marelui Urs. Vor traversa lacul, îndreptându-se tot către sud, vor ajunge pe Mackenzie, apoi, mergând în aceeaşi direcţie, vor fugi de iarna ce zadarnic se va ţine după ei. În urma lor totul va îngheţa, iar zilele vor deveni scurte şi-posace. Vor ajunge la un post al Companiei Golfului Hudson, unde se vor încălzi, căci acolo există lemne din belşug, iar proviziile nu lipsesc.

Astfel se gândea bărbatul acela în vreme ce se străduia să înainteze. Dar, luptându-se cu toată fiinţa lui împotriva naturii, încerca să creadă că Bill nu-l părăsise, că avea să-l aştepte, cu siguranţă, la ascunzătoare. Trebuia să gândească astfel, altminteri nu mai avea de ce să lupte, se putea întinde pe jos ca să moară. În vreme ce discul întunecat al soarelui cobora încet spre nord-vest, el îşi imagina, pas* cu pas, fuga lor din faţa iernii care îi ameninţa. Îşi număra, în minte, toate proviziile din ascunzătoare, ca şi cele de la Compania Golfului Hudson.

Nu mâncase nimic de două zile. De fapt, de mult timp nu mai mâncase pe săturate. Deseori se aplecă, lua de jos un smoc gălbejit de muşchi, pe care-l mesteca, apoi îl înghiţea. Pentru el era ca grâul crescut pe apă. E drept că era amar şi tare, că nu avea substanţe hrănitoare, dar bărbatul îl mesteca cu răbdare, cu o speranţă pe care nu i-o spulbera nici ştiinţa, nici experienţa.

Pe la ora nouă se izbi cu degetul mare de la picior de colţul unei pietre. Obosit şi slăbit, se împiedică şi căzu. Incapabil de orice efort, rămase culcat pe o parte, nemişcat. Apoi se eliberă de curelele poverii sale şi se puse, cu dificultate, pe şezut. Nu era încă întuneric. În lumina apusului se târî printre stânci.ca să găsească un colţişor cu muşchi uscat. După ce strânse o grămăjoară, îşi făcu un foc, ale cărui flăcări ardeau fără forţă, după care începu să-şi fiarbă apă într-un ibric.

Îşi desfăcu povara şi prima lui grijă fu să numere chibriturile. Avea şaizeci şi şapte de beţe. Le numără de trei ori, ca să fie sigur, apoi le împărţi în mai multe grămăjoare, pe care le înveli în hârtie îmbibată în ulei, punând un pachet în punga lui goală de tutun, altul în calota pălăriei sale deformate, iar pe al treilea sub cămaşă, la piept. După ce termină, i se făcu iarăşi teamă. Scoase cele trei pacheţele şi numără iar chibriturile. Erau tot şaizeci şi şapte.

În timp ce îşi uscă încălţămintea udă la foc, observă că mocasinii îi erau nişte zdrenţe, iar ciorapii de lână numai tăieturi şi găuriţi peste tot – lăsau să se vadă picioa-i ele lui însângerate. Îşi cercetă pe îndelete gleznă, plină de bătături, şi văzu că se umflase, devenind groasă că genunchiul său. Tăie o bandă lungă dintr-una din cuver-I ui i şi îşi făcu din ea un fel de obiele, în care îşi înfăşură picioarele. Apoi bău vasul cu apă caldă, îşi întoarse ceasul şi se băgă sub pături.

Dormi adânc, de parcă ar fi murit, întunericul scurt, din mijlocul nopţii, se destrăma. Soarele se înălţă dinspre nord-

est. Cel puţin ziua veni dintr-acolo, căci soarele era ascuns de norii cenuşii.

La ora şase se trezi, culcat pe spate. Se uită drept la cerul cenuşiu şi simţi că îi era tare foame. Se ridică într-un cot. Fu surprins să audă un mârâit. Văzu un caribů mascul, care se uita la el cu teamă şi curiozitate. În aceeaşi clipă, bărbatul se gândi la o friptură de caribů care ar fi sfârâit pe foc. *

Întinse mâna către puşca fără gloanţe, ochi şi trase. Animalul se sperie şi fugi, iar copitele sale răsunau iz-bindu-se de stânci, în vreme ce o zbughea.

Bărbatul înjură şi aruncă puşca departe de el. Gemu în vreme ce se ridică în picioare. Era o sarcină dificilă şi lentă. Încheieturile lui păreau înţepenite, aproape că scârţâiau. Fiecare gest se făcea doar printr-un mare efort de voinţă. Odată ridicat în picioare, îi trebuiră câteva minute să se îndrepte.

Se târî către o colină, privind drept înainte. Nu existau nici arbori, nici tufişuri, ci doar o mare de muşchi cenuşii, rareori întreruptă de vreo stâncă, vreo baltă sau vreun pârâu. Şi cerul era cenuşiu. Nu ştia pe unde putea fi nordul şi uitase direcţia pe care o urmase noaptea trecută ca să ajungă acolo. Însă nu se rătăcise, nu se îndoia de asta. Avea să ajungă în curând în ţinutul beţişoarelor. I se părea că acesta se află undeva spre stânga lui, nu prea departe. Cine ştie, poate chiar pe cealaltă parte a primei coline ce îi ieşise în drum.

Omul se întoarse pe propriile-i urme ca să îşi aranjeze bagajele. Se asigură de existenţa celor trei pachete de chibrituri, deşi nu le mai numără. Nu ştia însă ce să facă cu un sac din piele de căprioară, care nu era, totuşi, prea mare. Ar fi putut să-l ţină în mâini, căci nu cântărea mai mult de cincisprezece livre – cât restul bagajului său.

În cele din urmă, îl puse deoparte şi începu să îi deşerte conţinutul. Se opri şi se uită iar la sacul din piele, apoi îl

strânse în grabă, uitându-se temător în jur, ca şi cum pustietatea i l-ar fi putut fura.

Când se ridică în picioare ca să reînceapă marşul împleticit din timpul zilei, sacul făcea parte din bagajul pe care-l ducea în spate.

Porni spre stânga, oprindu-se din când în când ca să mănânce smocuri de muşchi. Mintea îi era anchilozată, şchiopăta mai tare, dar durerea aceea nu însemna nimic falã de cea provocată de foame. Aceasta îl muşca neîncetat, încât nici nu se mai putea gândi la drumul Urmat şi la felul în care avea să ajungă în ţinutul beţişoarelor. Smocurile de muşchi nu îndepărtau durerile acelea, ba îi afectau limba şi cerul gurii.

Ajunse într-o vale unde ptarmiganii de stâncă se ridicau dintre muşchi şi dintre stânci, bătând violent aerul cu aripile lor şi strigând „ker, ker, ker”. Azvârli cu pietre după ei, dar nu reuşi să îi atingă. Îşi lăsă jos bagajele şi îi urmări ca o pisică ce îşi vânează vrabia. Stâncile ascuţite îi tăiau pantalonii până la genunchi, lăsându-i urme însângerate.

Durerea provocată astfel era depăşită de cea a foamei. Se deplasa prin muşchiul ud, umezindu-şi hainele, cu trupul îngheţat, însă nici măcar nu îşi dădea seama de asta, într-atât era de flămând. Din când în când, câte un ptarmigan se ridica în zbor, învârtindu-se în jurul lui şi strigând „ker, ker, ker”, de parcă şi-ar fi bătut joc de omul rătăcit. Atunci nefericitul îi blestemă şi ţipa şi el la ei.

Odată, calcă pe o pasăre ce dormea probabil. Nu o zări decât atunci când ea se ridică din colţul stâncii în care stătuse şi îl lovi cu aripile peste faţă. La fel de surprins ca şi ptarmiganul, încercă să-l prindă, dar nu rămase decât cu trei pene din coada lui în mână. În vreme ce se uita după el cum zbura, îl înjură, ca şi cum pasărea l-ar fi ofensat. Apoi se întoarse ca să îşi ia bagajele.

Pe măsură ce ziua creştea, ajunse în nişte văi mai bogate în vânat. O ceată de caribu de vreo douăzeci de animale trecu prin raza de acţiune a carabinei sale, ca pentru a-l

necăji mai tare. Vru să se ia după ele, fiind sigur că avea să le ajungă din urmă.

O vulpe neagră apăru din lateral, purtând un ptarmigan în gură. Bărbatul strigă. Strigătul lui era înfricoşător, dar vulpea, deşi o luă la fugă speriată, nu lăsă pradă.

După-amiaza târziu, urmând cursul unui pârâu alb ca varul, mergea printre tufele plăpânde de stuf. Prinse câteva tufe de la rădăcină, apoi smulse una ce semăna cu o ceapă.

Nu era prea tare şi dinţii săi pătrunseră în rădăcina destul de promiţătoare la prima vedere. Dar fibrele se dovedeau rezistente, fiind nişte filamente saturate de apă dulce, care, ca şi muşchii, nu aveau substanţe hrănitoare, [şi puse iar bagajul pe umeri şi porni mai departe, prin sliif, în vreme ce ronţăia plantele ca un adevărat animal ierbivor.

Era epuizat şi ar fi vrut tare mult să doarmă, ' însă era unpins înainte mereu nu atât din dorinţa de a ajunge în iunitul beţişoarelor, cât de foame. Căută prin micile mlaştini Câteva broaşte. Scormoni prin pământ cu unghiile ca să dea de viermi. Ştia însă că nici broaştele, nici viermii nu se găsesc atât de departe, în nord.

Se uită zadarnic în fiecare mlaştină până ce, către asfinţit, descoperi într-una dintre ele un peşte singuratic, cât un deget. Îşi vârî braţul în apă până la umăr, dar nu-l prinse. Disperat, îl căută cu ambele mâini, tulburând noroiul de pe fundul băltoacei. Cuprins de elan, căzu în mlaştină şi se udă până la brâu. După aceea, apa deveni prea tulbure ca să mai poată vedea peştele, aşa că trebui să aştepte să se limpezească.

Reluă căutarea tulburând iar apa, dar tot nu reuşi să prindă peştele. Nu mai avea răbdare să aştepte. Îşi scoase ibricul şi începu să îndepărteze apa din băltoacă. La început, deşi muncea cu ardoare, o aruncă prea aproape şi lichidul reveni în mlaştină. După aceea, lucră cu multă grijă, încercând să-şi păstreze calmul, chiar dacă inima îi bătea tare şi mâinile îi tremurau. După o jumătate de oră,

băltoaca aproape că secase. Rămăsese puţină apă, dar nici urmă de peşte.

Găsi, printre pietre, o crevasă ascunsă prin care acesta scăpase, trecând într-o băltoacă învecinată, mai mare, pe care n-ar fi golit-o lucrând continuu, o zi şi o noapte. Dacă ar fi ştiut de crăpătura aceea, ar fi astupat-o cu o piatră de la început şi ar ii prins peştele.

Gândindu-se la aceste lucruri, se lăsăjos, pe pământul ud şi izbunci într-un plâns nervos. Nu era nimeni să-l audă în pustiul nemilos, aşa că plânse în hohote, o vreme îndelungată.

După ce se mai linişti, aprinse focul şi se încălzi bând apă caldă, apoi îşi făcu tabăra pe marginea unei stânci, ca în noaptea precedentă. Ultimele lui gesturi fură să verifice numărul şi starea chibritelor, apoi îşi întoarse ceasul.

Păturile erau umede, glezna îl durea, nu ştia însă altceva decât că îi era foame. Cât dură somnul lui agitat visă doar petreceri, banchete şi felurite mâncăruri.

Se trezi amorţit de frig şi slăbit. Nu se vedea soarele. Cenuşiul cerului şi al pământului devenise mai întunecat. Sufla un vânt aspru şi primele căderi de zăpadă albiseră culmile dealurilor.

În jurul lui, aerul se răcise. Pământul mustea de apă. Aceasta provenea din fulgii de zăpadă ce se topiseră. Lapoviţa nu înceta. Reuşi chiar să stingă focul, în vreme ce acoperea pământul cu o pătură albă. Provizia de muşchi uscat fu udată.

Pentru el însemna că venise timpul să îşi ia bagajul în spate şi să plece de acolo. Dar nu ştia unde. Nu se mai gândea la ţinutul beţişoarelor, nici la Bill, nici la ascunzătoarea ambarcaţiunii de lângă râul Dease. Era subjugat de cuvântul „mâncare”. Înnebunise de foame.

Nu-l interesa încotro mergea câtă vreme nu ajungea pe fundul văilor. O luă prin zăpadă ca să ajungă la întinderile de muşchi. Reuşi să dea de stuf şi îl smulse cu rădăcini cu tot. Dar nu avea nici un gust şi nu fu mulţumit deloc. Găsi

nişte iarbă pipernicită şi o mancă, dar era prea puţin, În seara aceea nu avu nici foc, nici apă caldă. Se băgă sub păturile sale ca să adoarmă, înfometat.

Ninsoarea se preschimbă într-o ploaie rece. Se trezi de câteva ori, căci o simţise pe obraz. Apoi se făcu ziuă. Vremea era întunecoasă, fără soare. Ploaia încetase şi foamea nu-l mai necăjea. Vroia în continuare să mănânce, dar durerea provocată de lipsa hranei nu mai era la fel de ascuţită. Simţea în măruntaie o suferinţă neobişnuită, dar o putea domina. Îl preocupa iar ţinutul beţişoarelor, ca şi adăpostul de lângă râul Dease.

Rupse o bucată dintr-o cuvertură, din care-şi făcu bandaje pentru picioarele însângerate. Strânse bine bandajul în jurul gleznei rănite, apoi se pregăti pentru încă o zi de mers. Când îşi refăcu bagajul, ezită îndelung uitându-se la sacul din piele de căprioară. În cele din urmă, îl luă cu el.

Zăpada se topise datorită ploii, doar crestele colinelor rămânând albe. Acum, când soarele se ivise printre nori, se putea orienta după el, deşi îşi dădea seama că se rătăcise. Poate că în cursul drumului făcut în zilele dinainte se deplasase prea mult spre stânga. Acum porni către dreapta, ca să corecteze deviaţia posibilă faţă de adevărata direcţie.

Chiar dacă necazurile pricinuite de foame nu mai erau atât de supărătoare, constată că era slăbit. Trebuia să se oprească deseori, ca să îşi tragă sufletul, aşa că profită să mestece nişte muşchi sau vreo grămăjoară de stuf.

I se păru că avea limba uscată, umflată şi parcă acoperită de păr. O simţea amară în gură. Inima îl neliniştea: după câteva minute de mers, începea să bată tare de tot, neregulat, dureros, iar el se sufocă, îi venea să leşine, ameţea.

În miezul zilei, găsi doi peşti într-o băltoacă mai mare, dar îi fu imposibil să o golească. Acum era mai liniştit şi reuşi să îi prindă cu găleata de tablă. Nu erau mai lungi că degetul lui cel mic, dar nici lui nu-i čra prea foame. Durerea surdă din măruntaie slăbise considerabil. I se părea că stomacul îi

adormise. Mancă peştii cruzi, mestecându-i cu grijă. Deşi nu mai avea dorinţa de a mânca, ştia că trebuia să se hrănească pentru a trăi, astfel că actul în sine devenise unul pur raţional.

Seara mai prinse încă trei peşti. Mancă doi, pe al treilea păstrându-l pentru masa de dimineaţă. Soarele uscase bucăţile de muşchi. Omul reuşi să se încălzească cu apă călduţă. Nu făcuse mai mult de zece mile în ziua aceea. În cea următoare, mergând când îi permitea inima, străbătu doar cinci. Dar stomacul lui, adormit, nu-l mai neliniştea.

Se găsea într-un ţinut nou. Căprioarele se iveau deseori, ca şi lupii. Urletele acestora răsunau din pustietate. O dată, văzu trei fugind din calea lui.

Urmă altă noapte, apoi dimineaţa. Fiind încă în stare să gândească, dezlegă cureaua de piele ce ţinea închis sacul. Din acesta scoase praf de aur şi câteva pepite, împărţi aurul în două: o grămăjoară o ascunse sub o stâncă, după ce o înfăşurase într-o bucată de pătură, iar pe cealaltă o puse iar în sac. Începu să se folosească de bucăţile din ultima lui pătură ca să îşi îngrijească picioarele. Puşca şi-o păstră, căci se baza pe cartuşele din ascunzătoarea de lângă râul Dease.

A urmat o zi ceţoasă, în care foamea se redeşteptă în el. Era foarte slăbit, ameţea, uneori nu vedea. Deseori se clătina şi cădea. Se prăbuşi chiar peste un cuib de ptarmigani. Patru pui de-abia ieşiţi din ou însemnară pentru el o singură îmbucătură. Îi băgă vii în gură şi îi zdrobi în dinţi ca pe nişte coji de ouă. Mama lor zbura înjurai lui ţipând, de aceea îşi folosi puşca drept măciucă, pentru a-i veni de hac, dar nu reuşi să o atingă. Aruncă cu pietre după ea şi întâmplarea făcu să îi rupă o aripă. Ea începu să fugă, târându-şi aripa frântă, iar omul se luă după pasăre.

Puii doar îi deschiseseră pofta de mâncare. Sărea, şchiopăta, din pricina gleznei sale, arunca pietre, striga.

Alteori mergea în tăcere, se târa, se ridica de jos după ce se prăbuşea, ori se freca la ochi când se simţea ameţit.

Urmărirea îl purtă pe un teren mlăştinos, într-o vale, şi acolo zări nişte urme lăsate în noroi. Nu erau ale lui, asta era clar. Probabil că îi aparţineau lui Bill. Dar nu se putea opri, căci pasărea fugea în continuare. Avea să o prindă, mai întâi, apoi va reveni ca să vadă ce erau cu urmele acelea.

În cele din urmă ptarmiganul obosi, dar şi el se slei de puteri, la rândul său. Pasărea stătea culcată pe o parte, răsuflând greu, iar omul zăcea la vreo zece picioare distanţă de ea, incapabil să se târască măcar un pas. În vreme ce el prindea puteri, ea se înzdrăveni, zburând la distanţă atunci când mâna omului fu cât pe ce să o atingă. Vânătoarea reîncepu. Se lăsă noaptea, iar prada îi scăpă. Se clătină de slăbit ce era, apoi se prăbuşi cu capul înainte, rănindu-se la obraz, cu tot bagajul în spate.

Un timp îndelungat nici măcar nu mişcă. Apoi se răsuci pe o parte, îşi întoarse ceasul şi rămase culcat acolo până dimineaţa.

' Urmă o altă zi ceţoasă. Nu reuşi să regăsească urmele lui Bill, dar nu conta. Îi era iar tare foame. Totuşi, se întreba dacă şi Bill se rătăcise pe acolo.

Oboseala cauzată de povară grea din spate devenea de nesuportat. Împărţi iar aurul. De data asta, vărsă jumătate din el pe pământ. După-amiaza, aruncă şi restul. Păstră doar o jumătate de pătură, găleata de tablă şi puşca.

Începu să aibă năluciri. Era convins că îi rămăsese un cartuş uitat în puşcă. Pe de altă parte, ştia că rămăsese fară muniţie. Halucinaţia însă persista. Timp de câteva ore încercă să o combată, apoi îşi desfăcu puşca, să se convingă că nu avea nici un cartuş. Dezamăgirea se dovedi amară, fiindcă el sperase că, într-adevăr, avea să găsească un cartuş.

Îşi continuă drumul timp de o jumătate de oră, după care nălucirea reveni. Se luptă din nou cu ea. Îşi desfăcu iar puşca, doar ca să se convingă că era goală. Uneori, fără să-şi mai dea seama ce face, mergea ca un automat, în Vreme

ce mintea i-o luă razna. Acele excursii dincolo de realitate erau însă de scurtă durată, căci angoasa foamei dureroase îl readucea în lumea adevărată.

Fu smuls din acele năluciri de un spectacol care fu cât pe ce să-l facă să leşine. Era ca un om beat ce abia se maj putea ţine pe picioare. Înaintea lui se vedea… un cal! Nu-şi credea ochilor, care îi erau acoperiţi de o ceaţă deasă, străbătută de puncte luminoase strălucitoare. Şi-i frecă furios, ca să distingă lucrurile mai limpede, apoi văz: u nu un cal, ci un urs maroniu. Animalul se uita la el, gata de luptă.

Bărbatul îşi dădu jos carabina de pe umăr şi îşi scoase cuţitul de vânătoare din teaca împodobită cu mărgele de sticlă, care îi atârna la şold. În faţa lui era carne! Viaţă! Degetul mare lunecă de-a lungul lamei, Ca pentru a-i încerca ascuţişul. Dar inima începu să-l prevină, prin bătăile ei neregulate, printr-o serie de palpitaţii. O bandă de fier îi strângea fruntea, şi omul se simţea ameţit.

Curajul lui disperat fu alungat de teamă: ce se va întâmpla dacă, slăbit cum era, va fi atacat de animal? Se ridică în picioare, drept, strânse cuţitul în mână, apoi îşi aţinti ochii asupra ursului. Acesta înainta cu stângăcie vreo doi paşi, se ridică pe labele din spate şi mormăi tare. Dacă omul avea să fugă, se va lua după el. Dar omul nu fugi, căci era animat de curajul fricii. Urlă şi el, îngrozitor, exprimându-şi astfel groaza, sora vieţii, ce stă pitită în cele mai adânci unghere ale firii.

Ursul se îndepărtă, mârâind ameninţător, mirându-se de misterioasă creatură ce apăruse şi care nu se temea de el. Dar omul nu se mişcă de acolo. Părea o statuie. Rămase nemişcat până ce trecu pericolul, apoi începu să tremure din tot trupul şi se prăbuşi în noroi”.

Se ridică, animat de o altă teamă. Nu era frica de a muri prin înfometare, ci aceea că avea să fie mâncat de către lupi. Urletele lor răsunau prin pustietate, îngrozin-du-l.

Când şi când, lupii traversau drumul pe care-l urma, în grupuri de doi sau trei. Treceau însă la distanţă de el. Nu erau în număr suficient de mare. De altfel, vânau căprioare caribu, care nu îi înfruntă, în vreme ce fiinţa aceea care mergea în două picioare ar fi putut să muşte sau să zgârie.

După-amiaza, târziu, găsi oasele dezgolite, acolo unde uciseseră lupii. Rămăşiţele aparţineau unui pui de caribu, care fusese, cu puţin timp în urmă, sănătos şi plin de viaţă. Se uită la oasele lipsite de orice urmă a cărnii. Era posibil ca şi cu el să se întâmple la fel, înainte ca ziua să se sfârşească? Asta însemna viaţa? Ceva zadarnic şi lipsit de durată? Viaţa te face să suferi, pe când moartea nu. Moartea însemna somn, linişte, odihnă. Atunci de ce nu era mulţumit că avea să piară?

Nu se gândi prea mult la aceste lucruri. Stătea pe muşchi, cu un os în gură, sugând resturile vieţii ce încă îl mai colorau în roz. Gustul plăcut al cărnii, de care abia îşi mai amintea, îl înnebunea. Strânse osul între dinţi şi îl sfărâmă. Uneori se sfărâma osul, alteori dinţii săi. Apoi zdrobi oasele cu o piatră, după care le înghiţi. Grăbindu-se, se lovi peste degete. Se miră că acestea nu prea îl dureau.

Veniră zilele teribile cu zăpadă şi ploaie. Nu-şi mai amintea când făcuse tabăra, când o ridicase. Călătorea zi şi noapte. Se odihnea atunci când se prăbuşea, pornea la drum de fiecare dată când viaţa ce murea în el se reaprindea şi ardea puţin mai tare. Ca om, încetase să se mai lupte. În schimb, viaţa nu vroia să înceteze şi ea îl împingea înainte. Nu suferea, căci nervii îi deveniseră nesimţitori, fuseseră paralizaţi, în vreme ce creierul i se umpluse de năluciri stranii, de visuri ciudate. Totuşi, sugea şi mesteca oasele sfărâmate ale puiului de caribu pe care le luase cu el. Nu mai întâlnise, în calea lui, nici dealuri, nici munţi, ci urma un fluviu ce curgea printr-o luncă vastă, foarte puţin adâncă. Nu vedea nici apă, nici lunca ei. Nu îşi vedea decât năluciri le. Sufletul şi trupul se târau unul lângă celălalt, separate totuşi între ele, ţinute laolaltă de un fir nevăzut.

Se trezi, cuminţea limpede, culcat pe spate, pe marginea unei stânci. Soarele strălucea pe cerul senin. Era cald. În depărtare, auzi mugetele masculilor caribu. Abia îşi mai amintea de ploaie, de vânt şi. Zăpadă. Nu-şi dădea seama dacă se chinuise cu ele timp de două săptămâni sau de două zile.

O vreme, rămase culcat, fără să se mişte. Soarele, vesel, îl inunda, încălzindu-i trupul mizerabil. Era o zi tare frumoasă. Cu mare efort, se întoarse pe o parte. Sub el curgea un râu lat şi leneş. Felul în care arăta acesta îl mira. II urmări, încet, din priviri. Râul făcea nenumărate cotituri printre munţii dezgoliţi şi reci, mai friguroşi şi mai scunzi decât toţi munţii pe care îi întâlnise până atunci.

Încet, cu teamă, se uită în zare şi observă că râul se vărsa într-o mare limpede şi lucitoare. Nu simţea nici o emoţie. Era oare o nălucire ori un miraj? Probabil o nălucire, un joc al minţii lui dezechilibrate. Gândul i se confirmă când văzu un vas ancorat în largul mării, închise o clipă ochii, apoi îi redeschise. Ciudat. Viziunea nU se schimbase. Nu putea fi adevărat! Ştia că nu existau mări sau vase în centrul acelui ţinut pustiu, după cum nu existau cartuşe în puşca lui.

Auzi un mârâit în spatele lui, un fel de oftat pe jumătate sufocat. Se răsuci pe cealaltă parte, foarte încet, din cauza slăbiciunii. Nu văzu nimic în apropiere, dar aşteptă, răbdător. Auzi iar mârâitul. Percepu capul cenuşiu al unui lup, o siluetă între două stânci, la mai puţin de douăzeci de picioare de el. Urechile ascuţite nu stăteau atât de drepte, cum văzuse la alţi”lupi. Gchii fiarei erau injectaţi cu sânge şi capul îi atârna. Animalul, clipea des, din pricina soarelui şi părea bolnav. Când îl privi, fiara mârâi iar şi tuşi.

Cel puţin animalul acela era adevărat, constată omul. Se întoarse, ca să vadă cât de adevărată fusese viziunea lui anterioară. Dar marea sclipea iar, nu departe de el, vasul se distingea cu claritate. Chiar erau reale? Închise ochii o vreme, apoi pricepu. Mersese înspre nord-est, îndepărtându-se de lanţul muntos Dease, ajungând în valea

Coppermine. Marea aceea strălucitoare era Oceanul îngheţat. Vasul era o balenieră aflată departe, la est de gură de vărsare a fluviului Mackenzie, ancorată în Golful Coroanei. Îşi aminti de harta Companiei Golfului Hudson, pe care o văzuse cu multă vreme în urmă. Acum lucrurile deveniseră clare.

Se ridică în şezut şi reveni la lucrurile prezente. Folosise în totalitate bucăţile de pătură cu care se încălţase, iar picioarele îi erau înfăşurate în nişte zdrenţe. Nu mai avea pătură, puşcă său cuţit. Îşi pierduse pălăria şi chibriturile pe care le ascunsese în calota ei. Îi rămăseseră doar cele pe care le ţinea la piept. Acestea erau uscate, fiind păstrate în hârtia uleioasă. Se uită la ceas. Arăta ora unsprezece şi încă mergea. Evident, nu uitase să-l întoarcă.

Îşi păstră calmul. Deşi era tare slăbit, nu simţea vreo senzaţie de durere. Nu-i era foame. Nu se gândea cu bucurie la mâncare, ci o accepta raţional. Îşi rupse pantalonii până la genunchi şi îşi înfăşură tălpile cu fâşiile acelea. Nici el nu ştia cum, dar reuşise să îşi păstreze găleata din tablă. Avea de gând să bea nişte apă caldă înainte de a porni la drumul extrem de greu către vas.'

Mişcările îi erau lente, şi omul tremura din toate încheieturile. Când începu să culeagă muşchi uscaţi, îşi dădu seama că nu se putea ţine pe picioare. De mai multe ori încercă, dar nu reuşi. Se mulţumi să se târască în mâini şi genunchi. O dată, se târî pe lângă lupul bolnav. Animalul, împotriva voinţei lui, se mişcă de acolo, lăsând bale de pe limba pe care de-abia o mai putea retrage în gură. Omul observă că, în mod neobişnuit, limba lui nu avea o culoare sănătoasă. Era galben-cafenie, părea uscată şi acoperită de ceva rugos.

Bău puţină apă încălzită, apoi simţi că se putea ţine pe picioare, ba chiar merge, cât e în stare un muribund de aşa ceva. După fiecare minut, trebuia să se odihnească. Paşii îi erau slabi” şi nesiguri, ca şi ai lupului care îl urmărea. În

noaptea aceea, după ce marea sclipitoare dispăru în întuneric, înţelese că se apropiase de ea cu vreo patru mile.

În timpul nopţii, auzi tuşea lupului bolnav. Din când în când, răsunau mugetele masculilor caribu. Există viaţă în jurul său, puternică, plină de sănătate, de forţă. Ştia că lupul bolnav mergea după el în speranţa că omul epuizat avea să moară primul.

Dimineaţa, deschizând ochii, remarcă animalul, care îl privea cu ochii pofticioşi, în care citea semnul foametei. Stătea chircit, cu coada între picioare, ca un câine întristat şi amărât. Dârdâia din pricina-vântului îngheţat al dimineţii. Lipsit de puteri, îşi arăta colţii când omul îi vorbea cu un glas ce nu era decât un murmurat răguşit.

Soarele se ridică strălucitor. Toată dimineaţa, bărbatul* se clătină şi se prăbuşi, pe măsură ce se îndrepta către navă, către marea scânteietoare. Timpul era foarte bun. Se aflau în scurta vară indiană, specifică latitudinilor înalte. Putea dura o săptămână sau dispărea până la amiază.

După-amiază, omul dădu peste urmele cuiva care nu mersese, ci se târâse în patru labe. Se gândi la Bill, dar subiectul nu-l interesa prea mult. Nici măcar nu era curios să afle cine trecuse pe acolo. De fapt, emoţiile şi senzaţiile nu mai existau pentru el. Nu mai era sensibil la suferinţă, iar stomacul şi nervii îi căzuseră în nesimţire. Totuşi, viaţa îl împingea înainte. Era epuizat, dar viaţa dinei nu vroia să moară. Fiindcă ea refuză să piară, el mânca bucăţi de muşchi, peşti mici, bea apă încălzită şi îl supraveghea pe lupul bolnav.

Porni pe urmele omului ce se târâse pe acolo şi ajunse curând la o grămadă de oase, curăţate bine, într-o zonă unde muşchiul îmbibat cu apă păstrase amprentele nulilor labe de lup. Văzu un săculeţ din piele de căprioară, asemănător cu al lui, pe care colţii ascuţiţi îl sfâşiaseră. II ridică de jos, deşiera greu pentru degetele lui slăbite.

Bill nu renunţase la săculeţ până în ultima clipă! El putea râde acum de Bill. Avea să supravieţuiască şi să ajungă cu

sacul până la marea strălucitoare. Bucuria lui era oribilă ca un croncănit de corb, iar lupul bolnav, urlând lugubru, i se alătura. Omul încetă să mai râdă. De ce râdea de Bill, dacă oasele acelea curăţate bine, albe şi uscate erau ale lui Bill?

Se întoarse. Bill îl părăsise, dar el nu vroia să ia nici aurul, nici să roadă oasele fostului său tovarăş. Totuşi, Bill ar fi făcut lucrurile acelea, dacă rolurile s-ar fi inversat.

Ajunse la o baltă. Se aplecă să se uite după peşti, dar se retrase imediat, speriat. Îşi văzuse chipul reflectat de oglinda apei. Era atât de oribil că îi trebui mult timp să se liniştească. În baltă se găseau trei peşti. Aceasta era prea mare ca s-o golească. După mai multe încercări de a-i prinde cu găleata de tablă, renunţă. Îi era teamă că nu cumva, din cauza slăbiciunii, să cadă în apă şi să se înece. Din acelaşi motiv nu se aventură nici pe râu, pe care ar fi putut coborî căţărat pe unul dintre numeroşii butuci aflaţi pe malul nisipos.

În ziua aceea parcursese încă trei mile din distanţa care-l separa de vas. În cea următoare, încă două. Se târa ca Bill. La sfârşitul celei de-a cincea zi, înţelese că nava se afla la o distanţă de şapte mile de el. Ar fi putut să meargă măcar o milă pe zi? Cum vară indiană încă nu se sfârşise, omul continua să se târască şi să leşine succesiv, cu lupul bolnav, ce respiră greu şi tuşea, pe urmele sale.

Genunchii îi erau carne vie, ca şi tălpile. Deşi îşi înfăşurase picioarele cu cămaşa pe care o avusese pe sub haină, lăsa în urma lui o dâră roşie, pe muşchi şi pe pietre. O dată, uitându-se în spate, văzu lupul ce lingea, înfometat, urmele de sânge şi înţelese foarte clar care îi va fi sfârşitul, dacă nu avea să-i vină de hac fiarei.

Aşa se desfăşura cea mai sălbatică tragedie cunoscută: omul şi animalul, ambii bolnavi, se târau unul după celălalt prin pustietate, fiecare pândindu-l pe celălalt, ca să-i facă felul.

Dacă animalul*ar fi fost sănătos, bărbatul nu şi-ar mai fi făcut asemenea griji. Dar gândul că îi va servi drept hrană

acelui animal dezgustător, aproape mort, nu-i dădea pace.

Mintea-i începuse s-o ia razna. Îl neliniştteau nălucirile pe care le avea. Intervalele de luciditate deveneau tot mai rare.

Odată, un şuierat pe la ureche îl trezi dintr-un leşin. I Aipul se dădu înapoi, şchiopătând, slăbit, prăbuşindu-se de vlăguit ce era. Era un spectacol vrednic de râs, dar omului nu-i ardea de aşa ceva. Nu era în stare nici măcar răbdarea lupului era îngrozitoare. La fel era şi cea a omului. Timp de o jumătate de zi, rămase culcat, nemişcat, luptându-se, inconştient, să nu leşine. Aştepta să se apropie animalul acela care vroia să se hrănească clin el. Deseori era cât pe ce să se scufunde în oceanul uitării. Nălucirile îi dădeau târcoale… Dar, dincolo de toate acestea, aştepta limba aspră a animalului.

Nu îi auzi respiraţia grea. Visa că limba îi atinsese mâna. Aşteptă. Colţii apăsarăuşor. Presiunea lor crescu. I lipul îşi folosea ultimele puteri ca să îşi înfigă colţii în prada aşteptată de atâta vreme. Dar şi omul aşteptase un limp îndelungat. Mâna lui îl prinse de falcă pe animal.

Încet, în timp ce lupul se zbătea fără putere, cealaltă mână, vlăguită, îl prinse dintr-un alt loc. După cinci minute, trupul bărbatului, cu toată greutatea lui, se găsea deasupra fiarei. Mâinile lui nu aveau destulă forţă pentru a-l sugruma pe lup, dar omul îşi lipi gura de grumazul animalului, iar aceasta îi era plină de păr. După o jumătate de oră, bărbatul simţi ceva călduţ curgându-i pc gât. Nu era plăcut. Parcă plumbul topit i se prelingea până în stomac. Voinţa însă îl obliga să bea. Puţin mai târziu căzu pe spate şi adormi.

La bordul balenierei „Bedford” se găsea o expediţie ştiinţifică. De pe punte oamenii observară, pe ţărm, o arătare ciudată, care străbătea plaja, îndreptându-se către apă. Nu-şi dădură seama ce putea fi. Fiind oameni de ştiinţă, se urcară într-o şalupă legată de pupă navei şi se duseră acolo, să vadă ce era. Abia atunci distinseră ceva

viu, care cu greu putea fi numit om. Era aproape orb şi inconştient. Se mişca pe pământ ca un vierme monstru-os, cu eforturi zadarnice, dar continue. Nu înainta nici măcar cu douăzeci de picioare pe oră.

După trei săptămâni, bărbatul stătea culcat într-o cuşetă a balenierei. Povestea, cu lacrimile scurgân-du-i-se pe obrajii supţi, cine era şi ce suferise. Vorbea, incoerent, despre mama lui, California însorită, de o casă, printre portocali şi flori.

După alte câteva zile, stătea la masă cu oamenii de ştiinţă şi cu ofiţerii de la bord. Devoră din priviri mâncarea. Se agita când vedea că dispărea în gurile altora. Când cineva înghiţea un dumicat, pe chipul lui citeai dezamăgirea cea mai profundă. Deşi nu se smintise, îi ura pe ceilalţi oameni când mâncau. Era chinuit mereu* de teama că proviziile se vor termina. Îi întreba pe bucătar, pe steward, pe căpitan care era situaţia alimentelor din magazie. Aceştia îl linişteau mereu, dar el nu-i credea şi se furişa în depozit, să vadă adevărul cu propriii lui ochi.

Ceilalţi observară că noul venit se îngraşă, cu fiecare zi ce trecea. Savanţii clătinau din cap şi prezentau diverse explicaţii. Întâi i-au raţionalizat mâncarea, dar omul continua să se îngraşe văzând cu ochii.

Marinarii zâmbeau. Ei ştiau cum stăteau lucrurile. Deşi savanţii îl supravegheau, omul acela, după ce mânca, se ducea pe punte, printre marinari, şi le cerea, ca un cerşetor, pesmeţi. După ce îi primea, şi-i ascundea în sân. Ceilalţi râdeau de el.

Discreţi, oamenii de ştiinţă îl lăsară în pace, dar îi cercetară cuşeta în secret. Era plină de pesmeţi. Salteaua, pernele, totul devenise ascunzătoare de alimente. Omul nu înnebunise, însă. Îşi lua doar măsuri de prevedere pentru o viitoare perioadă de foame. Avea să se vindece înainte ca „Bedford” să arunce ancora în portul San Francisco.

PURTAREA ALBILOR.

Reau să îmi încălzesc mâncarea la focul vostru şi să dorm sub acest acoperiş, i-am zis bătrânului Ebbits când am intrat în cabana lui.

M-a privit cu un uşor dispreţ, în vreme ce Zilla s-a uitat de-a dreptul urât la mine şi a mormăit supărată. Zilla era soţia lui, iar în ţinutul udat de Yukon. Nu găseai vreo bătrână squaw mai neîndurătoare şi cu limba mai rea ca ea. Nu m-aş fi oprit acolo dacă n-ar fi fost atât de obosiţi câinii mei sau dacă ar mai fi locuit altcineva în acel sat. Dar cabana aceea era singură în care găseai oameni, aşa că am fost obligat să caut adăpost la ei.

Din când în când, bătrânul Ebbits îşi revenea din nălucirile lui, iar ochii îi scânteiau, arătând anumite semne de luciditate. În vreme ce mi-am pregătit supa, a încercat să îmi pună câteva întrebări politicoase despre sănătatea mea, starea în care mă găseam, numărul câinilor de la sanie şi distanţa pe care o străbătusem în ziua aceea. De fiecare dată, Zilla părea că se supăra şi mai tare.

Totuşi, mărturisesc faptul că nu exista nimic să-i înveselească. Stăteau amândoi în apropierea focului, bătrâni, la capătul puterilor, chinuiţi de reumatism, înfometaţi, tentaţi de mirosul fripturii de care nu duceam lipsă. Se legănau înainte şi înapoi fără să-şi dea seama. La fiecare cinci minute, cu regularitate, Ebbits gemea înfundat. Nu era un geamăt de durere, ci de oboseala produsă de chin. Se simţea copleşit de greutatea şi de suferinţa a ceea ce numim viaţă, care cântărea mai mult, pentru el, decât teama de moarte. Era eterna tragedie a bătrâneţii pentru care nu mai există bucuria de a trăi şi nici spaima dc moarte.

Când carnea de căprioară sfârâi în tigaie, am observat nările bătrânului Ebbits mărindu-se, ca să prindă mirosul îmbietor. Pentru o clipă încetă să se mai balanseze şi să mai geamă, iar o străfulgerare de inteligenţă îi lumină chipul.

Zilla se legăna mai repede şi, pentru prima oară, dădu las durerii ei, scoţând nişte ţipete scurte. Mă gândii că sc

comportau ca nişte câini înfometaţi şi nu m-aş fi mirat că bătrâna să scoată la iveală o coadă şi să înceapă să meargă în patru labe pe duşumea, precum câinii.

Ebbits încetă, de mai multe ori, să se legene, pentru a se apleca înainte şi a-şi apropia nasul de festinul regal pe care-l pregăteam.

Când le-am dat o farfurie cu friptură, s-au aruncat asupra ei, înfulecând-o cu zgomot. Se auzeau dinţii uzaţi cum sfărâmau hrana, molfăielile şi bodogănelile lor. După aceea, cum am dat fiecăruia câte o ceaşcă de ceai fierbinte, zgomotele respective au încetat. Uşurarea şi mulţumirea le apărură pe chipuri. Zilla nu mai era încruntată. Nu se mai legănau, ci păreau căzuţi pe gânduri. După aceea ochii lui Ebbits se umeziră şi am înţeles că îşi plângea singur de milă. Încercară să îşi găsească pipele. Am priceput că nu mai aveau tutun de multă vreme, iar nerăbdarea bătrânului de a fuma, în sfârşit, îl făcuse aşa de neputincios, că a trebuit să-i aprind eu pipa.

— De ce aţi rămas singurii din sat? I-am întrebat. Toţi ceilalţi au murit? Au fost loviţi de boli? Doar voi aţi supravieţuit?

Bătrânul Ebbits a clătinat din cap şi a zis:

— Nu, n-au fost loviţi de boală. Cei din sat au plecat la vânătoare, ca să facă rost de carne. Noi suntem prea bătrâni, nu ne mai ţin picioarele şi nu mai putem duce în spate încărcătura ce cuprinde cortul şi cele necesare. De asta am rămas aici şi ne întrebăm dacă tinerii se vor întoarce vreodată cu carnea promisă.

— Dacă se vor mai întoarce vreodată! Zise, deodată, Zilla.

— Poate că vor veni cu mult vânat, reluă bătrânul.

— Adică, vor aduce multă carne, continuă ea, la fel de brusc. Dar la ce ne va folosi asta? Vom primi nişte oase de ros, aşa bătrâni şi fără dinţi cum suntem noi. Carnea grasă, rinichii şi limbile vor intra în alte guri, bătrâne!

Ebbits îşi plecă privirea în pământ şi începu să plângă” în tăcere.

— Nu va vâna nimeni pentru noi, strigă ea, întorcân-du-se furioasă către mine.

Prin gestul ei, parcă mă acuza pe mine. Am ridicat din umeri, căci nu mă simţeam vinovat pentru aşa ceva.

— Să ştii, omule alb, că din cauza neamului tău, din ricina tuturor feţelor palide, bărbatul meu şi cu mine nu mai avem nici carne la bătrâneţe, nici tutun, nici adăpost împotriva frigului.

— Nu-i aşa, zise bătrânul Ebbits, care era mai corect. Voi ne-aţi făcut rău, dar n-aţi ştiut că ne veţi face rău.

— Unde e Moklan? Întrebă ea. Unde este fiul tău viguros, şi peştele pe care ni-l aducea mereu?

Bătrânul clătină din cap.

— Unde e Bidarshik, fiul tău cel puternic? Nimeni u-l întrecea la vânătoare şi ne aducea grăsime bună şi îmbi uscate de căprioară şi de caribu. Nu mai văd nici o limbă uscată şi nici o bucată de grăsime. Stomacul tău e gol de atâtea-zile şi a trebuit să vină un om dintr-un neam mincinos şi ticălos ca să capeţi şi tu ceva de mâncare.'

— Nu, răspunse Ebbits cu bunătate, omul alb nu este mincinos. El spune întotdeauna adevărul.

Se opri, se uită în jur ca pentru a găsi cuvintele care să îndulcească severitatea celor pe care avea să le zică.

— Dar albul spune adevărul în diferite feluri. Astăzi într-un fel, mâine altfel, aşa că e greu să-l înţelegi.

— Dacă astăzi spune într-un fel şi mâine în altul, înseamnă că minte, concluziona Zilla.

— Nu-i putem înţelege pe albi, continuă, încăpăţânat, Ebbits.

Carnea, ceaiul şi tutunul îl aduseseră parcă la viaţă. Se stăpânea mai bine, iar gândurile îi erau mai limpezi. Se ridică, se îndreptă, iar glasul lui îşi pierdu tonul certăreţ şi plângăreţ, devenind ferm. Se întoarse către mine cu demnitate şi îmi vorbi ca unui egal de-al lui.

— Ochii omului alb nu stau închişi, începu el. Albul vede toate lucrurile, se gândeşte la ele, este înţelept. Dar omul

alb de azi râu este cel de mâine, şi nu-l putem înţelege. Nu face niciodată lucrurile la fel. Cine ştie care va fi viitoarea lui faptă? Indianul face mereu acelaşi lucru în acelaşi fel. Elanul coboară, coboară mereu de pe munţii înalţi când vine iarna. Somonul vine primăvara, când gheaţa a dispărut de pe râu. Fiecare se poartă în acelaşi fel, iar indianul îi înţelege. Dar albul nu face lucrurile la fel, iar indianul nu-l pricepe. Tutunul este bun. Adevărată hrană pentru omul flămând. Îl face mai puternic decât oricare voinic, iar cel mânios îşi uită furia. Aşa că tutunul are mare valoare. Indianul dă un somon gras pentru o foaie de tutun şi mestecă tutunul vreme îndelungată. Zeamă acestuia e bună. Când aceasta coboară în gâtlej, îi dă o senzaţie plăcută. Dar albul? Când are gura plină de tutun, ce face el? Oare lui îi place tutunul? Nu ştiu. Dacă-i place, de ce să-l lase în zăpadă?

E o prostie mare, pe care nu o putem înţelegş.

Tăcu apoi, trase din pipă, văzu că aceasta se stinsese şi i-o dădu Zillei, ale cărei buze, renunţând să-şi mai arunce amarul asupra omului alb, se rotunjiră pe tubul pipei. Ebbits părea să redevină insensibil, fără să-şi fi terminat povestirea. L-am întrebat:

— Ce s-a întâmplat cu fiii tăi Moklan şi Bidarshik? Pum s-a făcut că tu şi bătrâna ta aţi rămas fără carne la vârsta asta?

Păru să se trezească din somn, cu un anumit efort.

— Nu e bine să furi, zise el. Când câinele îţi ia carnea, îl baţi cu un băţ, asta e legea. Legea dă câinele omului, iar câinele trebuie să o respecte, altfel ia bătaie. Când omul îţi ia carnea, barcă sau femeia, îl omori. Aşa e legea, o lege bună. E rău să furi, deci legea vrea ca cel ce fură să piară. Oricine încalcă legea trebuie să plătească. Moartea înseamnă o plată grea.

— Dar, dacă-l omori pe om, de ce nu-l ucizi şi pe câine? Bătrânul Ebbits mă privi cu mirarea unui copil, în vreme ce Zilla rânjea la gândul prostiei din întrebarea mea.

— Aşa se comportă albii, murmură Ebbits, resemnat.

— Asta e sminteala lor, mârâi Zilla.

— Atunci, fie ca bătrânul Ebbits să-l facă înţelept pe omul alb, am zis eu cu blândeţe.

— Câinele nu e ucis fiindcă el trage sania omului. Nici un om nu trage sania altui om. Din acest motiv omul e ucis.

— Aha, am murmurat eu.

— Aşa e legea, continuă Ebbits. Ascultă, acum, omule alb, îţi voi spune ceva nesocotit. Există un indian, pe nume Mobits. El fură două livre de făină de la un alb. Ce face albul? Îl bate pe Mobits? Nu. Îl omoară? Nu. Ce-i face lui Mobits? O să-ţi spun, faţă palidă. Îl pune într-o casă. Acoperişul ei e bun, pereţii groşi. Face focul, pentru că lui Mobits să-i fie cald. Îi dă lui Mobits mult de mâncare. Hrană bună. Mobits n-a mâncat niciodată aşa de bine în viaţa lui. Are slănină, pâine, fasole. Uşa are o încuietoare mare, ca să nu fugă Mobits de acolo. Altă mare sminteală. Mobits n-are de ce-să plece, că are tot timpul ce să mănânce acolo, păturі groase, Un foc mare. Ar fi un prost să plece de acolo. Mobits nu e prost. Timp de trei luni, rămâne în casa aia. A furat două livre do făină şi din cauza asta albul are mare grijă de el. Mobits mănâncă multe livre de făină, câteva de zahăr, slănină şi fasole cât poate. După trei luni, omul alb îl scoate din casa cea mare şi îi spune lui Mobits că poate pleca. El e ca un câine care a fost hrănit multă vreme mlr-un loc şi vrea să rămână acolo, dar albul îl alungă. Aşa că Mobits se întoarce în sat. E foarte gras. Aşa face albul şi nu pricepem. E o nebunie, una mare.

— Dar fiii tăi? Am insistat eu. Fiii tăi cei puternici şi foamea care îţi ameninţă bătrâneţile?

— Îl aveam pe Moklan, începu Ebbits.

— Un bărbat puternic, îl întrerupse Zilla. Putea să vâslească toată ziua şi toată noaptea, fără să se oprească pentru odihnă. Cunoştea foarte bine ce înseamnă apa şi. Omonul. Era înţelept.

— II aveam pe Moklan, repetă Ebbits. Primăvara, cobo-i a pe Yukon cu tinerii.ca să facă negoţ la Fort Campbell. (olo

există o clădire plină de lucrurile omului alb şi un negustor pe nume Jones. Exista şi un vrăjitor de-al-Vostru, căruia i se spunea preot misionar. Există, la Fort Campbell, şi un loc primejdios, unde Yukonul devine subţire ca mijlocul unei fete, iar apele lui sunt iuţi şi curenţii te trag în toate părţile, cu vârtejuri puternice.

Acolo curenţii se schimbă mereu. Moklan e fiul meu, Deci e un viteaz. V

— Dar tatăl meu nu era un viteaz? Întrebă Zilla.

— Tatăl tău era un viteaz, admise Ebbits, ca să aibă linişte în casă. Moklan e fiul meu şi al tău, deci e un viteaz. Poate din pricina tatălui tău, care era foarte viteaz, şi Moklan e foarte viteaz. E ca atunci când pui prea multă apă într-un vas: dă pe afară. Moklan e prea viteaz şi vitejia îi dă pe afară. Tinerii se tem tare de apele primejdioase de la Fortul Campbell. Lui Moklan nu-i e frică de nimic. Râde de aşa ceva şi se avântă în apele acelea. Dar curentul îi răstoarnă barca. Un vârtej îl prinde pe Moklan, îl învârteşte şi îl învârteşte, îl trage la fund şi nu se mai vede.

— Ah! Ah! Gemu Zilla. Primul meu născut!

— Eu sunt tatăl lui Moklan, zise Ebbits, după ce a aşteptat-o pe femeie să se liniştească. M-am urcat în barcă şi m-am dus pe râu până la Fort Campbell ca să mi se plătească datoria.

— Datoria? L-am întrebat. Care datorie?

— Datoria lui Jones, negustorul, veni răspunsul. Legea ne cere să mergem după ea şi într-o ţară străină.

Am clătinat din cap în semn că nu pricepeam despre ce era vorba. Ebbits mă privi cu înţelegere, iar Zilla mârâi, dispreţuitoare, aşa cum obişnuia.

— Ascultă, omule alb, zise el. În ograda ta e un câine care muşcă. Când câinele muşcă un om, tu îi dai acelui om un dar pentru că îţi pare rău şi pentru că e de vină câinele tău. Îi plăteşti ceva, nu? La fel, dacă în ţinutul tău vânătoarea iese prost sau apele sunt periculoase, trebuie să plăteşti. Aşa e drept, aşa e legea. Oare fratele tatălui meu nu s-a dus

în ţinutul lui Tanana unde a fost ucis de un urs? Oare tribul lui Tanana nu i-a dat tatălui meu multe pături şi blănuri frumoase? Aşa e drept. Vânătoarea a ieşit prost, iar oamenii lui Tanana plătesc pentru asta. Deci eu, Ebbits, m-am dus la Fort Campbell ca să mi se plătească datoria. Jones, şeful negusto-l1 lor, m-a privit şi a râs. A râs tare şi nu a vrut să plătească. M-am dus la vrăjitor, cel căruia voi îi ziceţi misionar şi i. Un vorbit multă vreme despre apele primejdioase şi Bespre ceea ce mi se cuvenea. Misionarul a vorbit despic altceva. Mi-a spus de locul unde s-a dus Moklan, după ce a murit. Acolo e mult foc. Dacă e adevărat ce pune misionarul, acum sunt sigur că lui Moklan nu-i IBte Irig. Misionarul mi-a zis că şi eu mă voi duce acolo ilupă ce voi muri şi mi-a spus alte lucruri urâte: că sunt irb, ceea ce e o minciună, că trăiesc în întuneric, ceea ce e altă minciună. Eu i-am răspuns că noaptea şi ziua vin pentru toţi oamenii, că în satul meu nu e mai întuneric decât la Fort Campbell. Am spus că întunericul şi lumina, locul unde ne ducem după moarte n-au nimic de-a face cu datoria dreaptă pentru apele primejdioase. Atunci, misionarul s-a înfuriat, mi-a spus nişte nume urâte şi m-a gonit. M-am întors la Fort Campbell, unde nu m-a plătit nimeni. Moklan e mort, iar eu sunt bătrân, fără peşte sau carne.

— Din pricina albului, zise Zilla.

— Din pricina albului, aprobă Ebbits. Există şi alte lucruri care sunt din vina lui. Aşa s-a întâmplat cu Bi-darshik. Omul alb 1-a tratat într-un fel pe Yamikan şi în altul pe Bidarshik. Mai întâi, trebuie să-ţi spun că Yamikan este un tânăr din acest sat, care a ucis un bărbat din alt neam. Asta are întotdeauna urmări importante. Yamikan n-a vrut să-l omoare pe alb. Yamikan vorbea cu blândeţe şi nu se înfuria niciodată. Dar albul bea mult whisky. Într-o seară a venit acasă la Yamikan, ca să-l bată. Acesta nu putea fugi şi albul voia să îl omoare. Yamikan nu voia să moară. Atunci îl ucise pe alb. Tot satul s-a speriat. Ne temeam că va trebui să plătim mult părinţilor albului. Ne-am ascuns păturile,

blănurile şi bogăţiile, ca să părem cât mai săraci şi să plătim puţin.

După o vreme îndelungată au venit şi albii. Erau soldaţi. L-au luat cu ei pe Yamikan. Mama lui a făcut gălăgie mare. Şi-a pus cenuşă în cap, fiindcă îl ştia mort pe Yamikan. Tot satul credea la fel. Se bucurau că nu li le ceruse nimic drept plată.

Asta se întâmpla primăvara, când gheaţa dispare de pe râu. A trecut un an, apoi altul. A venit iar primăvara. < rheaţa a dispărut. Atunci s-a întors Yamikan, cel mort. Nu e mort. E foarte gras şi ştim că a dormit la căldură şi B mâncat pe săturate. Are haine frumoase. E îmbrăcat ca nn alb. E mai înţelept. A ajuns repede şeful satului. Are n mite ciudăţenii de povestit despre felul în care se poartă albii. A văzut mulţi albi şi a călătorit mult prin ţara lor. Mai întâi, soldaţii îl duc departe, pe râu în jos. Îl duc până la capătul râului, acolo unde se varsă într-un lac mai mare ca toate pământurile şi mai întins decât cerul. Nu ştiu dacă Yukonul e un râu aşa de mare, dar Yami-Inia văzut toate astea cu ochii lui. Nu cred că există un lac mai mare ca toate pământurile la un loc şi decât cerul. Dar Yamikan 1-a văzut. Mi-a zis că apele lui sunt sărate, I eea ce e ciudat şi de necrezut.

I) ar albul cunoaşte minunile astea. Nu mă voi obosi 11 le povestesc. Vreau doar să spun ce a păţit YamikaN. Ml i-a dat multă mâncare bună. Tot timpul, Yamikan iI nâncat. Albul trăieşte sub soare, din câte spune YamiL în, într-o ţară cu multă căldură. Animalele de acolo au păr, nu blană. Plantele sunt verzi şi înalte. Acolo cresc făina, cartofii şi fasolea. Nu există foamea. Ai întotdeauna ce mânca. Eu nu ştiu dacă e aşa. Yamikan mi-a spus. Lui Yamikan i s-a întâmplat acolo ceva ciudat. Albul nu i-a făcut nici un rău. I-a dat lapte cald noaptea şi multă hrană. L-a dus dincolo de marele lac sărat, care este mare cât cerul. Stătea pe vasul cu foc al albului, care este de douăzeci de ori mai mare decât cel de pe Yukon. E făcut din fier şi nu se duce la fund.

Asta n-o înţeleg. Dar Yamikan a zis: „Am călătorit cu vasul de fier şi iată-mă, sunt viu!” Este vasul pentru soldaţii albilor, cu mulţi soldaţi la bord.

După câteva nopţi de călătorie, multă vreme după aceea, Yamikan a ajuns într-o ţară unde nu e zăpadă. Asta n-o pot crede. Nu stă în firea lucrurilor ca, la venirea iernii, să nu fie zăpadă. Dar Yamikan a văzut. I-a întrebat pe albi dacă e zăpadă acolo şi ei au spus că nu. Dar eu nu înţeleg asta. Acum te întreb dacă nu e zăpadă pe meleagurile alea. Aş vrea să ştiu şi numele acelei ţări. L-am auzit deja, dar aş vrea să-l mai aud, ca să văd dacă e acelaşi. Aşa voi şti dacă mi s-au zis minciuni ori adevărul.

Bătrânul Ebbits mă privi nerăbdător. Trebuia să afle adevărul, deşi dorinţa lui ar fi fost să se încreadă în acel lucru minunat, pe care nu-l văzuse vreodată.

— Da, i-am răspuns, ţi s-a spus adevărul. În ţara aceea mie zăpadă. Numele ei e California.

— Ca-li-for-ni-a, murmură el, de două sau trei ori, ascultând cu atenţie sunetele ce îi ieşeau de pe buze. I) a, e aceeaşi ţară de care mi-a vorbit Yamikan.

Am priceput că aventura lui Yamikan avusese loc pe când Alaska trecuse în mâinile Statelor Unite. Un asemenea caz de crimă, ce avusese loc înainte de stabilirea li faurilor pe teritoriu, fusese judecat în Statele Unite de I 81 re Curtea Federală.

— Când Yamikan a ajuns în ţara fără zăpadă, continuă bătrânul Ebbits, a fost dus într-o casă mare, unde mulţi „ inieni vorbeau de zor. Au vorbit multă vreme şi îl întrebară pe Yamikan o grămadă de lucruri. Mai târziu, IU/. Îs că-l vor lăsa în pace. Yamikan nu înţelege… Nu I.ni necăjit cu nimic. Mereu i-au oferit un culcuş cald şi destulă mâncare.

I) ar, după aceea, i-au dat hrană şi mai bună, i-au dat bani, l-au dus prin multe locuri din ţara albilor şi a văzut lucruri ciudate, care sunt peste înţelegerea lui Ebbits, „iu bătrân, care n-a călătorit mult. După doi ani, Yami-I ni se întoarce în

satul său. Devine şef plin de înţelepciune, ales până la moarte.

I Jar, înainte de a muri, se aşază deseori lângă foc şi povesteşte lucrurile ciudate văzute de el, Şi Bidarshik, Fiul meu, stă lângă foc şi ascultă. Ochii i se măresc de cele auzite. Într-o seară, după ce Yamikan s-a întors acasă, Bidarshik se ridică, aşa înalt cum era, şi se bate în piept cu pumnul. Zice: „Când voi fi bărbat, voi pleca departe, până în ţara unde nu e zăpadă, şi voi vedea toate lucrurile astea cu ochii mei.”

— Bidarshik a făcut mereu călătorii lungi! Vorbi, cu mândrie, Zilla.

— E adevărat, fu de acord Ebbits. Întotdeauna s-a întors suspinând după ţările îndepărtate şi s-a aşezat lângă foc, promiţând să ajungă şi mai departe.

— Întotdeauna şi-a amintit de lacul acela sărat, la fel de mare precum cerul şi de ţara unde nu există zăpadă, zise Zilla.

— A spus mereu: „Când voi prinde puteri de bărbat, mă voi duce să văd dacă vorbele lui Yamikan sunt adevărate.”

— Dar nu avea cum să ajungă în ţara albilor, răspunse Zilla.

— N-a ajuns el până la marele lac sărat întins cât cerul? Întrebă Ebbits.

— Dar nu avea cum să traverseze lacul, spuse Zilla.

— Decât în vasul de fier al albilor, care e mai mare decât douăzeci de vase de pe Yukon, vorbi Ebbits.

Se uită către Zilla, ale cărei buze încreţite se deformau ca să vorbească. Îi făcu semn să tacă.

— Dar albul nu-l lăsa să treacă lacul cu vasul de fier. S-a întors deci la vatră suspinând după ţara unde nu este niciodată zăpadă.

— Totuşi, a văzut pe lac vasul cu foc făcut din fier, care nu se scufundă,. Ţipă Zilla, neputându-se abţine.

— Da, spuse Ebbits. A văzut că Yamikan nu minţise. Dar Bidarshik nu putea merge în ţara albilor. S-a descurajat. S-

a îmbolnăvit ca un bătrân. Nu mai pleca de lângă foc. Nu mai ieşea la vânătoare.

— Nu mai mânca nici carnea adusă de alţii şi pusă în faţa lui, adăugă Zilla. Clătina din cap şi spunea: „Nu vreau decât să mă hrănesc cu hrana albului şi să mă îngraş ca Yamikan.”

— Şi nu mânca nici carne, continuă Ebbits. Bidarshik se îmbolnăvi aşa de tare încât credeam că va muri. Nu era o boală a corpului, ci una a capului. O boală de dorinţă. Eu, Ebbits, tatăl lui, m-am gândit mult. Nu am alt fiu şi nu vreau ca Bidarshik să moară. E o boală a capului şi există un singur leac pentru ea. Trebuie ca Bidarshik să traverseze lacul mare precum cerul, să ajungă în ţara cu soare, unde nu există zăpadă. Mă gândesc mult şi găsesc o cale de înfăptuire.

Astfel, într-o seară, cum stătea lângă foc, foarte bolnav, zic: „Fiul meu, ştiu cum poţi ajunge în ţara albilor.” Mă priveşte. Se înveseleşte. „Du-te, cum s-a dus şi YamiKan”, i-am zis. Dar Bidarshik e bolnav şi nu înţelege. „Du-te, găseşte un alb, Ga Yamikan, şi ucide-l! După aia, soldatul alb va veni să te ia, cum a făcut cu Yamikan. Te va duce în ţara albilor, trecându-te lacul. Astfel, ca Yamikan, te vei îngrăşa, cu ochii plini de ceea ce vei vedea şi cu capul plin de înţelepciune.”

Bidarshik se ridică repede. Pune mâna pe puşcă. „Unde te duci?” îl întreb. „Să omor un alb!” îmi răspunde. Am înţeles că vorbele mele au fost bune pentru Bidarshik şi că se va însănătoşi. Am înţeles şi că vorbele mele au fost înţelepte.

Veni un alb în sat. Nu căuta nici aur, nici blănuri din pădure. Căuta tot timpul muşte şi păianjeni. Nu mănâncă nici muşte, nici păianjeni. De ce îi căuta? Nu ştiu. Ştiu doar că e un alb caraghios. Căuta ouă de pasăre, din care păstra doar coajă. Cojile de ouă nu sunt bune de mâncat. Nu le mănâncă, ci le pune în cutii unde ele nu se sparg. Prinde multe păsărele, le ia penele şi le pune în cutie. Îi plac şi oasele. Oasele nu sunt bune de mâncat. Omul cel ciudat preferă oasele vechi, pe care le dezgroapă din pământ.

Dar nu este un alb periculos şi ştiu că va muri uşor. Atunci îi zic lui Bidarshik: „Fiul meu, iată albul pe care trebuie să-l omori.” Bidarshik spune că vorbele mele sunt înţelepte. Atunci se duce într-un loc unde ştie că sunt multe oase în pământ şi le aduce la cortul omului alb şi ciudat. Albul e tare bucuros, se uită fericit la oase. Se apleacă să le vadă mai bine şi atunci Bidarshik îl loveşte în cap cu toporişca o singură dată. Albul dă din picior, apoi moare.

Îi zic lui Bidarshik: „Acum va veni soldatul alb, te va lua şi te va duce în ţara unde este cald mereu şi unde vei mânca mult şi te vei îngrăşa.” Bidarshik e bucuros. I-a trecut deja boala. Stă lângă foc şi aşteaptă să vină soldaţii.

De unde să ştiu că albii nu se comportă la fel de două ori? Întrebă bătrânul, întorcându-se, feroce, înspre mine. De unde să ştiu că ceea ce a făcut albul ieri nu va face azi şi ce face azi nu va face mâine?

Ebbits clătină trist din cap:

— Pe omul alb nu-lpoţi înţelege… Ieri 1-a luat pe Yamikan în ţara plină de soare şi 1-a îngrăşat cu multă mâncare. Azi îl ia pe Bidarshik şi ce face? Să-ţi spun ce a făcut cu Bidarshik. Eu, Ebbits, tatăl lui, o să-ţi zic. L-a dus pe Bidarshik la Fort Campbell, i-a legat o frânghie de gât, astfel ca picioarele să nu-i mai atingă pământul. Fiul meu a murit.

— Vai, vai! Se plânse Zilla. N-a mai apucat să traverseze lacul mare precum cerul, nici să vadă ţara cea însorită, unde nu există zăpadă.

— Astfel, zise bătrânul Ebbits cu o demnitate specifică indienilor, nu vânează nimeni pentru mine şi mă aşez lângă foc să-i spun povestea mea albului care mi-a dat mâncare, ceai şi tutun pentru pipă.

— Totul e din pricina albului mincinos şi ticălos, grăi Zilla.

— Nu, răspunse bătrânul cu o anumită blândeţe. Din pricina felului de a fi al omului alb, pe care nu-l înţelegem şi care nu este de două ori acelaşi.

POVESTEA LUI KEESH.

U multă vreme în urmă, Keesh trăia pe malul Oceanului îngheţat. Era şeful satului său. A trăit mulţi ani, în prosperitate. A murit lăudat, lăsând numele lui pe buzele oamenilor. A trecut multă vreme de atunci. Doar bătrânii îşi mai amintesc de el. Numele şi povestea lui au trecut din generaţie în generaţie şi vor fi păstrate pentru viitor. În timpul nopţii polare, când furtunile nordice suflă peste gheţuri, când văzduhul e plin de fulgi şi îici un om nu se aventurează prea departe, e momentul cel mai potrivit ca să povesteşti cum s-a ridicat Keesh, din cel mai sărăcăcios iglu din sat la rangul cel mai înalt rintre ai săi.

Bătrânii povesteau că era un copil foarte inteligent, ' uternic şi sănătos. După cum se măsoară timpul la ei, văzuse treisprezece sori. În fiecare iarnă, soarele lasă Pământul în beznă şi în anul următor se iveşte iar pentru ca oamenii să se încălzească şi să vadă chipurile celor din jurul lor. Tatăl lui Keesh fusese un bărbat tare curajos, dar murise într-o perioadă de foamete prelungită, pe când încercase să le salveze vieţile alor săi ucigând un uriaş urs polar. În îndrăzneala lui, se luase la trântă cu ursul şi acesta i-a zdrobit oasele. Dar ursul avea multă came şi ai săi au fost salvaţi de la foamete. Keesh era singurul lui fiu şi, după aceea, a trăit singur, cu mama lui. Dar oamenii uită repede şi au uitat fapta tatălui său. El, fiind doar un băiat, iar mama lui doar o femeie, au fost uitaţi repede şi, curând după aceea, au fost obligaţi să trăiască în cel mai mizerabil iglu. Într-o seară, cum se întrunise sfatul satului în igluul cel mare al şefului Kâosh-Kwan, Keesh s-a ridicat în picioare îndemnat de sângele ce-i curgea prin vene şi de curajul său. Cu demnitatea unui bătrân, se ridică şi aşteptă să se facă linişte.

— E adevărat că am primit carne, eu şi mama mea, zice el, dar carnea asta e tare şi veche şi are multe oase.

Vânătorii bătrâni, cu părul alb, ca şi cei tineri, au încremenit. Niciodată nu se mai întâmplase asta. Un copil,

care să vorbească precum un bărbat şi care le reproşa fără jenă asemenea lucruri!

Dar Keesh a continuat, hotărât:

— Spun asta din pricină că tatăl meu, Bok, a fost un mare vânător. Se zice că Bok aducea acasă mai multă carne ca oricare dintre cei mai buni vânători, pe care o tăia cu mâinile lui. Cu ochii lui vedea dacă până şi ultima bătrână sau bătrân au avut parte de o porţie îndestulătoare.

— Na! Na! Strigară bărbaţii. Daţi copilul afară, tximiţeţi-l la culcare! Nu este încă bărbat şi nu are dreptul să îi certe pe vânătorii cu bărbi argintii.:

Liniştit, el aşteptă să treacă tumultul acela.

— Tu ai o femeie, Ugh-Gluk, zice el, şi tu vorbeşti pentru ea. Şi tu, Massuk, şi tu ai o mamă, pentru care vorbeşti. Mama mea nu mă are decât pe mine. De aceea am luat cuvântul. Aşa cum spun, deşi Bok a murit fiindcă era prea îndrăzneţ la vânătoare, e drept ca eu, fiul lui, şi Ikeeza, mama mea, femeia lui, să avem destulă carne, cât timp va fi carne destulă pentru tribul nostru, lui, Keesh, fiul lui Bok, am vorbit!

Se aşează jos, foarte atent la torentul de proteste şi de nemulţumire pe care cuvintele lui îl declanşaseră.

— De când vorbeşte un copil în timpul sfatului? Murmură bătrânul Ugh-Gluk.

— Oare copiii ne vor spune ce trebuie făcut? Întrebă lare Massuk. Ce fel de bărbat sunt dacă mă las jignit de un copil care se plânge că nu are destulă carne?

Se înfuriară. Îi ziseră să se ducă la culcare. Îl ameninţară că nu aveau să-i mai dea toată carnea. Îi promiseră să-l bată. Ochii lui Keesh se aprinseră. Inima îi bătea mai tare. În mijlocul insultelor, se ridică brusc.

— Ascultaţi-mă, oameni! Zise el. Nu voi mai vorbi niciodată în sfat, decât dacă veţi zice: „Vorbeşte, Keesh, aşa vrem noi.” Ăsta e ultimul meu cuvânt. Bok, tatăl meu, a fost un mare vânător. Eu, fiul lui, îmi voi vâna carnea pe care o voi mânca. Ceea ce voi ucide se va împărţi cu dreptate. Nici o

văduvă, nici un copil nu va plânge noaptea că nu are carne. Bărbaţii se vor plânge că au mâncat prea mult. În viitor, le va fi ruşine celor puternici că vor mânca aşa de mult. Eu, Keesh, o spun!

Rânjetele şi râsetele dispreţuitoare îl urmăriră până afară din iglu. El strângea din dinţi şi îşi văzu de drum fără să se uite în dreapta sau în stânga.

A doua zi stătea pe'plajă, acolo unde pământul se confundă cu gheaţa. Cei care-l văzuseră plecând, băga-seră de seamă că îşi luase şi arcul, precum şi multe săgeţi. Ducea în spate suliţa de vânătoare a tatălui său. Se spuseră multe despre asta şi se râse pe săturate. Era un lucru nemaiîntâlnit până atunci. Niciodată copiii de vârsta lui nu se duseseră la vânătoare singuri. Mulţi îi prevestiră lucruri rele, iar femeile se uitau la Ikeeza, al cărui chip era trist şi îngândurat.

— Se va întoarce curând, ziseră ele vesele.

— Lăsaţi-l să plece! Se va învăţa minte, spuneau vânătorii. Se va întoarce în curând, va fi umil şi va vorbi cu totul altfel după asta.

Dar a trecut o zi, apoi a doua, a treia… Se stârnise o furtună şi nici urmă de Keesh. Ikeeza îşi smulgea părul din cap şi se unse pe faţă cu ulei de foc, în semn de durere. Femeile le reproşară bărbaţilor că maltrataseră copilul şi îl trimiseseră la moarte. Ei nu răspunseră şi se pregătiră să plece în căutarea cadavrului de îndată ce furtuna avea să se potolească.

A doua zi de dimineaţă, Keesh se întoarse în sat. Nu părea ruşinat. Aducea pe umeri o bucată mare de carne proaspătă. Era mândru şi vorbea arogant.

— Voi, bărbaţii, duceţi-vă, cu câini şi sănii, pe urmele mele. Mergeţi o zi întreagă. E multă carne, o ursoaică şi doi pui.

Ikeeza nu mai putea de bucurie. Dar el o privi ca un bărbat şi îi zise:

— Vino, Ikeeza, să mâncăm. După care voi dormi, căci sunt obosit.

Intră în igluul lor şi mancă mult. Apoi dormi o zi întreagă.

Mai întâi, celor din sat nu le veni să creadă. Vorbiră mult despre cele întâmplate. Să ucizi un urs polar era tare primejdios, darămite să omori o ursoaică cu pui! Bărbaţii nu puteau crede că un băiat precum Keesh, singur, făcuse o asemenea minune. Dar femeile le vorbiră despre carnea proaspătă pe care o adusese în spinare. Era un argument zdrobitor. În cele din urmă, bărbaţii plecară, murmurând şi zicând că, şi dacă era adevărat ce spusese Keesh, oricum nu tăiase animalele. În nord este necesar să se facă asta de îndată ce animalul e ucis, altfel carnea îngheaţă şi se face aşa de tare că n-o mai despică tăişul cuţitului. Un urs, care are o greutate de trei sute de livre, îngheţat, întărit, nu poate fi încărcat uşor pe o sanie, nici tras pe gheaţa rugoasă. Dar, ajunşi în locul de care li se spusese, găsiră nu doar maldărul de carne, ci şi bucăţile despicate de Keesh, de parcă ar fi fost un vânător încercat.

Aşa începu misterul lui Keesh, care devenea tot mai adânc, pe zi ce trecea. În prima lui expediţie, ucise un urs tânăr, cât el de înalt. În următoarea, un urs şi o ursoaică, în mod normal, pleca pentru trei sau patru zile, dar nimeni nu se mira dacă rămânea printre gheţuri o săptămână întreagă. Mergea singur la vânătoare. Oamenii se întrebau cum de se descurca aşa. Nu lua nici câini cu el!

— De ce ucizi doar urşi? Îl întrebă într-o zi KloshKwan.

Keesh îi răspunse cu subînţeles:

— Toată lumea ştie că ursul are cea mai multă carne.

Dar în sat începură să vorbească despre vrăjitorie.

— Vânează împreună cu spiritele rele, pretindeau unii. De asta reuşeşte mereu. Altfel, cum ar fi posibil? Vânează cu spiritele rele!

— Poate cu cele bune, ziceau alţii. Se ştie că tatăl lui era un vânător puternic. Poate că îl însoţeşte la vânătoare, să îi dea putere, îndemânare, răbdare. Cine ştie?

Cu toate acestea, el îşi continua isprăvile, iar vânătorii mai puţin iscusiţi erau ocupaţi să aducă în sat carnea rămasă de

pe urma lui. Keesh împărţea cu dreptate prada. Cum făcuse înainte tatăl lui, veghea ca toate bătrânele şi bătrânii să aibă o porţie îndestulătoare. Păstra pentru el doar cât îi era necesar. Din acest motiv, era privit cu respect şi chiar cu teamă. Se spunea că avea să fie viitorul şef de trib, după bătrânul Klosh-Kwan. Îl aşteptau să reapară la sfat, după cele înfăptuite de el. Nu mai veni însă, iar lor le era ruşine să îl cheme.

Într-o zi le zise lui Klosh-Kwan şi altor vânători:

— Vreau să-mi ridic un iglu. Va fi unul mare, în care vom sta bine eu şi Ikeeza.

— Bine, răspunseră ei.

— Dar nu am timp. Meseria mea e vânătoarea şi sunt ocupat mereu. N-ar fi drept ca bărbaţii şi femeile din sat, care mănâncă prada adusă de mine, să-mi construiască iglu-ul?

Aşa se construi igluul lui, mai mare chiar decât cel al lui Klosh-Kwan. Keesh şi mama lui se mutară în el. Pentru prima dată, ea se bucura de prosperitate după moartea lui Bok.

Era mai mult decât o prosperitate materială, căci din pricina fiului ei vestit şi poziţiei pe care i-o dăduse el, era considerată prima femeie din sat. Celelalte veneau să o vadă, îi cereau sfatul, o lăudau pentru înţelepciune.

Toţi se gândeau însă la misterul vânătorii minunate a lui Keesh. Într-o zi, Ugh-Gluk îl acuză pe faţă de vrăjitorie.

— Eşti vinovat, îi zise ameninţător Ugh-Gluk, că ai de a face cu spiritele rele, care te ajută la vânătoare.

— Nu e bună carnea? Răspunse Keesh. S-a îmbolnăvit cineva din sat după ce a mâncat-o? De unde ştii că este vrăjitorie? Sau vorbeşti orbeşte, fiind mânat de invidie?

Ugh-Gluk a plecat ruşinat, în vreme ce femeile râdeau de el. Dar, într-o noapte, sfatul, după o lungă discuţie, a hotărât să trimită nişte iscoade pe urmele lui, când vâna, ca să-i afle metoda. Astfel, cum a plecat din sat, după el s-au luat doi tineri, Bim şi Bawn, foarte buni vânători.

S-au întors după cinci zile. Aveau ochii bulbucaţi, iar limbile le tremurau de teama de a povesti ceea ce văzuseră. Sfatul se întruni în locuinţa lui Klosh-Kwan, iar Bim începu:

— Fraţilor! După cum ni s-a cerut, am plecat după Keesh, cu viclenie, ca să nu ne simtă. Pe la mijlocul primei zile, s-a întâlnit cu un urs mare, un animal frumos.

— N-âm văzut altul mai reuşit, zise Bawn. Ursul nu vroia să se bată, ci s-a întors şi a plecat. Noi am văzut asta din spatele stâncilor de pe mal. Ursul venea spre noi, iar în spatele lui păşea Keesh, fără nici o teamă. Îl insultă, dădea din mâini, făcea mult zgomot. Atunci animalul s-a înfuriat, s-a ridicat pe labele din spate şi a mârâit. Dar Keesh s-a dus. Drept spre el.

— Da, confirmă Bim, continuând. Keesh a fugit apoi. Din fugă, a lăsat să-i scape o bilă rotundă pe gheaţă. Ursul s-a oprit, a mirosit-o, apoi a înghiţit-o. Keesh a continuat să fugă şi a lăsat alte bile mici în urma lui. Ursul le-a înghiţit.

Se auziră felurite strigăte. Ugh-Gluk zise că nu crede aşa ceva. Bim spuse:

— Am văzut asta cu ochii noştri! Bawn zise:

— Da, cu ochii noştri. Treaba asta a continuat până ce ursul s-a ridicat brusc şi a început să geamă de durere, bătând aerul cu labele sale, ca un nebun. Keesh a fugit mai departe, ca să stea la mare distanţă de el. Ursului nu-i păsa însă de el, ci de durerile provocate de bilele din măruntaiele sale.

— Da, din măruntaiele sale, interveni Bim, căci se lovea cu ghearele şi ţopăia pe loc asemenea unui câine care se joacă. Doar că mârâia şi urlă, arătând că se chinuia, nu se juca. N-am mai văzut niciodată aşa ceva.

— Nu, nu s-a mai văzut aşa ceva, continuă Bawn. Era un urs atât de voinic!

— Vrăjitorie, zise Ugh-Gluk.

— Nu ştiu, îi răspunse Bawn. Spun doar ce am văzut cu ochii mei. După o vreme, ursul a obosit şi s-a înmuiat, căci era greu şi ţopăise tare. Apoi s-a dus într-un loc de pe mal,

a clătinat încet din cap în dreapta şi în stânga. S-a aşezat, fără să se oprească din urlat. Keesh 1-a urmărit, iar noi ne-am luat după el. L-am urmărit toată ziua aceea şi apoi încă trei. Ursul slăbise şi nici n-a mai urlat, nici n-a mai gemut.

— E o vrajă! Strigă Ugh-Gluk. Sigur e o vrajă.

— Poate.

Bim îl înlocui pe Bawn.

— Ursul rătăci de colo-colo, luându-se după propri-ile-i urme, mergând în cerc. Se apropia de locul unde îl întâlnise Keesh prima oară. Era bolnav şi nu mai putea merge. Atunci Keesh s-a dus la el şi 1-a ucis cu suliţa.

— Şi după aia? Întrebă Klosh-Kwan.

— L-am lăsat pe Keesh să taie carnea şi am venit să vă povestim.

În după-amiaza aceea, femeile au adus carnea ursului, în vreme ce bărbaţii au rămas întruniţi la sfat. Când sosi Keesh, i se trimise un mesager, cerându-i să vină la sfat. Dar el răspunse că îi era foame şi se simţea foarte obosit şi că igluul lui era mare şi puteau să încapă mulţi oameni acolo.

Toţi erau într-atât de curioşi, aşa că sfatul, în frunte cu Klosh-Kwan, se duse în iglu. Keesh tocmai mânca. „ Ii primi cu respect şi îi aşează potrivit rangurilor lor. Ikeeza era mândră, dar şi neliniştită în acelaşi timp. Keesh era calm.

Klosh-Kwan repetă cele zise de Bim şi de Bawn. Spuse, cu un glas grav:

— Keesh, vreau să ne povesteşti cum vânezi tu. Foloseşti vreo vrăjitorie?

Keesh îşi ridică privirea şi zâmbi:

— Nu, Klosh-Kwan. Un copil nu ştie prea multe despre vrăjitorii, iar eu nu cunosc nimic despre aşa ceva. Am găsit, pur şi simplu, o metodă prin care ucid uşor ursul polar, asta e tot. E vorba de isteţime, nu de vrăjitorie.

— Orice bărbat poate face la fel?

— Sigur că da.

Se lăsă o tăcere adâncă. Bărbaţii se uitau unii la alţii. Keesh continua să mănânce.

— Şi… ne vei dezvălui metoda ta, Keesh? Întrebă -Klosh-Kwan, cu glasul tremurând.

— Da, spuse băiatul, terminând de supt măduva unuios. Se ridică şi zise:

— E simplu. Iată.

Luă de jos un os de balenă şi îl arătă celor din jur. Extremităţile erau subţiri ca vârful unor ace. II îndoi cu grijă în mână. Apoi îi dădu drumul brusc. Osul redeveni drept. Luă o bucată de carne grasă de balenă.

— Se ia o bucăţică de came de balenă, în care se ascunde osul înfăşurat bine. Se acoperă totul cu altă bucată de carne. Lăsaţi totul afară, să îngheţe, ca să se facă o bilă mică şi rotundă. Ursul o înghite, grăsimea se topeşte, osul de balenă se îndreaptă, părţile ascuţite îl înţeapă în stomac, ursul se îmbolnăveşte şi, când e vai de capul lui, îl omorâţi cu suliţa. E simplu, nu?

Ugh-Gluk zise:

— Da!

Klosh-Kwan spuse: -Aha!

Aceasta este povestea lui Keesh, cel care a trăit de mult pe ţărmul Oceanului îngheţat. Fiindcă s-a folosit de isteţimea lui, nu de vrăjitorie, s-a ridicat, din cel mai umil iglu la rangul de şef al satului său. Se spune că, în toţi anii vieţii sale, tribul a prosperat şi n-a existat nici o văduvă sau vreun alt amărât care să se plângă cu glas tare noaptea fiindcă nu avea destulă carne.

NEPREVĂZUTUL.

Uşor de înţeles ceea ce e previzibil. Tendinţa vieţii individuale este, mai curând, statică decât dinamică. Devine propulsare datorită civilizaţiei unde nu se vede decât ceea ce este evident sau neprevăzutul se întâlneşte foarte rar. Totuşi, când se întâmplă ceva neaşteptat, cu consecinţe grave, cei slabi pier. Nu pot reacţiona împotriva neprevăzutului, sunt incapabili să se adapteze rapid la reguli şi legi noi, ciudate. De aceea, pier.

Pe de altă parte, există oameni care supravieţuiesc, indivizi antrenaţi care trec dincolo de ceea ce era previzibil şi îşi adaptează vieţile conform noilor, ciudatelor reguli cărora trebuie $ă li se supună.

Edith Whittlesey făcea parte dintre cei din urmă. Se născuse într-un district din Anglia, unde viaţa se scurgea monoton, iar neprevăzutul nu avea ce căuta. Când se întâmpla aşa ceva, se consideră a fi o faptă imorală.

Edith muncea de tânără. Cu timpul, devenise camerista unei doamne.

Efectul civilizaţiei constă în a impune legea oamenilor la tot ceea ce înconjoară individul, până ce evenimentele devin regulate, automate. Se elimină orice este contestabil. Nu eşti udat de ploaie, nici îngheţat de ger. Moartea, în loc să aibă loc în toată grozăvia ei, provocată de vreun accident, devine un spectacol pregătit mai dinainte. Eşti dus, după un ceremonial bine pus la punct, către cavoul familiei, care este îngrijit mereu.

În acest mediu trăia Edith Whittlesey. Nu se întâmpla nimic neprevăzut. Poate doar, ceva neobişnuit a avut loc când ea a împlinit douăzeci şi cinci de ani, când şi-a urmat stăpâna în Anglia. Chiar dacă drumul ei în viaţă rămăsese la fel de bine trasat; totuşi, îşi schimbase puţin direcţia. Acum traversa Atlanticul, fără vreun incident.

Vaporul pe care se îmbarcaseră nu era un vas în mijlocul mării, ci un hotel uriaş, cu nenumărate coridoare, înainta, liniştit şi repede, sfărâmând valurile cu masa lui colosală. Oceanul era doar un heleşteu, calm, monoton.

Pe celălalt ţărm, drumul ei a continuat pe uscat. Era la fel de bine trasat, respectabil. Oferea pretutindeni hoteluri serioase, unde trăgeau atunci când se oprea diligenta sau trenul.

La Chicago, în vreme ce stăpâna ei avea parte de un anumit nivel social, Edith Whittlesey se bucura de un altul. După ce o părăsi pe stăpâna ei şi deveni Edith Nelson, abia descoperi că avea puterea de a se lupta cu neprevăzutul şi

că-l putea învinge. Hâns Nelson, emigrant, suedez prin naştere, tâmplar de meserie, avea în el turbulenţa teutonilor care se îndreaptă mereu spre apus, în căutare de aventuri. Era un bărbat greoi, cu o mustaţă mare, cu multă iniţiativă. Era foarte credincios şi avea sentimente de neclintit.

— După ce voi munci din greu şi voi pune câţiva bani deoparte, mă voi duce în Colorado, îi spusese el lui Hdith chiar a doua zi după căsătoria lor.

După un an se găseau în Colorado, unde Hâns Nel-011 văzu pentru prima oară ce înseamnă viaţa de miner şi prinse gustul aurului. Prospectă în Dakota, Idaho şi Oregonul de Est, apoi merse până în munţii Columbiei Britanice.

În tabără sau pe drum, Edith Nelson îl însoţea mereu, împărţind soarta lui, oboseala şi munca sa. Îşi schimbă mersul, specific unei femei educată într-o casă de elită, u unul caracteristic muntenilor. Învăţă să privească pericolul fără să se sperie. În loc să piardă timpul cu spaimă, se gândea mereu cum să iasă din orice încurcătură.

Edilii Nelson se întâlnea cu neprevăzutul la fiecare cot al drumului. Se obişnuise să vadă nu ceea ce sărea în ochi, ci ceea ce era ascuns. Ea, care nu gătise în viaţa ei, învăţă să facă pâine fără hamei, drojdie sau alte ingrediente, să o prăjească într-o tigaie, deasupra focului. Când dispăruse ultima ceaşcă de făină, după ce ultima bucată de slănină fusese mâncată, ştiu să se afle la înălţimea situaţiei şi să facă bucate din mocasini sau din fâşii de piele moale, care permiteau sufletului să rămână lipit de trup ca să se târască mai departe.

Învăţă să pună samarul pe un cal. O făcea la fel de bine ca un bărbat, lucru ce rupe inima şi sfărâmă orgoliul oricărui orăşean. Ştia să facă nodul alunecos care trebuie folosit la încărcături. Ştia să facă şi focul cu lemne ude, în ploaie, fără să se amărască din acest motiv. Pe scurt, sub toate formele,

se pricepea la improvizaţii. Dar Marele Neprevăzut avea încă să îi taie drumul vieţii, să o pună la grele încercări.

Valul de căutători de aur mergea spre nord, către Alas-ka. Era inevitabil ca Hâns Nelson şi nevasta lui să nu fíe luaţi de acest flux şi să nu fie duşi în Klondyke. În toamna anului 1897, se găseau la Dyea, dar nu aveau bani să-şi ducă echipamentul, prin Trecătoarea Chilcoot, ca să-l îmbarce pentru Dawson. De aceea, Hâns Nelson lucră ca tâmplar în iarna aceea, ajutând la construirea oraşului Skaguay.

Stătea în prag, nesigur, cât dură iarna, ascultând chemarea Alaskăi. Cel mai tare îl chema Golful Latuya. Vara anului 1898 îl găsi pe el şi pe soţia lui pe coasta stâncoasă, la bordul bărcilor indiene, lungi de şaptezeci de picioare. Cu ei se găseau câţiva din tribul siwash şi încă trei albi. Indienii îi debarcară, împreună eu bagajele, pe o plajă singuratică, cam la o sută de mile spre nord de Latuya Bay, apoi se întoarseră la Skaguay. Cei trei oameni rămaseră, căci erau membri ai expediţiei organizate. Fiecare contribuise cu o parte egală pentru a furniza echipamentul, astfel că profitul avea să se împartă în mod egal. Edith Nelson se ocupa cu gătitul pentru expediţie şi avea să primească la fel cât un bărbat.

Mai întâi tăiară nişte brazi şi construiră o cabană pentru ei. Edith Nelson urma să aibă grijă de aceasta. Bărbaţii urmau să caute aur, ceea ce şi făcură, şi să-l găsească, ceea ce reuşiră. Nu a fost o descoperire uimitoare, căci randamentul scăzut al lungilor ore de muncă aducea, liecăruia, un venit între cincisprezece şi douăzeci de dolari pe zi.

Vara scurtă din Alaska dură mai mult ca de obicei. Profitară de ea şi îşi amânară înapoierea la Skaguay până în ultima clipă. Apoi fu prea târziu; indienii siwash îi aşteptaseră pe albi până în ceasul al doisprezecelea, după care plecaseră singuri. Cei din expediţie trebuiau să aştepte acum o altă ocazie. În vremea asta, spălară aur m continuare şi făcură provizii de lemne pentru foc.

Vară indiană se prelungise. Brusc, se termină şi se instala iarna. Se aşternu într-o singură noapte. Minerii se treziră în viscolul ce urla, spulbera zăpada şi îngheţa apa. Furtuna nu mai înceta. Uneori, se instală o linişte profundă, tulburată doar de zgomotul valurilor ce se izBeau de ţărm., În cabană, lucrurile decurgeau bine. Praful lor aurifer valora cam opt mii de dolari, de aceea erau mulţumiţi. Bărbaţii îşi făcură rachete pentru zăpadă, şi vânară ca să-şi facă provizii de carne proaspătă. În timpul serilor lungi jucau partide interminabile de whist şi pedro. Cum nu mai puteau strânge aur, Edith Nelson îi lăsă pe bărbaţi să facă focul şi să spele vasele, în vreme ce ea le cârpea hainele.

Nimeni nu se plângea. Nu se certau în cabana cea mică, ci erau mulţumiţi de rezultatele obţinute. Hâns Nelson era liniştit şi binevoitor. Edith îi câştigase toată admiraţia pentru felul în care se descurca cu oamenii. Harkey, un texan, înalt şi slab, era deosebit de amabil, deşi cam tăcut. Se dovedea un bun tovarăş, cât timp nu-i combăteau teoria potrivit căreia aurul se înmulţeşte singur.

Al patrulea membru al grupului lor, Michael Denin, contribuia, prin spiritul lui irlandez, la veselia din casă.

Era înalt, puternic, dar se înfuria repede, pentru lucruri mărunte. Vesel mereu, nu ceda tensiunii din momentele dificile.

Al cincilea, Dutchy, era ţinta benevolă a ironiilor celorlalţi. Îi plăcea să se râdă pe socoteala lui, dacă asta aducea veselie în cabană. Scopul lui în viaţă părea a fi acela de a-i face pe alţii să râdă.

Nici o ceartă serioasă nu întunecase seninătatea grupului lor. Cum fiecare avea acum câteva mii de dolari, rezultat al muncii din timpul scurtei veri, acolo domnea un spirit de prosperitate şi de bucurie.

Atunci se întâmplă ceva neprevăzut. Se făcuse ora opt şi tocmai se aşezară la masa de dimineaţă; căci de când încetaseră lucrul în mină, îşi luau micul dejun mai târziu. O lumânare, înfiptă în gâtul unei sticle, lumina masa. Edith şi

Hâns stăteau, fiecare, în câte un capăt al acesteia. Lateral, cu spatele spre uşă, se găseau Harkey şi Dutchy. Denin nu venise încă, iar locul lui era gol, Hâns Nelson se uită la locul gol, clătină încet din cap şi zise, în glumă:

— De obicei, el e primul care se aşază ia masă. O fi bolnav?

— Chiar, unde e Michael? Întrebă Edith.

— S-a trezit puţin mai devreme ca noi şi a ieşit afară, răspunse Harkey.

Chipul lui Dutchy strălucea de o plăcere răutăcioasă. Se prefăcea că ştie cauza absenţei lui Denin şi că păstrează secretul, în vreme ce toţi ceilalţi îl asaltau cu întrebări. După ce Edith a aruncat o privire prin camera bărbaţilor, a revenit la masă. Hâns se uită la ea, iar femeia clătină din cap:

— N-a întârziat niciodată la masă, observă ea.

— Nu mai înţeleg nimic, zise Hâns. Întotdeauna era flămând ca un cal.

— De-abia mă pot abţine să vă spun, spuse Dutchy, clătinând trist din cap.

Urmau să se distreze de lipsa tovarăşului lor.

— Păcat, continuă Dutchy.

— De ce? Întrebară ceilalţi în cor.

— Bietul Michael, zise* el lugubru.

— Dar ce-a păţit Michael? Întrebă Harkey.

— Nu mai vrea să mănânce. Şi-a pierdut pofta de mâncare. Nu-i mai plac bucăţele.

— Asta n-o crede nimeni, cât e el de lacom! Observă Harkey.

— Face pe lacomul ca să fie politicos faţă de doamna Nelson, replică imediat Dutchy. Ah, de-abia mă pot abţine să nu vă spun de ce nu se află Denin aici. Fiindcă a plecat. De ce a plecat? Ca să-şi facă poftă de mâncare. Cum face asta? Mergând cu picioarele goale prin zăpadă. Aşa fac bogătaşii pentru a avea poftă de mâncare. Michael are o grămadă de bani, dar îi lipseşte pofta de a mânca. De aceea, vrea să o recâştige. Deschideţi uşa şi o să-l vedeţi, cu picioarele

goale, în zăpadă. Atunci când i se va face foame, va veni la masă. Deocamdată aleargă după pofta de mâncare, pe care voi nu o puteţi vedea, din păcate.

Izbucniră în râs auzindu-i prostiile. Zgomotul încetă doar când se deschise uşa. Denin intră în cameră. Toate privirile se aţintiră asupra lui. Omul avea o puşcă. În vreme ce se uitau la el, duse arma la umăr şi trase de două ori. La primul glonte, Dutchy căzu cu capul pe masă, răsturnându-şi ceaşca de cafea, cu părul blond în farfuria cu terci.

Fruntea, care i se sprijinea de marginea farfuriei, împiedica pletele să intre în mâncare. Harkey se ridicase în picioare când răsunase a doua împuşcătură. Căzu cu faţa pe duşumea, abia apucând să rostească:

— Dumnezeule!

Acesta era neprevăzutul. Hâns şi Edith erau năuciţi. Rămăseseră aşezaţi la masă, cu trupurile ţepene, uimiţi de cele două crime. Abia îl puteau vedea pe ucigaş prin fumul gros. În liniştea care se lăsase, se auzea doar cafeaua lui Dutchy, care se scurgea pe duşumea. Denin deschise culata puştii sale, ca să introducă încă două gloanţe. Îşi ţinea arma cu mâna dreaptă, iar cu stânga cartuşele.

Tocmai îşi încărca armă când Edith Nelson se trezi şi acţiona. Era evident că Denin urmărea să-i ucidă, pe ea şi pe Hâns. Într-un interval de timp de trei secunde, femeia fusese paralizată parcă de forma hidoasă şi de neconceput pe care o luase imprevizibilul. Apoi se ridică în picioare, gata de luptă, şi se aruncă, precum o pisică, asupra ucigaşului, apucându-i fularul cu amândouă mâinile. Şocul produs de izbitură trupului ei îl făcu să se dea înapoi, clătinându-se, câţiva paşi. Încercă să se debaraseze de ea şi să rămână cu puşca în mână. Nu era uşor, căci corpul muşchiulos al femeii devenise al unei feline.

Edith sări într-o parte. Ţinându-l în continuare de gât, îl îmbrânci pe duşumea. El se întoarse cu rapiditate, dar femeia nu-i dădu drumul, iar trupul ei, mişcându-se în jurul lui, provoca un adevărat vârtej, fără ca picioarele ei să se

ridice de pe duşumea. Se învârtea prin aer, cu mâinile strângându-i gâtlejul. Un scaun opri vârtejul acela. Bărbatul şi femeia se prăbuşiră pe duşumea, unde se încăieram cu toate forţele. Căzuseră în mijlocul camerei.

Hâns Nelson fu cu o secundă mai lent decât soţia lui în reacţia sa contra imprevizibilului. Nervii şi muşchii lui lucrau mai încet. Organismul lui se dovedise mai greoi. În timp ce femeia se aruncase asupra lui Denin şi îl prinsese de gât, Hâns abia se ridicase de la masă.

Însă el nu avea calmul ei. Fusese cuprins de o furie oarbă, feroce. Când se ridică de pe scaun, deschise gura să strige. Scoase un răgnet, pe jumătate muget. Vârtejul celor două trupuri începuse deja când se repezi şi el acolo unde se dădea lupta. Hâns se aruncă asupra bărbatului căzut pe duşumea, izbindu-l orbeşte cu pumnii săi grei, ca nişte baroase.

Când Edith simţi că trupul lui Denin se înmoaie, îi dădu diurnul şi se îndepărtă de el. Rămase pe duşumea, ţi ăgându-şi sufletul şi uitându-se la ei. Pumnii se revărsau în continuare asupra ucigaşului, care nu mai mişca. Atunci pricepu că acesta leşinase. Îi strigă soţului ei să se oprească, dar el nu o băgă în seamă. Îl apucă de braţ, dar nu reuşi să-l oprească.

Nu înţelegea motivul pentru care făcea asta. Era sentimentul de milă, amplificat de religia creştină. Sau, poate, simţul legii, al moralei neamului ei. Ea se puse între soţul ei şi asasin.

Abia când Hâns pricepu că dădea în nevasta lui se opri. O lăsă să-l alunge de acolo, aşa cum stăpânul goneşte un câine feroce, dar supus. Asemănarea mergea mai departe. Precum animalul respectiv, scoase un mârâit din gâtlej. Furia nu-l părăsise încă pe Hâns, ba chiar crescuse, aşa că încercă, de câteva ori, să se arunce iar asupra prăzii sale. Dar femeia îl opri să o facă, punându-se între el şi criminal.

Edith reuşi să-şi îndepărteze soţul pas cu pas. Niciodată nu-l mai văzuse într-o asemenea stare de furie. I se făcuse

frică mai tare de el decât îi fusese de Denin atunci când se aruncase aspra lui. Nu putea să creadă că acea fiară turbată era Hâns al ei. I se făcu teamă să nu o apuce cu dinţii de mână, ca un animal sălbatic.

Timp de câteva secunde, Hâns se mişcă în dreapta şi în stânga, nevoind să-i facă vreun rău, dar stăruind să îşi atace iar duşmanul. Ea nu plecă dintre ei până ce primele sclipiri ale raţiunii nu se iviră în privirea bărbatului.

Cei doi se ridicară de jos. Hâns, clătinându-se, ţinându-se de perete, strâmbându-se. În gâtlej, mârâitul nu i se stinsese de tot.

Edith stătea în picioare, în mijlocul încăperii. Îşi frângea mâinile, obosită şi tremurând toată.

Hâns nu se uita la nimic, dar ochii Edithei nu scăpau nici un detaliu al scenei ce se desfăşurase. Denin, întins pe jos, zăcea nemişcat alături de scaunul ce întrerupsese vârtejul. Căzuse chiar pe puşca a cărei culată era încă deschisă. Cele două cartuşe îi căzuseră din mână. Nu putuse să le introducă în magazia armei şi le ţinuse până când îşi pierduse cunoştinţa.

Harkey zăcea cu faţa în jos, aşa cum căzuse, în vreme ce Dutchy stătea aplecat peste masă, cu părul revărsat peste farfuria cu terci. Farfuria aceea avea o poziţie foarte ciudată. De ce nu cădea de pe masă? Părea că se găseşte în aer, fiind prinsă între lemn şi om, dar nu se prăbuşea.

Edith se întoarse către Denin, apoi ochii îi reveniră asupra farfuriei aflată în echilibru. Era ridicolă poziţia acesteia. Simţea nevoia să râdă. Atunci remarcă liniştea din jur şi uită de farfurie, cu dorinţa de a se întâmpla ceva anume. Scurgerea monotonă a cafelei pe duşumea nu făcea decât să amplifice liniştea. De ce nu făcea nimic Hâns? De ce nu zicea nimic? Îl privi şi vru să-i vorbească, dar înţelese că limba n-o mai asculta. Simţea o durere ciudată în gât. Gura îi era uscată. Tot ce putea face era să se uite la Hâns, care o privea, la rândul lui.

Deodată, liniştea fu întreruptă de un zgomot ascuţit, metalic. Ea ţipă, uitându-se către masă. Farfuria căzuse. Hâns suspină, ca şi cum se trezise din somn. Zgomotul farfuriei îi readusese la realitate, într-o lume nouă. Cabana conţinea noua lor lume în care trebuiau să trăiască şi să se mişte. Vechea lume dispăruse pentru totdeauna.

Aveau un nou orizont de viaţă. Unul straniu. Imprevizibilul schimbase faţa lucrurilor, modificase viitorul, se jucase şi jonglase cu valoarea lucrurilor, amestecând realul cu fantasticul, creând o confuzie apăsătoare.

— Dumnezeule, Hâns! Fură primele ei cuvinte.

El nu-i răspunse, ci se uită fix la ea. Ochii i se plimbară apoi prin încăpere, observând prima oară detaliile. Apoi îşi puse căciula şi se îndreptă spre uşă.

— Unde te duci? Îl întrebă ea, temătoare.

Cu mâna pe clanţa uşii, el se întoarse şi îi zise:

— Să le sap gropile.

— Nu rnă lăsa, Hâns, singură cu… cu toate astea, spuse ea, arătând cu ochii prin cameră.

— Totuşi, trebuie să le sap gropile.

— Dar nu acum! Obiectă ea, disperată. Îi observă nehotărârea şi adăugă:

— Vin şi eu cu tine, să te ajut.

Hâns se dădu înapoi, către masă şi luă lumânarea. Apoi se uitară, cu atenţie, la cele din jurul lor. Harkey şi Dutchy muriseră de-a binelea amândoi. Gloanţele nu-i iertaseră. Hâns refuză să se apropie de Denin şi Edith trebui să-l cercetezeeaânsăşi.

— N-a murit, îi zise ea lui Hâns.

Se apropie şi se aplecă asupra celui căzut, privindu-l pe criminal:

*” Ce~ai zis? Îl întrebă ea pe soţul ei, auzind că din gâtlej îi scăpă un sunet nearticulat.

— Am spus că ar fi o adevărată ruşine ca tocmai el să nu-şi fi dat duhul, răspunse Hâns.

Edith stătea aplecată deasupra asasinului, fţţ Ia lasă-l în pace! Comandă Hâns, cu brutalitate. Ea se uită la el, alarmată brusc. Luase de jos puşca ui Denin şi o încărca.

— Ce vrei să faci? Strigă ea, ridicându-se imediat de os.

Hâns nu-i răspunse, dar ea îl văzu cum îşi duce arma a umăr. Îi apucă ţeava cu mâinile şi o ridică în aer.

— Lasă-mă, strigă el cu glasul răguşit.

Încercă să-i smulgă arma, dar ea se apropie şi se prinse e el.

— Hâns! Hâns! Trezeşte-te! Ai înnebunit?

— I-a ucis pe Dutchy şi pe Harkey, îi răspunse soţul i. Îl voi împuşca!

— Dar e o crimă! Lasă~l să fie judecat după lege! El rânji, făcând-o să înţeleagă câtă încredere avea el lege într-o asemenea parte a lumii. Apoi repetă, cu ncăpnţâuare, stârnit:

~ I-a ucis pe Dutcky şi pe Harkey!

Ea discută cu el multă vreme. Dar explicaţiile femeii u serveau la nimic. Bărbatul repeta iar şi iar:

— I-a ucis pe Dutchy şi pe Harkey.

Femeia nu putea să se sustragă educaţiei pc care o pilise de când era o copilă, nici sângelui care-i curgea rin vene. Legea făcea parte din fiinţa ei şi trebuia înfăptuită printr-o conduită dreaptă. Nu putea urma alt drum. Substituindu-se legii, Hâns nu putea să-şi justifice gestul mai mult decât Denin. Două greşeli nu formează un act de dreptate, consideră ea. Nu exista altă posibilitate de a-l pedepsi pe Denin decât prin lege. Hâns cedă până la urmă.

— Bine, zise el. Să facem aşa cum vrei tu. Mâine sau poimâine ne va omorî el pe noi.

Ea clătină din'cap şi întinse mâna, ca să-i dea puşca. Bărbatul vru să i-o dea, dar se răzgândi.

— Mai bine lasă-mă să-l omor! O imploră el.

Ea clătină iar din cap, şi el vru iar să-i dea arma, când în cabană intră un indian care nu bătuse înainte la uşă. Un

vârtej de vânt şi de zăpadă pătrunseră împreună cu el. Se întoarseră către el. Hâns avea puşca în mână.

Intrusul văzu tot, dar nici măcar nu se încruntă. Se uită la morţi şi la omul rănit. Pe chip nu i se putea citi surprinderea, nici măcar curiozitatea. Harkey zăcea la picioarele lui,. Dar nu-l observă. În ceea ce-l privea, cadavrul lui Harkey nu exista.

— Mult viscol, zise indianul, că salut. E totul bine?

Foarte bine? ^

Hâns, cu puşca în mână, nu se îndoia că indianul credea că el îi împuşcase pe toţi.

— Bună ziua, Negook, zise ea, forţându-se să vorbească. Nu e prea bine, avem destule necazuri.

— Rămas bun! Trebuie să plec, sunt foarte grăbit, spuse indianul.

Sări peste o baltă de sânge de pe podea, deschise uşa, apoi ieşi.

Bărbatul şi femeia se uitară unul la celălalt.

— Crede că noi am făcut asta, murmură Hâns. Adică eu.

Edith tăcu o clipă. Apoi vorbi scurt, ca o femeie care nu-şi pierde capul.

— Ce contează ce crede el? Vom vedea asta mai târziu. Deocamdată, vom săpa gropile şi-l vom lega pe Denin astfel încât să nu fugă.

Hâns refuză să se atingă de Denin, dar Edith îl legă bine, de mâini şi de picioare. Apoi ieşiră afară, în zăpadă. Solul era îngheţat şi rezistă la loviturile de cazma, începură să strângă lemne, măturară zăpada de pe o anumită suprafaţă, apoi făcură focul. După o oră, mai multe degete de pământ se dezgheţaseră. Le înlăturară cu lopată şi făcură alt foc. Astfel, reuşeau să pătrundă în pământ cu două sau trei degete pe oră.

Treaba era foarte grea. Zăpada îndepărtată împiedica focul să ardă, în vreme ce vântul le şuiera printre haine şi îi îngheţa. Vorbeau puţin, căci viscolul îi împiedica să discute.

Se întrebau de ce făcuse Denin aşa ceva. În afară de asta, rămaseră tăcuţi, îngroziţi de oroarea tragediei.

După un ceas, uitându-se către cabană, Hâns zise că i se făcuse foame.

— Nu acum, Hâns, îi răspunse Edith. Nu mă pot întoarce la cabană singură, printre cei morţi, ca să încălzesc mâncarea.

După două ore, Hâns se oferi să o însoţească. Ea îl reţinu însă la lucru. Pe la ora patru, cele două gropi erau săpate. Nu erau adânci. Nu aveau mai mult de două picioare adâncime, dar era de-ajuns.

Când veni noaptea, Hâns luă sania şi cei doi morţi fură transportaţi, prin viscol, către gropite îngheţate. Procesiunea funebră nu avea nimic impunător. Sania se scufunda în zăpada a fanată, fiind greu de tras. Bărbatul şi femeia nu mâncaseră nimic de o zi, fiind slăbiţi şi flămânziNu aveau puteri să reziste viscolului, care-i dobora la pământ.

De mai multe ori, sania se răsturnă, împrăştiindu-şi încărcătura lugubră. Ultimele sute de picioare se găseau pe panta unei coline. Trebuiră să urce în patru labe, precum câinii, cufundându-şi mâinile în zăpadă.

Cu toate acestea, de două ori fură traşi înapoi de greutatea săniei. Alunecară până ce ajunseră iar la poalele colinei, morţi şi vii la un loc, prinşi în curelele săniei.

— Mâine voi pune două cruci cu numele lor, zise Hâns, după ce acoperi gropile.

Edith plângea. Nu reuşise să pronunţe decât câteva fraze neterminate în cursul înmormântării. Soţul ei fu obligat să o ducă până la cabană.

Denin îşi revenise. Se zvârcolise pe duşumea, încercând să se elibereze. Se uită la Edith şi la Hâns cu ochii strălucitori, dar mi încercă să le vorbească Hâns refuza să se apropie de asasin. Întunecat la chip, se uită la Edith, care-i târî pe duşumea către camera bărbaţilor Cu toate eforturile ei,

femeia nu reuşi să-l ridice de pe duşumea, ca să-l urce în culcuş.

— Mai bine să-I omorâm, decât să ne chinuim aşa cu el, zise iar Hâns.

Edith clătină din cap. Se aplecă iar asupra sarcinii ei. Surprinsă, constată că trupul acela se uşurase. Înţelese că Hâns cedase şi că o ajutase.

Apoi curăţară bucătăria. Duşumeaua amintea încă de tragedie. Hâns îndepărtă suprafaţa de lemn pătată de sânge, iar resturile le aruncă în foc.

Trecură câteva zile. Vremea era întunecată, mohorâtă. Liniştea era întreruptă doar de viscol şi de furtună de pe mare. Hâns asculta toate poruncile date de soţia lui. Ea hotărâse cum să se poarte cu Denin, de aceea lăsa totul pe mâinile ei.

Asasinul reprezenta o ameninţare continuă Exista mereu riscul că aşa se elibereze de legăturile de la mâini şi de la picioare. Trebuia supravegheat zi şi noapte. Bărbatul sau femeia stăteau lângă el, cu puşca încărcată. La început, Edith încercase să îl păzească opt ore, dar efortul se dovedise prea mare. Apoi, ea şi cu Hâns se schimbau la câte patru ceasuri. Cum trebuiau să doarmă şi pază dura toată noaptea, perioada de veghe era întrebuinţată, în întregime, pentru paza criminalului. De-abia le rămânea timp să taie lemne şi să pregătească masa.

De când fusese Negook pe acolo, indienii 4e evitau cabana. Edith îl trimise pe Hâns în tabăra lor ca să-i roage să-l ducă pe Denin cu o barcă de-a lor, de-a lungul coastei, până în cea mai apropiată aşezare a albilor sau într-un punct comercial. Degeaba. Atunci Edith se duse chiar ea la indieni şi discută cu Negook. El era şeful micului sat. Îşi dădea seama de răspunderea care îi revenea şi îşi explică foarte clar comportamentul:

— Este treaba albilor, zise el, nu a indienilor. Dacă oamenii mei vă ajută, devine o treabă a tribului nostru. Dacă într-o treabă de-a albilor se amestecă indienii, asta devine foarte

gravă. De ce să ne facem rău singuri? De ce să vă ajutăm şi să intrăm în bucluc?

Aşa că Edith Nelson se întoarse la trista cabană şi la perioadele de veghe alternative de câte patru ore. Uneori, pe când îl păzea pe prizonier, ţinând puşca încărcată pe genunchi, ochii i se închideau şi adormea. Se trezea brusc, apucă puşca şi se uita la ea. Erau doar nişte şocuri nervoase, lipsite de efect. Îi era atât de teamă de bărbatul acela, că tresărea doar când îl vedea mişcând pe sub pături.

Avea să aibă o criză de nervi şi ştia asta. Prima manifestare consta în ochii, care i se zbăteau, astfel că era obligată să-i închidă. După aceea, pleoapele îi clipeau nervos, iar ea nu şi le putea controla. Ceea ce făcea tensiunea cu neputinţă de suportat consta în faptul că femeia nu reuşea să uite cele întâmplate. Era la fel de afectată de tragedie ca în prima zi, 'atunci când neprevăzutul pătrunsese în cabana lor. În faţa prizonierului ei, trebuia să stea ţeapănă şi să strângă din dinţi.

Hâns era afectat în alt mod. Devenise obsedat de datoria lui de a-l ucide pe Denin. De fiecare dată când îl păzea pe criminal sau când se afla în apropierea acestuia, se ivea şi Edith, care se temea că nu cumva Hâns să adauge încă o crimă la cele petrecute în cabană.

Îl blestema pe Denin şi îl tratã cu brutalitate. Încerca i-şi ascundă tendinţa către crimă şi îi zicea soţiei sale:

— În curând vei vrea să-l ucid şi eu te voi refuza.

Dar, nu o dată, ea se strecură în cameră şi îi surprinse pe cei doi bărbaţi uitându-se atent unul la celălalt, ca nişte fiare sălbatice. Figura lui Hâns era schimonosită de dorinţa de a ucide. Cea a lui Denin exprima ferocitatea şi furia şobolanului încolţit. Atunci, femeia striga:

— Trezeşte-te, Hâns!

El revenea la realitate, puţin ruşinat şi surprins.

Astfel, Hâns deveni un alt factor în problema neprevăzutului pe care trebuia să o rezolve Edith Nel-son. La început, fusese vorba doar de salvarea vieţii lui Denin,

până ce îl puteau trimite în faţa unui tribunal, care să-l judece după lege. Ea trebuia să aibă grijă de prizonier în acea perioadă. Hâns intră însă în joc. Femeia înţelese că, de acum înainte, se punea problema propriei salvări din situaţia în care se găseau.

Nu după multă vreme, Edith pricepu că rezistenţa şi puterile ei începeau să slăbească. Femeia ceda tensiunii, braţul stâng i se scutură şi îi tremura fără voie. Îi cădea mâncarea din lingură. Ce fel de boală era aceea? Până unde avea să ajungă? Avea să fie învinsă? Prin minte îi trecu imaginea unui posibil viitor, în care cabana avea să aibă doar doi locuitori, Hâns şi Denin.

Spre sfârşitul celei de-a treia zi, Denin începu să vorbească. Prima lui întrebare a fost:

— Ce aveţi de gând cu mine?

Repeta mereu întrebarea aceea, zi de zi, oră de oră. Edith îi răspundea mereu că avea să fie, în mod” cert, tratat după lege. La rândul ei, îl întreba zilnic:

— De ce ai făcut asta?

Dar el nu-i răspundea niciodată. În plus, întrebarea îl înfuria cumplit. Turba şi trăgea de curelele de piele cu care era legat. O ameninţa cu ceea ce va face când va fi liber, lucru posibil mai devreme sau mai târziu. În asemenea clipe, ea îşi pregătea puşca. Îi ţinea piept, tremurând de teamă.

După o vreme, Denin deveni mai înţelegător. Ea pricepu că obosise din pricină că stătea mereu legat şi culcat, începu să o roage să-l dezlege. Nu avea să le facă nici un rău. Avea să se ducă singur pe coastă, să se predea autorităţilor. Avea să le dea partea lui de aur, să se ducă în mijlocul pustietăţii, să nu se mai întoarcă niciodată printre oameni. S-ar fi sinucis, doar să-l lase liber!

Rugăminţile lui se încheiau, de obicei, prin accese de mânie involuntare. Dar femeia clătina din cap şi îi refuza eliberarea după care plângea criminalul.

Trecură câteva săptămâni. El continua să devină mai înţelegător. Oboseala pusese cu totul stăpânire pe el.

— Sunt epuizat… Sfârşit, murmură el, răsucindu-şi capul în dreapta şi în stânga, pe pernă; ca un copil necăjit.

Puţin mai târziu, începu să ceară, vlăguit, să fie ucis. Îi implora să-l omoare, cerând ca Hâns să pună capăt chinurilor sale, încât să se poată odihni liniştit, în sfârşit…

Situaţia deveni intolerabilă. Edith se simţea din ce în ce mai nervoasă. Ştia că oricând se putea declanşa criza. Nu reuşea nici măcar să se odihnească, fiind obsedată de teama că Hâns avea să-l ucidă pe Denin în timpul somnului ei. Venise luna ianuarie, dar aveau să treacă mai multe luni până ce primul vas să se aventureze în golful lor şi să ancoreze acolo. În plus, cum nu plănuiseră să-şi petreacă iarna în cabană, proviziile începeau să scadă. Hâns nu putea să le înlocuiască prin vânat, fiindcă trebuia să rămână în casă şi să-l păzească pe prizonier.

Femeia ştia că trebuiau să acţioneze… Se gândi iar la situaţia în care se găseau. Nu putea să scape de ceea ce moştenise de la rasa ei albă şi de ceea ce primise prin educaţie. Avea în sânge respectul faţă de lege. Orice făcea, trebuia să facă după lege.

În timpul îndelungatelor ore de pază, cu puşca pe genunchi, se gândea la lucrurile acelea, în vreme ce – ucigaşul se agită, iar viscolul şuiera afară. Astfel deduse că legea nu reprezenta decât judecata şi voinţa unui grup de oameni. Nu conta câţi făceau parte din acel grup. Erau unele restrânse, precum cele ale elveţienilor, altele mari, ca ale americanilor. Oricum, grupul putea fi destul de mic. Dacă într-o ţară nu existau decât zece mii de persoane, judecata lor colectivă însemna legea acelui stat. Atunci, o mie de persoane nu puteau constitui un asemenea grup? Şi de ce nu o sută? De ce nu cincizeci? De ce nu cinci? Sau chiar doi?

La această concluzie ajunse după multe frământări, şi o discută şi cu Hâns. La început, el n-o înţelese. Apoi, când

prinse ideea, adăugă un argument ce îi dădu consistenţă, îi vorbi despre adunările minerilor. Atunci, se strâng toţi bărbaţii din localitate, hotărăsc ce trebuie făcut şi execută sentinţa.

— Se întâmplă să nu se adune mai mult de zece sau cincisprezece oameni, dar nimeni nu are voie să încalce legea lor, altminteri va fi pedepsit.

Edith răsuflă uşurată. Hâns era de partea ei. Ei doi formau acel grup special. Ei vroiau ca Denin să fie spânzurat. Pentru execuţie, trebuiau să folosească toate răi le, obişnuite, dar grupul lor era aşa de restrâns că ei trebuiau să fie şi martori, şi juraţi, şi judecători, şi călăi…

Conform procedurii, îl învinuiră pe Michael Denin de uciderea lui Dutchy şi a lui Harkey. Culcat în culcuş, prizonierul ascultă mărturia lui Hâns, apoi cea a lulithei. Refuză să zică dacă era vinovat sau nu. Tăcu i când ea îl întrebă dacă vroia să spună ceva în.1 pararea lui.

Ldith şi Hâns, fără a-şi părăsi locurile, dădură verdictul de vinovăţie. Atunci femeia, în calitate de iiklecător, în liniştea deplină, pronunţă pedeapsa. Cu glasul tremurând, clipind din ochi, făcând din braţul stâng o mişcare bruscă, involuntară, merse până la capăt.

— Peste trei zile, Michael Denin, vei fi spânzurat! Aceasta fu sentinţa. Bărbatul oftă uşurat, fără voia lui, apoi izbucni în râs, zicându-le:

— Dacă n-o să mă mai doară spatele din pricina scândurilor astea pe care zac, atunci execuţia mea reprezintă o consolare.

Odată pronunţată sentinţa, toţi se simţiră uşuraţi. Chiar şi Denin deveni sociabil, discuta cu paznicii săi şi, uneori, chiar glumea. Se bucură când Edith îi citea Biblia. Ea deschisese Noul Testament, iar el îi cerea mereu să îi spună despre Fiul Rătăcitor şi despre hoţul crucificat alături de Iisus.

În ajunul execuţiei, când Edith îi puse obişnuita întrebare:

— De ce ai făcut asta? Denin răspunse:

— Ei, bine, credeam…

Dar ea îi făcu imediat semn să tacă. Se duse repede la culcuşul lui Hâns, îl trezi. Bărbatul se frecă la ochi şi mormăi ceva.

— Du-te, îi zise ea, şi adu-i pe Negook şi pe un alt indian. Michael ni se va confesa. Obligă-i să vină cu tine! Ia puşca şi adu-i sub ameninţarea ei, dacă trebuie semnături. Apoi primiră o citaţie ca să'se prezinte, cu întregul lor trib, în ziua următoare, ca martori la execuţie. După aceea plecară;

Îi dezlegară mâinile lui Denin ca să semneze actul. Se făcu linişte în cameră. Hâns era agitat, iar Edith nu se simţea bine. Culcat pe spate, Denin se uita la acoperişul ale cărui îmbinări fuseseră astupate cu muşchi uscat.

— Acum, îmi voi face datoria faţă de Dumnezeu, murmură el.

Îşi întoarse capul spre Edith:

— Citeşte-mi din Biblie, zise el. Poate asta mă va face să uit de scândura pe care zac, glumi el.

Veni ziua execuţiei. Era ger. Cerul era lipsit de nori. Afară, termometrul indica douăzeci şi cinci de grade Fahrenheit sub zero. Viscolul şuiera, pătrunzând pe sub haine, îngheţând trupurile. Pentru prima oară după mai multe săptămâni, Denin se ridicase din culcuş. Muşchii îi rămăseseră atâta vreme inactivi că de-abia se putea ţine drept. Se clătina pe picioare, în dreapta şi în stânga. Edith fu obligată să-l sprijine, ca să nu se prăbuşească.

— Sunt ameţit, zise el, zâmbind. După o clipă, adăugă:

— Mă bucur că se termină povestea asta. Scândura aceea mă ucidea.

Lui, din Irlanda, avea să primească partea lui de pulbere auriferă.

Urcară colina. Ajunseră la un luminiş, printre copaci. Acolo, solemni, formând un cerc în jurul unui butoi ce stătea pus în zăpadă, se aflau Negook şi Hadikwan, alături de ceilalţi indieni siwash, cu copii şi câini, veniţi să vadă cum face dreptate omul alb. Nu departe de. Acel loc era o

groapă proaspătă, pe care o făcuse Hâns în pământul dezgheţat cu foc.

Denin aruncă o privire de cunoscător la pregătirile făcute. Observă groapa, butoiul, frânghia şi creanga de care era legată.

— Nici eu n-aş fi aranjat lucrurile mai bine, Hâns, dacă le-aş fi pregătit pentru tine.

Râse singur de glumă aceea. Dar chipul lui Hâns era împietrit. Nimic nu-l putea mişca, poate doar trompeta ce anunţă Judecata de Apoi. În plus, Hâns nu era în apele lui. Nu-şi dăduse seama de enorma sarcină ce însemna execuţia unui om. Edith pricepuse asta, dar nu o ajuta prea mult. Se îndoia că avea să fie tare până la capăt. Simţea nevoia să strige, să urle, să se prăbuşească în zăpadă, să-şi acopere ochii cu mâinile, să se întoarcă şi să fugă în pădure, oriunde, cât mai departe de acolo.

Doar printr-un efort uriaş al sufletului ei izbutea să rămână dreaptă, să meargă şi să facă ceea ce trebuia. Îi era recunoscătoare lui Denin pentru felul în care el o ajuta.

— Dă-mi mâna, îi zise el lui Hâns, când se urcă pe butoi.

Se aplecă, astfel că Edith să-i pună ştreangul de gât. Apoi stătu drept, ca Hâns să treacă frânghia peste creangă.

— Michael Denin, mai ai ceva de spus? Întrebă ea, cu glasul tremurând, fără voia ei.

Denin îşi mişcă picioarele pe butoi, îşi aplecă privirea, cu modestie, ca un om care-şi ţine primul discurs, apoi grăi:

— Sunt fericit că se termină. M-aţi tratat ca pe un creştin şi vă mulţumesc din inimă pentru bunătate.

— Să te ierte Dumnezeu pentru păcatele tale! Zise ea.

— Aşa să fíe! Răspunse el, cu un glas gros. Să mă ierte Dumnezeu!

— Adio, Michael, strigă ea, disperată.

Se aruncă cu tot trupul asupra butoiului, dar nu reuşi să-l răstoarne.

— Repede, Hâns, ajută-mă! Strigă ea.

Simţea că nu mai avea puteri să împingă, dar butoiul nu se clătina. Hâns alergă lângă ea. Răsturnară butoiul, iar Michael Denin rămase atârnând în aer.

Femeia se întoarse cu spatele şi îşi băgă degetele în urechi. Apoi izbucni în râs. Hâns se sperie mai mult ca oricând. Edith Nelson cedase. Dar, chiar şi în acea criză de isterie, era conştientă şi mulţumită că rezistase până la sfârşit. Se clătina, fiind ţinută de Hâns.

— Du-mă la cabană, reuşi ea să îi spună. Lasă-mă să mă odihnesc, adăugă ea, cât se poate de mult.

Merse prin zăpadă, susţinută de braţele lui Hâns. Indienii rămase pe loc, uitându-se la efectul legii omului alb ce făcea un bărbat să danseze prin aer…

LUPUL DIN ALAKSA.

Emeia rămăsese în urmă, să îşi pună încălţămintea de cauciuc, din pricina ierbii plină de rouă. Când ieşi din casă, îl găsi pe soţul ei admirând un mugur de migdal care se deschidea. Căută din priviri peste ierburile înalte şi printre pomii din livadă.

— Unde e lupul? Întrebă ea.

— Acum o clipă era aici.

Walt Irvine se smulse din metafizica şi poezia provocate de mugur şi se uită în jur.

— Ultima dată când l-am văzut, urmărea un iepure.

— Wolf! Wolf! Aici! Îl chemă ea, în timp ce plecau din poiană.

Porniră pe cărarea care ducea la drum, prin junglă unde creşteau viţa de vie şi clopoţeii albi.

Irvine îşi băgă în gură degetele mici de la mâini şi lluieră.

Ea îşi acoperi urechile şi se strâmbă.

— Deşi eşti un poet delicat, faci lucruri groaznice. Mi-ai spart timpanele. Fluieri mai tare decât…

— Orfeu.

— Un golan de pe stradă, zise ea cu severitate.

— Poezia nu te împiedică să fii practic. Cel puţin a mea nu este geniul pieritor care nu poate să îşi vândă tezaurul în

magazine.

Şi continuă, dându-se important:

— Nu sunt un cântăreţ popular, nici un poet de salon. De ce? Pentru că sunt materialist. Versul meu nu e atât de prost încât să nu se poată schimba, după valoare, într-o vilă de la ţară plină de flori, o pajişte la poalele muntelui, o pădure roşcată, o livadă cu treizeci şi şapte de pomi, un şir lung de rugi de căpşuni şi două rânduri de fragi, fără a mai socoti un pârâu în lungime de un sfert de milă. Sunt un negustor de frumuseţe, un vânzător de cântece şi urmăresc partea materială, draga mea Madge. Cântecul meu se transformă, datorită editorilor din magazine, în suflul vântului ce suspină printre pădurile roşiatice ale Vestului şi în murmurul apelor ce curg peste pietrele acoperite de spumă. Iar cântecul se întoarce la mine, mai frumos, modificat…

— Ah! Dacă toate cântecele tale modificate ar fi aşa de plăcute! Zise ea râzând.

— Spune-mi unul care nu e.

— Cele două sonete pe care le-ai transformat într-o vacă de la care obţii cel mai puţin lapte din tot satul.

— Dar era frumoasă, începu el.

— Insă nu dădea lapte, îl întrerupse Madge.

— Dar nu era frumoasă? Insistă el.

— Iată un caz în care frumuseţea şi utilul nu se completează reciproc, răspunse ea. Uite-l pe Wolf!

De pe panta dealului se auziră foşnind tufele. După aceea, la vreo câteva zeci de picioare mai sus de ei, pe marginea unei stânci, apărură capul şi umerii lupului. Labele lui din faţă atinseră o piatră care se prăbuşi. Urechile lui, ridicate, ochii atenţi, urmăriră piatra ce ajunse până la picioarele lor. Apoi se uită la ei, cu gura deschisă, râzând parcă.

— Ah, Wolf, dragă Wolf! Strigară femeia şi bărbatul. Auzindu-i, urechile i se lăsară în jos, iar el se simţi parcă mângâiat de o mână invizibilă.

ÎI văzură dându-se înapoi şi intrând iar în tufiş, apoi îşi continuară drumul. După câteva minute, într-un loc unde panta era mai accentuată, li se alătură, după o cotitură a potecii, în mijlocul unei avalanşe de pietricele şi de pământ. Bărbatul îi dădu o palmă şi îl scarpină după urechi. Femeia îl mângâie mai multă vreme. Apoi porni înaintea lor, pe potecă, alergând fără efort, ca un lup adevărat ce era.

Talia sa, blana şi coada lui erau asemenea lupilor sălbatici, dar culoarea şi petele sale îl împiedicau să se pretindă lup. Acolo se vedea câinele, fără putinţă de a te înşela. Nici un lup nu avea culoarea lui. Era cafeniu închis, înspre roşcat.

Spatele şi umerii aveau culoarea brună, intensă, ce pălea pe flancuri şi sub burtă până ce ajungea un fel de. Galben tern. Albul de pe gât şi labe, ca şi petele de deasupra ochilor era murdar, din pricina cafeniului care persistă. Ochii îi păreau din topaz, aur şi cafea.

Bărbatul şi femeia ţineau mult la câine. Poate şi pentru că se împrieteniseră cu el aşa de greu. Când venise acolo prima oară, fără să se ştie de unde, îl dureau labele şi era flămând. Ucisese un iepure sub fereastra lor, apoi fugise şi se culcase lângă izvor, sub rugi. Când Walt Irvine se dusese să-l vadă pe intrus, primise mârâituri în schimbul efortului său. Madge fusese prost primită, la rândul ei, când îi adusese o farfurie mare cu lapte şi cu pâine.

Se dovedise un câirte foarte puţin sociabil, păstrân-du-le ranchiună pentru toate încercările lor de a se apropia de el. Refuzase să se lase mângâiat şi îi ameninţase, arătându-le colţii şi zbârlindu-se. Totuşi, rămase pe loc, dormise şi se odihnise lângă izvor, mâncând ceea ce oamenii îi aduseseră şi-i lăsaseră la o distanţă prudentă.

Aşteptase să plece de acolo. Din pricina stării sale proaste rămăsese lângă izvor. După ce căpătase puteri, în decurs de câteva zile, dispăruse.

Acesta ar fi putut să fie sfârşitul acestei poveşti despre Irvine şi nevasta lui, dacă bărbatul n-ar fi fost chemat, chiar în clipele acelea, în nordul statului. Din tren, la graniţa

dintre California şi Oregon, se uitase din întâmplare pe fereastră şi îl văzuse pe musafirul lui atât de puţin sociabil, obosit, plin de praf, murdar, după o cursă de două sute de mile.

Irvine era un om impulsiv, un poet. Coborâse din tren la staţia următoare, cumpărase de la măcelar o bucată de carne şi îl prinsese pe vagabond la marginea oraşului. Călătoria de întoarcere avusese loc în vagonul de bagaje. Astfel, Wolf ajunsese pentru a doua oară la vila de la munte. Acolo, fusese legat timp de o săptămână. Bărbatul şi femeia se purtaseră foarte frumos cu el. Ţinându-se la distanţă, străin ca unul venit de pe altă planetă, mârâise ca răspuns la vorbele lor blânde. Nu lătrase niciodată. Cât stătuse lângă ei, nu-l auziră făcând aşa ceva.

Cum să-l cucerească? Irvine făcu o plăcuţă metalică, pe care scrisese: „-Trimjteţi-l la Walt Irvine. Glen Ellen. Sonora Country. California.” O prinsese apoi de cureaua de la gâtul câinelui. Îi dăduseră drumul, iar el dispăruse imediat.

După o zi, venise o telegramă din ţinutul Mendoci-no. În decurs de douăzeci de ore străbătuse peste o sută de mile spre nord. Fusese prins pe când se deplasa nepăsător.

Apoi fusese adus de expresul „Wells Fargo”. Legat timp de trei zile, lăsat liber în a culcuşra, plecase iar.

De această dată, se îndreptase către Oregonul de Sud. Fusese prins iar şi adus înapoi. De atunci încolo, când scăpase, plecase mereu către nord. Ceva îl împingea întotdeauna în direcţia aceea. Irvine îşi cheltuise banii de pe un sonet ca să-l readucă la vila sa.

Altădată, vagabondul cafeniu reuşise să traverseze jumătate din teritoriul Californiei, întregul Oregon şi aproape tot Washingtonul înainte de a fi fost găsit şi expediat la domiciliu. Remarcabilă era viteză cu care călătorise. Hrănit şi odihnit, de îndată ce i se dădea drumul, alerga cât putea. În prima zi, parcurgea cam o sută cincizeci de mile, după aceea, cam o sută de mile la douăzeci şi culcuşru de ore. Revenise, întotdeauna,

flămând, sălbăticit. Plecase iar proaspăt şi viguros, pornind spre nord, supunându-se unei forţe pe care nimeni nu o putuse înţelege.

În sfârşit, după un an petrecut în evadări inutile, acceptase inevitabilul şi alesese să rămână la vilă, unde omorâse iepurele şi dormise lângă izvor. Chiar după aceea, trecuse destulă vreme până ce bărbatul şi femeia să-l poată mângâia. Fusese o mare victorie, căci doar lor le permisese să pună mâna pe el. Nici un alt oaspete de la vilă nu reuşise să se apropie de el. Un mârâit surd îl avertiză pe cel care înainta şi, dacă-se aventura mai departe, lupul îşi arăta colţii, iar mârâitul îi devenea ameninţător, speriindu-i chiar şi pe cei mai îndrăzneţi. La fel îi speria pe câinii fermierilor, care ştiau ce era mârâitul unui câine, dar nu-l auziseră niciodată pe cel al unui lup.

Nu i se cunoşteau antecedentele. Povestea lui începea odată cu Walt şi Madge. Venise din sud, dar ei nu găsiseră urma stăpânului său, dacă avusese vreunul. Doamna Johnson, vecina cea mai apropiată, care le furniza laptele, spunea că era un câine din Klondyke. Ea avea un frate care căuta aur săpând pământul îngheţat din teritoriul acela, de aceea cunoştea multe despre acest subiect.

Cei doi n-o contraziseră. Extremităţile urechilor lupului fuseseră, odinioară, atât de îngheţate, că nu se puteau cicatriza. În plus, se asemăna cu câinii din Alaska, ale căror fotografii apăruseră în reviste şi ziare. Deseori, lăceau presupuneri despre trecutul lui şi încercau să îşi imagineze – din ceea ce citiseră şi auziseră – cum trăise în nordul îndepărtat. Ştiau că nordul îl atrăgea încă, fiindcă noaptea îl auzeau schelălăind încet. Când vântul dinspre nord sufla şi în aer se simţea muşcătura „gerului, el devenea foarte agitat şi urlă ca un lup. Totuşi, nu lătra niciodată. Chiar când era provocat, scotea doar un geamăt de câine.

Discutaseră multă vreme, pe când încercaseră să-l cucerească, al cui avea să fie. Fiecare îl revendicase şi se lăudase cu cea mai mică expresie de afecţiune pe care le-o

arătase câinele. Dar bărbatul ceruse să fie el stăpânul, fiindcă era bărbat şi Wolf nu putea să fie al unei femei. Fustele lui Madge reprezentau ceva de neînţeles pentru animal. Zgomotul făcut de acestea îl determina să se zbârlească. În zilele cu vânt, femeia nu se putea apropia de el.

Totodată, Madge îl hrănea, căci ea se ocupa cu bucătăria şi doar ea îl lăsa să intre într-un asemenea loc sacru. Din acest motiv, femeia consideră că dezavantajul fustelor era depăşit. Walt, la rândul lui, se chinuia mult. Luase obiceiul de a-l şti pe lup culcat la picioarele lui, pierzând astfel mult din timpul în care ar fi trebuit să lucreze, ca să-l mângâie şi să-i vorbească.

Până la urmă, Walt câştigă partida. Victoria lui se datorase, probabil, faptului că era bărbat. Madge pretindea că pierduseră încă un sfert de milă de pârâu şi o bună bucată de pădure din pricina eforturilor pe care le făcuse Walt ca să-l convingă pe câine, în loc să-şi fi văzut de treburile sale.

— E timpul să mă ocup iar de trioletele mele, zise Walt, după o tăcere de cinci minute, în care coborâseră încet pe potecă. Ştiu că mă va aştepta un cec la sediul poştei, pe care îl vom schimba pe făină bună de hrişcă, un galon de sirop de arţar şi o pereche de cizme de cauciuc pentru tine.

— Şi un lapte bun, de la vaca doamnei Johnson, adăugă Madge. Mâine este prima zi a lunii, ştii asta?

Walt se strâmbă fără să vrea, apoi chipul i se lumină şi îşi duse mâna la buzunar.

— Nu-i nimic, am aici o vacă frumoasă şi nouă, care să dea cel mai bun lapte din toată California.

— Când ai scris-o? Întrebă ea imediat. Nici măcar nu mi-ai arătat-o, îi reproşa ea.

— Am vrut să o auzi pe drumul către poştă, într-un loc ce se aseamănă mult cu acesta, îi răspunse el, arătându-i cu mâna un trunchi de copac uscat, pe care se puteau aşeza.

Un pârâu ieşea de sub o tufă deasă, luneca peste o piatră cu marginea acoperită de muşchi şi traversa poteca pe lângă picioarele lor. Din vale se auzeau păsărelele cântând. În jurul lor, la soare sau la umbră, zburau marii lluturi galbeni.

Se auzi un alt sunet. Walt îl percepu în vreme ce îşi citea cu glas tare manuscrisul. Erau nişte paşi, punctaţi, când şi când, de sunetul unei pietre deplasate. Cum Walt terminase şi se uita la soţia lui ca să îi afle părerea, de după cotul potecii se ivi un bărbat. Nu avea nimic pe cap şi era transpirat leoarcă. Cu o batistă se ştergea mereu pe faţă, în vreme ce în cealaltă mână îşi ţinea pălăria nouă. Era bine construit, iar muşchii i se vedeau prin hainele noi pe care le purta.

— Caldă zi, zise Walt salutându-l.

Walt credea în democraţia de ţară şi nu pierdea nici o ocazie să o arate. Bărbatul se opri şi îi făcu un semn din cap:

— Îmi dau seama că nu sunt deloc obişnuit cu căldura, mărturisi el, scuzându-se parcă. M-am obişnuit cu temperaturile sub zero grade.

— Aici nu veţi găsi aşa ceva, zise Walt râzând.

— Aşa s-ar spune, grăi bărbatul. Dar nici nu caut asta.

Am venit după sora mea. Poate ştiţi unde locuieşte. Se numeşte Johnson. Doamna William Johnson.

— Doar nu sunteţi fratele ei din Klondyke! Strigă Madge, cu ochii strălucind de curiozitate. Ne-a spus multe despre dumneavoastră!

— Da, doamnă, eu sunt, îi răspunse el cu modestie. Mă cheamă Miller, Skiff Miller. Vroiam să-i fac o surpriză.

— Aţi nimerit bine aici.

Madge se' ridică, pentru a-i arăta încotro să meargă, îi indică un canion, aflat la un sfert de milă de ei.

— Vedeţi copacul acela roşu, trăsnit? Luaţi-o pe poteca aceea, care coteşte în dreapta. Vă duce până la casa ei. Nu vă puteţi rătăci.

— Vă mulţumesc, doamnă, zise el.

Făcu un efort ca să plece, căci părea ţintuit de sol. O privea cu admiraţie, fără să-şi dea măcar seama, o admiraţie care-l încurca.

— Am vrea să vă auzim povestindu-ne despre Klondyke, zise Madge. Oare nu putem veni într-o zi la sora dumneavoastră? Sau n-aţi putea veni la noi la cină?

— Da, doamnă, vă mulţumesc, răspunse el ca un automat.

Apoi adăugă:

— Nu rămân mult timp. Aici. Trebuie să plec iar în nord. Iau trenul diseară, am o afacere cu guvernul.

Când Madge spuse că regretă, el făcu iar un efort ca să plece. Dar nu putea să-şi desprindă ochii de chipul ei. Din pricina admiraţiei lui, uitase de jenă. La rândul ei femeia se înroşi, stingherită.

În clipa în care Walt se hotărâse să spună ceva pentru I reduce tensiunea, lupul, care se furişase printre tufe, reapăru.

Skiff Miller se trezi la realitate. Frumoasă femeie care stătuse în faţa lui plecă de îndată de lângă el. Ochii ei erau doar pentru câine. Bărbatul fu surprins.

— Dumnezeule! Zise el, abia şoptit.

Se aşeză pe o buturugă, gânditor, lângă Madge, care stătea în picioare. Auzindu-i glasul, urechile lui Wolf se lăsaseră pe spate, iar gura i se deschisese ca pentru a râde. Se duse încet către străin. Mai întâi îi mirosi mâinile, apoi i le linse. Skiff Miller îl mângâie pe cap pe câine şi repetă, pe acelaşi ton:

— Dumnezeule! Iertaţi-mă, doamnă, adăugă el, dar sunt puţin surprins, asta e tot.

— Şi noi suntem surprinşi, răspunse ea în şoaptă. Nu l-am mai văzut pe Wolf ataşându-se de un străin.

— Aşa l-aţi numit, Wolf? Întrebă bărbatul. Madge confirmă, printr-un gest din cap.

— Nu-i pot înţelege prietenia pentru dumneavoastră. Poate vă place fiindcă veniţi din Klondyke. Ştiţi că şi el e din

Klondyke?

— Da, doamnă.

Îi ridică o labă din faţă şi îi examina talpă, apăsându-i-o cu degetul.

— E moale, observă el. N-a mai călătorit de multă vreme.

— Ia te uită! Se miră Walt. Vă lasă să-i faceţi asemenea lucruri!

Skiff Miller se ridică. Admiraţia lui pentru Madge nu-l mai jena. Cu un glas tăios, ca şi cum ar fi vorbit de afaceri, întrebă:

— De când îl aveţi?

Chiar în clipa aceea, câinele, care se agită şi se freca de picioarele noului venit, deschise gura şi latră, scurt şi vesel.

— E ceva nou pentru mine, remarcă Skiff Miller. Walt şi Madge se uitară unul la altul. Minunea se produsese: lupul lătrase.

— E prima oară când latră, zise Madge.

— Şi eu îl aud pentru întâia dată, adăugă Miller. Madge îi zâmbi. Bărbatul era glumeţ.

— Fireşte că nu l-aţi mai auzit, zise ea, din moment ce abia l-aţi văzut acum cinci minute.

Skiff Miller se uită fix la ea, căutând să-i surprindă expresia chipului.

— Credeam că aţi înţeles, zise el. Mă gândeam că v-aţi dat seama de ce e prietenos cu mine. E câinele meu. Nu-l cheamă Wolf, ci Brown.

— Vai, Walt! Gemu, fără să vrea, Madge. Walt trecu imediat la atac.

— De unde ştiţi că e câinele dumneavoastră?

— Pentru că e, i se răspunse.

— Oricine poate afirma asta, i-o tăie Walt.

Skiff Miller se uită la el, liniştit, aruncând o privire către Madge.

— De unde ştiţi că e soţia dumneavoastră? Pentru că e, îmi veţi răspunde, iar eu vă voi spune că e doar o afirmaţie.

Câinele e al meu. Eu l-am crescut. Iată, vă voi demonstra asta.

Se întoarse către câine:

— Brown!

Glasul îi era poruncitor. Urechile câinelui se lăsară în jos, ca pentru a fi mângâiat.

— Gee!

Câinele se lăsă jos, pe partea dreaptă.

— Acum, mush-on!

Câinele se ridică şi porni drept înainte, oprindu-se doar la altă comandă.

— Pot să-i dau comenzile şi cu fluierul, zise mândru Skiff Miller. Era câinele meu conducător de sanie.

— O să-l luaţi cu dumneavoastră? Întrebă Madge, cu glas tremurător.

El făcu semn din cap că da.

— II veţi duce în acel ţinut îngrozitor, ca să sufere?

— Nu e chiar atât de îngrozitor. Priviţi-mă! Nu sunt eu un model de sănătate?

— Dar câinii! Cât îndură acolo! Îi ucid munca, gerul, foamea. Am citit multe despre asta…

— Odată era cât pe ce să-l mănânc, pe înălţimile de pe malul pârâului Little Fish, îşi aminti Miller. Dacă n-aş fi ucis un elan în ziua aceea… Asta 1-a salvat.

— Eu aş fi murit de foame şi tot nu m-aş fi atins de el, spuse Madge.

— Pe aici stau altfel lucrurile, îi explică Miller. N-aveţi de ce să vă mâncaţi câinii. Vedeţi altfel lucrurile. N-aţi fost niciodată în primejdie de a muri de foame.

— Tocmai asta încercam şi eu să vă spun. În California, câinii nu sunt mâncaţi. De ce nu-l lăsaţi aici? Este fericit, nu duce grija mâncării, ştiţi asta. Nu va suferi niciodată de foame sau de alte privaţiuni. Aici totul e blând. Nici omul, nici natura nu sunt sălbatice. Nu va fi biciuit niciodată. În plus, pe aici nu ninge deloc.

— Iertaţi-mă, dar vara e o căldură sufocantă, râse Skiff.

— Dar nu mi-aţi răspuns, continuă Madge, înflăcărată. (! E-i puteţi oferi acolo, în nord?

— Mâncare, atunci când am, adică aproape mereu, i se răspunse.

— Şi în restul timpului?

— Nimic de mâncat.

— Dar muncă?

— Da, multă muncă, zise Miller, nerăbdător. Muncă Iară sfârşit, foame, ger, alte necazuri. De toate acestea va avea parte mergând cu mine. Dar lui îi plac. S-a obişnuit cu ele. Cunoaşte o astfel de viaţă. Pentru aşa ceva s-a născut şi a fost crescut. Nu ştiţi nimic, nu vă daţi seama despre ce vorbiţi. Acolo s-a născut el şi acolo va fi fericit.

— Câinele nu va pleca împreună cu dumneavoastră, zise, hotărât, Walt. N-are rost să mai discutăm despre asta.

— Ce spuneţi? Întrebă Skiff Miller, încruntându-se şi înroşindu-se la faţă.

— Că va rămâne aici! Am hotărât! Nu cred că e câinele dumneavoastră. Poate că l-aţi văzut undeva: Dar, dacă răspunde la comenzile obişnuite care se dau în Alaska, asta nu înseamnă că vă aparţine. Oricare câine din Alaska v-ar asculta la fel ca el. În plus, probabil că e valoros pentru ţinutul acela, de aceea doriţi aşa de mult să puneţi mâna pe el. În orice caz, va trebui să ne arătaţi că vă aparţine.

Skiff Miller, calm şi reţinut, încă roşu la faţă, cu muşchii încordaţi ce-i deformau vesta din stofă neagră, îl privi cu grijă pe poet, de jos în sus, ca pentru a măsura forţa ce se putea găsi în trupul lui zvelt. Pe chipul omului din Klondike se citea dispreţul atunci când vorbi:

— Nu văd ce m-ar putea împiedica să iau câinele chiar acum.

Walt se înroşi. Muşchii braţelor sale se încordară.

Mai înţelegătoare, femeia se băgă între ei…

— Poate că domnul Miller are dreptate, zise ea. Mi-e teamă că aşa este. Wolf pare să-l cunoască şi, în mod cert, răspunde la numele de Brown. S-a împrietenit imediat cu

el, ceea ce ştii că n-a mai făcut cu nimeni înainte. În plus, gândeşte-te la lătratul lui. Nu mai putea de bucurie. De ce? Fără îndoială, fiindcă s-a reîntâlnit cu domnul Miller.

Muşchii lui Walt se relaxară, iar umerii i se lăsară.

— Mă tem că ai dreptate, Madge, spuse el. Wolf nu e Wolf, ci Brown. Probabil că e al domnului Miller.

— Dacă domnul Miller l-ar vinde? L-am cumpăra noi. Skiff Miller clătină din cap. Nu mai ataca. Se îmblânzise, gata să fie generos, ca răspuns la generozitatea lor.

— Am cinci câini, încercă el să-şi atenueze refuzul. El era conducătorul lor. Formau cel mai bun atelaj din Alaska. Nimic nu-i egala. În 1898 am refuzat să-i vând cu cinci mii de dolari. Câinii erau scumpi pe vremea aia. Atelajul era foarte bun şi merita banii. Brown se dovedise cel mai valoros. În iarna aceea, n-am vrut să-l dau nici pentru două mii de dolari. Nu-l vând nici acum. În plus, contează mult că l-am găsit, după trei ani de căutări. M-am îmbolnăvit atunci când mi-am dat seama că îmi fusese furat. Nu din pricina valorii lui, ci pentru că ţineam mult la el. Acum, când l-am văzut, nu-mi puteam crede ochilor. Mi s-a părut că visez, era prea frumos ca să fie adevărat. În sfârşit, eu i-am fost doică, îl culcam în fiecare noapte. Mama lui murise. L-am crescut cu lapte condensat, de doi dolari cutia, pe când nu aveam bani nici pentru cafea. N-a cunoscut altă mamă, în afara mea. Îmi sugea degetul, dimineaţa.

Skiff Miller, prea emoţionat că să mai vorbească, le întinse degetul arătător.

— Da, acest deget, reuşi el să pronunţe, ca şi cum şi-ar fi demonstrat astfel drepturile şi afecţiunea.

Îşi contempla încă arătătorul întins când Madge începu să vorbească.

— Dar la câine v-aţi gândit? Îl întrebă ea. Skiff Miller fu jenat de cuvintele ei.

— La el v-aţi gândit?

— Nu înţeleg unde vreţi să ajungeţi, răspunse el.

— Poate că are şi câinele un cuvânt de spus în toată povestea asta, continuă Madge. Nu l-aţi întrebat, nu l-aţi lăsat să aleagă. Nu v-a trecut prin cap că ar prefera California în loc de Alaska. Nu vă gândiţi decât la ce vă place dumneavoastră. Îl consideraţi un sac de cartofi sau o căpiţă de fân.

Era un fel nou de a privi lucrurile şi Miller fu impresionat în mod evident. Căzu pe gânduri. Madge profită de nehotărârea lui.

— Dacă ţineţi într-adevăr la el, atunci vă veţi bucura când el va fi fericit, insistă ea.

Skiff Miller continua să stea gânditor. Madge aruncă o privire bucuroasă către soţul ei, care o aprobă făcându-i cu ochiul.

— Dar ce credeţi dumneavoastră? Întrebă brusc bărbatul din Klondyke.

De data asta, femeia fu cea dezorientată.

— Ce vreţi să spuneţi?

— Credeţi că i-ar plăcea mai mult să stea în California?

Din nou, Skiff Miller se gândea, de astă dată cu glas tare, plimbându-şi privirea peste animalul despre care discutau.

— E harnic. A muncit mult pentru mine. Niciodată nu am pierdut timpul cu el. Cu ajutorul lui am dresat noul atelaj într-un timp record. Are un cap! Poate face totul, în afară de a vorbi. Înţelege ceea ce îi spuneţi. Priviţi-l! Ştie că e vorba de el.

Câinele stătea culcat la picioarele lui Skiff Miller, cu capul pe labe, urechile drepte, foarte atent la sunete. Ochii îi erau vioi, neliniştiţi, urmărind sunetele cuvintelor ce ieşeau dintr-o gură sau din alta.

— Şi va munci bine încă mulţi ani de aici încolo. Îl iubesc! Ţin foarte mult la el.

După ce spuse aceste cuvinte, Skiff Miller deschise gura şi o închise o dată sau de două ori, fără să zică nimic. În cele din urmă, adăugă:

— Vă spun ce voi face. Observaţiile dumneavoastră, doamnă, sunt juste. Câinele a muncit din greu şi, fără îndoială, şi-a câştigat dreptul la odihnă şi la, a-şi alege soarta. El va hotărî care îi va fi viitorul. Rămâneţi pe locurile dumneavoastră. Vă voi spune rămas bun şi voi pleca. Dacă va rămâne cu dumneavoastră, vă va aparţine. Dacă vine după mine, lăsaţi-l să o facă. Nu-l voi chema şi nu-l strigaţi nici dumneavoastră.

Se uită bănuitor la Madge, apoi adăugă:

— Va trebui să jucăm cinstit. Să nu-l convingeţi prin gesturi sau promisiuni.

— Vom juca cinstit… începu Madge. Dar Skiff Miller o întrerupse.

— Ştiu felul în care se comportă femeile. Ele au inimă tandră. Când inima lor intră în joc, falsifică orice carte. Scuzaţi-mă, doamnă, vorbeam de femei, în general.

— Vă mulţumesc pentru scuze, îi răspunse Madge, tremurând.

— Nu aveţi de ce să-mi mulţumiţi. Să vedem ce va alege Brown. Nu vă supăraţi dacă voi pleca încet de aici? Nu e prea corect, fiindcă nu mă veţi mai vedea decât după ce voi fi străbătut o sută de iarzi.

Madge acceptă şi adăugă:

— Vă promit sincer că nu vom face nimic să-l influenţăm.

— Atunci, ar fi bine să plec odată, zise Skiff drept rămas bun.

La schimbarea din glasul lui, Wolf îşi ridică repede capul. Se sculă imediat în picioare atunci când bărbatul şi femeia îşi strângeau mâinile. Se lăsă pe labele din spate, cele din faţă punându-le pe mâneca lui Madge, lingând, în acelaşi timp, mâna lui Skiff Miller. Când acesta îi strânse mâna lui Walt, Wolf făcu aceleaşi gesturi, sprijinindu-se de Walt şi lingându-i mâinile.

— N-o să fie distractiv pentru nimeni, fură ultimele cuvinte ale bărbatului din Klondyke, după care se întoarse şi porni să urce încet pe cărare.

Până ce distanţa se făcu de douăzeci de picioare, Wolf se uită la el, aşteptând ca omul să se întoarcă. Apoi, scoţând un strigăt rapid, porni după el, îl depăşi, îi luă mâna între colţi, cu tandreţe, încercând astfel să-l oprească.

Nereuşind, Wolf se întoarse la Walt Irvine, îl apucă de mânecă, vrând să-l tragă după bărbatul ce se îndepărta. Devenea tot mai agitat. Vroia să fie în mai multe locuri deodată, cu fostul şi cu actualul stăpân.

Treptat, distanţa dintre cei doi oameni creştea. El sărea încoace şi încolo, făcea salturi scurte şi nervoase. Se întorcea când spre unul, când spre celălalt, într-o dureroasă nehotărâre, neştiind ce să facă. Îi vroia pe amândoi şi nu putea alege. Începu să schelălăie.

Deodată, se aşeză pe labele din spate. Îşi ridică botul. Gura i se deschidea şi i se închidea cu mişcări bruşte. Laringele începu să-i vibreze, mai întâi în tăcere, în vreme ce trăgea aer în piept. Apoi scoase un sunet jos, pe care urechea omenească nu-l putea percepe. Se pregătea să urle.

Câinele se uita, în vremea asta, după bărbatul ce se îndepărta. Brusc, întoarse capul şi-l privi pe Walt. Urlă, dar nu primi nici un răspuns. Câinele nu observă nici un semn, nici o sugestie, nici un indiciu, nici un cuvânt care să-i impună ce să facă.

Se uită înainte, spre fostul stăpân, care se apropia de cotitură potecii. Se agită iar. Se ridică pe labele din spate şi schelălăi. Un gând nou îl îndemnă către Madge, pe care o neglijase. Acum, că ambii stăpâni îl abandonaseră, doar ea îi rămăsese. Se duse lângă femeie, îşi aşeză capul pe genunchii ei şi îi mângâie braţul cu botul, cum obişnuia. Se îndepărtă apoi, şi începu să se învârtească în loc, jucându-se, făcând tumbe, ridicându-se pe labele din spate, bătând cu coada în pământ.

Participă la luptă cu toată fiinţa sa. Se alintă, se linguşea sau îşi culca urechile pe ceafă, încercând să exprime tot ceea ce nu putea spune prin viu grai.

Curând, renunţă şi la asta. Răceala oamenilor îl întristase. Nu mai fuseseră aşa. Nu putea obţine nici un răspuns de la ei, nici un ajutor. Nici nu-l băgau în seamă. Parcă muriseră.

Se întoarse, tăcut, şi se uită după fostul lui stăpân, Skiff Miller. Acesta ajunsese la cotitură. Peste puţin timp avea să dispară. Totuşi, nu întorsese niciodată capul. Mergea drept înainte, încet, metodic, ca şi cum nu-l interesa ce se întâmpla în spatele lui.

Astfel dispăru din vedere. Wolf îl aşteptă să apară iar. Se uită un minut după el, în tăcere, liniştit, fără să se mişte, de parcă ar fi fost o statuie din piatră. Latră o dată, apoi aşteptă. După aceea se întoarse şi reveni lângă Walt Irvine. Îi mirosi mâna, apoi se culcă la picioarele lui. Ochii îi rămăseseră aţintiţi asupra potecii pustii.

Pârâul ce curgea printre pietrele acoperite de muşchi păru să-şi amplifice brusc zgomotul. Nu se auzea nimic altceva decât ciripitul păsărelelor. Veselii fluturi galbeni se jucau, fără zgomot, în razele soarelui şi dispăreau în umbra deasă a copacilor din jur. Madge se uită, în chip de învingătoare, la soţul ei.

După câteva minute, Wolf se ridică în picioare. Mişcările îi erau hotărâte. Nu se uită nici la bărbat, nici la femeie. Privea fix poteca. Se hotărâse. Ştiau asta. Pentru ei, partea cea mai grea a încercării abia începea.

Lupul plecă în fugă. Buzele femeii se strânseră. Vru să strige după el. Dar soţul ei o urmărea cu mare atenţie. Pe chipul lui citi interdicţia de a călca înţelegerea. De aceea nu mai zise nimic.

Wolf începu să alerge ca un nebun. Nici măcar nu-şi întoarse capul către ei. Fugea, ţinându-şi coada dreaptă, ridicată în aer. Coti brusc, urmând poteca şi dispăru prin pădure.

DRUMUL SORILOR.

SItka Charley îşi fuma pipa şi se uita, gânditor, la o gravură din „Gazeta Poliţiei” de pe perete. De o jumătate de oră, o privea neîncetat şi tot de o jumătate de oră îl

supravegheam atent. Ceva îl stârnea. Orice ar fi fost, merita să fie aflat. Indianul acela trăise o viaţă lungă şi plină de evenimente, făcuse o mulţime de isprăvi, plecase dintre ai săi şi se considera un alb, mai ales ca mod de gândire. Cum spunea el, venise la căldură, se aşezase la focul nostru şi devenise unul dintre ai noştri.

Nu învăţase să scrie şi să citească, dar avea un vocabular remarcabil. Ceea ce te impresiona cel mai mult era însă modul în care vedea lucrurile şi în care acţiona, ca un alb.

Găsisem cabana aceea pustie după o călătorie îndelungată. Le dădusem de mâncare câinilor, spălasem farfuriile, făcusem culcuşurile. Ne pregăteam să ne bucurăm de ora cea mai plăcută a zilei, când nimic nu se pune între trupul obosit şi culcuş^ decât, poate, o pipă fumată seara. Cel care locuise înainte în cabană îi decorase pereţii cu gravuri decupate din ziare şi reviste. Acestea îi atrăseseră atenţia lui Sitka Charley încă de cum ajunseserăm acolo, cu două ceasuri înainte. Se uitase mult la ele, trecuse de la una la cealaltă, se reîntorsese la prima. II vedeam pus într-o vizibilă încurcătură.

— Ei, bine? I-am zis, ca să rup' tăcerea. Şi-a scos pipa din gură şi mi-a spus simplu:

— Nu înţeleg.

Continua să fumeze. Apoi îşi scoase pipa din gură şi se folosi de ea ca să-mi arate gravura din „Gazeta Poliţiei”.

— Ce semnificaţie are desenul acesta? Nu înţeleg. M-am uitat la gravură. Un bărbat cu chip răutăcios, Cu mâna dreaptă apăsată pe inimă, se prăbuşea pe parchet, înaintea lui se găsea un bărbat cu pistolul fumegând. Chipul acestuia era un amestec de înger şi demon.

— Un bărbat îl ucide pe un altul, i-am zis, conştient de încurcătura în care mă găseam şi eu, dând o asemenea explicaţie.

— De ce? Mă întrebă Sitka Charley.

— Nu ştiu, i-am mărturisit.

— Desenul acesta e un sfârşit, zise el, dar care o fi începutul?

— Aşa e şi viaţa, am spus eu.

— Viaţa are un început, observă el. Deocamdată, nu aveam nimic să-i spun. Ochii lui se mutară la gravura următoare.

— Aceasta nu are nici început, nici sfârşit, zise el. Nu înţeleg desenele.

— Uită-te la asta, i-am spus eu, arătând spre a treia, înseamnă ceva. Ce crezi?

O studie câteva minute.

— Fetiţa e bolnavă, vorbi el în cele din urmă. Doctorul se uită la ea. N-au dormit toată noaptea. Se vede asta, căci uleiul din lampă e consumat, iar zorile încep să se ivească prin fereastră. E o boală gravă, poate chiar va muri, de aceea doctorul se uită aşa atent la ea. Aceasta este mama. E o boală gravă, de aceea mama şi-a lăsat capul pe masă şi plânge.

— De unde ştii că plânge? L-am întrebat. Nu poţi să-i vezi chipul. Poate că doarme.

Sitka Charley mă privi atent, surprins, apoi se uită iar la gravură. Am repetat:

— Poate că doarme. Se uită de aproape.

— Nu doarme. Umerii ei arată că nu doarme. Am văzut umerii unei femei care plânge. Mama plânge, e o boală gravă.

— Acum, înţelegi desenul? L-am întrebat. A clătinat din cap şi a întrebat:

— Oare fetiţa va muri? De data asta, am tăcut eu.

— Oare va muri? Mă întrebă iar. Eşti un om care pictează. Poate ştii…

— Nu ştiu, i-am mărturisit…

— Atunci nu e ca în viaţă, vorbi el hotărât. În viaţă, fetiţa moare său trăieşte. Se întâmplă ceva! În gravuri nu se întâmplă nimic. Nu le înţeleg.

Fără îndoială, era decepţionat. Vroia să înţeleagă tot ceea ce înţelegea omul alb. De data asta, însă, nu izbutea.

Simţeam, de asemenea, că exista un anumit dispreţ în atitudinea lui. Mă obliga să-i arăt în ce consta înţelepciunea gravurilor. Avea o putere remarcabilă să vadă totul în imagini. Ştiam asta de mult. Vedea realitatea în imagini, după cum simţea în imagini. Totuşi, nu înţelegea desenele ce reprezentau realitatea văzută de alţi ochi, apoi exprimată prin culori şi linii.

— Imaginile sunt bucăţi din viaţă, i-am spus eu. Le desenăm aşa cum le vedem. De exemplu, Charley, mergi pe potecă. Se face noapte. Dai de o cabană cu fereastra luminată. Te uiţi pe fereastră o secundă sau două, vezi ceva, apoi pleci mai departe. Poate ai văzut un bărbat scriind ceva. Ai văzut, aşadar, ceva fără început şi sfârşit.

Nu s-a întâmplat nimic, dar ai surprins o bucată din viaţă. Dacă ţi-o aminteşti mai târziu, e doar o imagine din memoria ta. Fereastra este rama desenului.

Am observat că lucrurile acelea îl interesau. Ştiam că, în timp ce vorbeam, el se uitase pe fereastră şi-l văzuse pe bărbatul care scria.

— Ai descris o imagine adevărată, pe care o înţeleg, grăi el. E una adevărată. Înseamnă multe lucruri. De exemplu, dacă ne uităm în cabana ta din Dawson, vedem o masă de faro. Bărbaţii joacă. E vorba de o mizã importantă, nelimitată.

— De unde ştii că e nelimitată? L-am întrerupt imediat. Era ocazia de a-mi vedea lucrarea judecată de cineva imparţial, care cunoştea doar viaţa, nu şi artă, şi o stăpânea perfect. În plus, mă mândream cu pictura aceea, „Ultimul tur”, pe care o consideram drept una dintre cele mai bune.

— Nu sunt jetoane pe masă, explică el. Bărbaţii joacă totul pe o carte. Unul are jetoane galbene, din care unul valorează o mie de dolari, poate două mii. Altul are jetoane roşii, de cinci sute de dolari sau de o mie. Este jocul cel mare. Fiecare riscă totul. De unde ştiu? L-ai făcut îmbujorat în obraji pe cel care dă cărţile. Toţi bărbaţii din jur tac. De ce nu vorbeşte nimeni? Nici cel cu jetoane galbene, nici cel

cu jetoane roşii, nici cel cu jetoane albe? Pentru că se joacă pe mulţi bani, fiindcă este ultimul tur.

— De unde ştii că este ultimul tur?

— Nu mai sunt regi, s-au terminat şi şeptarii. Nimeni nu pariază pe alte cărţi, s-au jucat toate. Fiecare are acelaşi gând, să joace regele ca să piardă, iar şeptarul ca să câştige. Da, înţeleg foarte bine imaginea asta.

— Totuşi, nu-i vezi sfârşitul, i-am strigat, triumfător. Este ultimul tur, dar nu s-au arătat cărţile. Nici nu se va face aşa ceva în lucrarea mea. Nu va şti nimeni cine a câştigat sau a pierdut.

— Iar bărbaţii vor rămâne aşezaţi la masă, fără să vorbească, zise el, în vreme ce chipul îi era cuprins de mirare şi de teamă. Unul aplecat peste masă, altul cu obrajii îmbujoraţi. E ciudat. Vor sta mereu acolo, iar cărţile nu se vor juca niciodată.

— E un tablou, un fragment de viaţă. Ai văzut cu ochii tăi aşa ceva.

Se uită la mine gânditor, apoi spuse încet:

— Aşa cum zici, nu are sfârşit. Nimeni nu va şti vreodată ce s-a întâmplat. Totuşi, e ceva adevărat. E rupt din viaţă.

Un timp îndelungat trase din pipă, cântărind în minte înţelepciunea omului alb în privinţa imaginilor, comparându-le cu fapte de viaţă. Clătină din cap de mai multe ori. Mormăi de vreo două ori. Apoi aruncă cenuşa din pipă şi o umplu iar. După ce medita încă o vreme, reîncepu:

— Şi eu am văzut multe imagini, zise, care n-au fost pictate. Le-am văzut pe fereastră, ca pe bărbatul care scria. Am văzut multe fragmente de viaţă, fără început, fără sfârşit, imposibil de înţeles.

Schimbându-şi brusc poziţia, îşi întoarse ochii spre mine şi mă privi gânditor.

— Spune-mi ceva. Eşti pictor. Cum ai desena ceea ce am văzut eu, o imagine fără început, al cărei sfârşit nu-l înţeleg? O bucată de viaţă, luminată de aurora boreală, având drept cadru Alaska?

— E o pânză cam mare, am murmurat.

Nu mi-a răspuns. Tabloul pe care şi-l imagina îi apăruse deja în faţa ochilor.

— I se pot da multe denumiri, zise el. Eu i-aş spune „Drumul Sorilor”. Cu multă vreme în urmă, în toamna lui '97, s-au întâmplat lucruri foarte ciudate. Pe atunci am văzut pentru prima oară femeia. Aveam o barcă pe lacul Lindeman, numită „Peterborough”. Veneam de la Trecătoarea Chilcoot cu două mii de scrisori de la Dawson, căci eram curier. Pe vremea aceea, toată lumea se repezea în Klondyke. Veneau mulţi pe potecă şi îşi făceau bărci din arborii doborâţi. Nu aveau timp la dispoziţie, urma să îngheţe totul, zăpada plutea în aer, căzuse şi pe pământ, şi peste lac. În fiecare zi era mai multă, iar gheaţa se întindea întruna. Peste câteva zile, cel mult şase, totul avea să îngheţe. Dawson se afla la şase sute de mile, deci foarte departe. Cu barca se mergea mai repede, aşa că toţi vroiau bărci. Fiecare zicea: „Ia-mă în barca ta, Charley, pentru două sute de dolari. Trei sute! Patru sute, Charley!” I-am refuzat, căci eu duceam scrisorile.

A doua zi am ajuns la lacul Lindeman. Mersesem toată noaptea şi eram obosit. Am mâncat, apoi am dormit vreo trei ore pe mal. Când m-am trezit, se făcuse ora zece. Ningea, era viscol, dar vântul sufla avantajos pentru mine. O femeie stătea în zăpadă, lângă mine. Era o femeie albă, tânără şi frumoasă. Avea douăzeci, poate douăzeci şi cinci de ani. Mă privea ţintă, dar eu mă uitam la ea. Nu era o dansatoare de la vreun bar din oraş, am înţeles imediat asta. Femeia era foarte obosită.

— Tu eşti Sitka Charley? Mă întrebă ea.

M-am ridicat şi mi-am strâns păturile, să nu intre zăpada printre ele, dar nu i-am răspuns.

— Vreau să ajung la Dawson. Am nevoie de barcă ta. Cât vrei?, Nu vroiam să iau pe nimeni în barca mea, dar mi-mi plăcea să zic nu. De aceea, i-am cerut o mie de dolari. Am glumit, convins că femeia nu va veni cu mine. Ea m-a privit

fix, apoi mi-a zis: „Când pleci?”. I-am răspuns că imediat. Atunci a zis că îi convine şi îmi va da mia de dolari.

Ce puteam face? Nu vroiam pe nimeni în barcă, dar îmi dădusem cuvântul. Căzusem în capcană. Poate că glumea. I-am zis: „Să văd mia de dolari.” Femeia cea tânără, care venise singură până acolo, a scos nişte bancnote şi mi le-a pus în mână. M-am uitat la bani. M-am uitat la ea. Ce puteam zice? „Barca mea e prea încărcată. Nu e loc pentru bagaje” i-am spus. A râs. Mi-a spus că nu avea decât un pacheţel. Conţinea două blănuri şi alte lucruri femeieşti. L-am ridicat. Dacă avea treizeci şi cinci de livre. M-am mirat. M-a luat de mână şi mi-a zis să plecăm. Aşa am văzut-o prima oară pe femeie. Vântul era bun. Am ridicat pânza.

Barca mergea foarte repede. Parcă era o pasăre ce zbura peste valuri. Femeii îi era teamă. Am întrebat-o: „De ce mergi în Klondyke dacă ţi-e frică?” A râs. Pe lângă teamă era şi foarte obosită. Am îndreptat barca spre repezişurile de la lacul Bennett. Apele erau foarte agitate, iar femeia plângea de frică. Am traversat lacul Bennett. Ningea, viscolea, era gheaţă, dar femeia, foarte obosită, adormi.

Seară am făcut tabără la Windy Arm. Ea s-a aşezat lângă foc şi a mâncat supă. Am privit-o. Era frumoasă.

Şi-a aranjat părul. Era lung, castaniu, dar părea auriu în lumina focului. Ochii îi erau mari şi căprui, uneori calzi ca o lumânare după o perdea, alteori strălucitori ca un sloi de gheaţă sub razele soarelui. Când zâmbea, cum să zic? Când zâmbea, orice alb ar fi vrut s-o sărute. Nu muncise din greu niciodată, căci mâinile îi erau fine ca ale unui copil.

Toţi muşchii ei erau moi şi rotunzi, că ai unui copil. Era micuţă de înălţime, dar plăcută privirii. De ce se ducea în Klondyke, singură, cu atâţia bani? Nu ştiam. Am întrebat-o a doua zi. „Nu e treaba ta, Sitka Charley”, mi-a zis ea râzând. În ziua următoare, am întrebat-o cum o cheamă. Mi-a zis că Mary Jones, dar n-am crezut-o.

Era foarte frig în barcă, de aceea, uneori, nu se simţea bine. Altădată, când se simţea bine, cânta. Glasul îi era ca

un clopoţel de argint. Când cânta, mă simţeam mai puternic şi trăgeam tare la rame. Râdea şi îmi zicea: „Crezi că vom ajunge la Dawson înainte de îngheţul cel mare, Sitka Charles?” Uneori stătea în barcă şi se gândea, privind în zare. Nu-l vedea pe Sitka Charles, nici gheaţa, nici zăpada. Era departe de toate astea. Deseori se întâmpla aşa ceva, iar chipul ei devenea neplăcut. Părea furioasă, de parcă ar fi vrut să ucidă pe cineva.

Înainte cu o zi de a ajunge la Dawson a fost o vreme foarte urâtă. Gheaţă pe maluri, vârtejuri de apă, sloiuri pe fluviu. Nu mai puteam vâsli. Barca se prinsese în sloiuri. Nu puteam nici să ajung pe mal. În tot acel timp, am coborât pe Yukon, prinşi de gheţuri. În noaptea aceea, gheaţa făcu un zgomot puternic, barca se opri. „Să mergem pe uscat”, mi-a zis femeia. „Nu, să aşteptăm”, i-am răspuns. Treptat, totul a pornit iar la vale. Era multă zăpadă, nu vedeam nimic.

La unsprezece noaptea s-a oprit totul. După o oră, am pornit iar la drum.

La ora trei, am fost nevoiţi să ne oprim. Barca s-a spart ca o coajă de ou. Fiind prinsă de gheţuri, nu s-a putut scufunda. Auzeam câinii lătrând. Aşteptam, dormeam. Treptat, s-a făcut ziuă. Nu mai ningea. Ne aflam în apropiere de Dawson. Barca spartă s-a oprit chiar în dreptul oraşului. Sitka Charley venise, cu două mii de scrisori, cu ultima apă.

Femeia a închiriat o cabană pe o colină şi, timp de o săptămână, nu am văzut-o. Apoi, într-o zi, a venit la mine. „Charley, nu vrei să lucrezi pentru mine?” mi-a zis ea. „Conduci câinii, te ocupi de tabără şi călătoreşti cu mine.” I-am zis că luăm mulţi bani ducând scrisorile. Mi-a spus că-mi dă mai mult. Am zis că oamenii care caută aur câştigă patru sute cincizeci de dolari pe lună. Ea mi-a promis şapte sute cincizeci. Era un preţ bun, deci am început să lucrez pentru ea. Am cumpărat câini şi sănii. Am călătorit prin Klondyke, Bonanza şi Eldorado, pe Râul Indian până la Sulphur Creek şi la Dominion. Am mers la Gold Bottom şi Too Much Gold,

apoi ne-am întors la Dawson. În tot acest timp, ea căuta ceva, dar nu ştiam ce. Asta mă frământa întruna. „Ce cauţi?” am întrebat-o. A râs şi mi-a spus: „Nu e treaba ta, Charley.” De atunci, n-am mai întrebat-o nimic.

Avea un pistol mic, pe care-l ţinea la centură. Câteodată, în timpul călătoriei, trăgea cu el. Am râs de ea şi m-a întrebat de ce. „Fiindcă nu poţi face nimic cu asemenea pistol. E prea mic. E o jucărie pentru copii”, i-am răspuns. Când ne-am întors la Dawson, mi-a cerut să-i cumpăr un pistol bun. I-am luat un Colt 44. Era greu, dar îl ţinea mereu la centură.

La Dawson a venit un bărbat. Nu ştiam de unde. Ştiam doar că era un novice. Mâinile îi erau fine ca ale unei femei. Nu muncise niciodată. Avea trupul moale. Mai întâi m-am gândit că era soţul ei, dar era prea tânăr. Avea vreo douăzeci de ani, ochii albaştri, părul blond, o mustăcioară blondă. II chema John Jones. Poate că era fratele ei. Nu ştiam, dar nu vroiam să aflu. Doar că nu credeam că acela era numele lui adevărat. Unii îi spuneau domnul Girvan. Şi ei i se zicea domnişoara Girvan. Nici astea nu cred că erau numele lor adevărate.

Într-o noapte, pe când dormeam la Dawson, mă trezeşte el şi îmi spune: „Pregăteşte câinii. Plecăm.” Nu pun niciodată întrebări. Am pregătit sania şi am plecat. Am coborât pe Yukon. Era noapte, în luna noiembrie, 65 de grade sub zero. Ei erau delicaţi, iar gerul îi muşca rău. Erau obosiţi. Se plângeau. Ceva mai departe, le-am zis că ar fi fost bine să ne fi oprit şi să fi făcut focul. Dar ei au spus să ne continuăm drumul. Trei zile am mers astfel, ei vroind să nu ne oprim. După aceea nici nu le-am mai zis să facem focul. Aşa au trecut şi alte zile. Nu s-au obişnuit cu gerul. Nu mai puteau de durere. Nu purtau mocasini şi picioarele lor sufereau rău. Şchiopătau şi, se clătinau de parcă ar fi fost beţi. Gemeau, dar ziceau întruna: „înainte, înainte. Să mergem mai departe.” Umblau ca nebunii, fără să se oprească. De ce? Nu ştiu. După ce? Nu ştiu. Nu căutau aur. Cheltuiau

mulţi bani. Dar eu nu puneam întrebări. Mergeam mai departe cu ei fiindcă eram voinic şi mă plăteau tare bine. Am ajuns la Circle City. Ceea ce căutau ei nu era acolo. Credeam că aveam să ne odihnim, atât noi, cât şi câinii. Nu ne-am odihnit nici. Măcar o zi. „Să mergem!” i-a zis femeia bărbatului. Şi am plecat mai departe. Am lăsat în urmă Yukonul, am traversat munţii spre vest şi ne-am îndreptat spre Ţara lui Tanana.

Era acolo un nou zăcământ de aur, dar ei nu căutau aşa ceva. Am pornit înapoi, spre Circle City. Era o etapă foarte grea. Decembrie aproape că se sfârşise. Zilele erau scurte, gerul greu de suportat. Dimineaţa, termometrul arăta 75 de grade sub zero. „Mai bine să nu călătorim azi, altfel gerul ne va pătrunde în plămâni. Vom tuşi rău, iar la primăvară facem pneumonie.” Dar erau amândoi ageamii. N-au înţeles şi au vrut să meargă mai departe. Erau morţi de oboseală, dar ziceau mereu: „Să ne continuăm drumul!”

Aşa am făcut. Gerul le-a muşcat plămânii. Au început să tuşească. Tuşeau până ce le dădeau lacrimile. Când prăjeam carnea, trebuiau să plece de lângă foc şi să tuşească în altă parte o jumătate de oră. Obrajii, îngheţaţi, li se învineţiseră şi îi dureau. Bărbatului îi degeraseră degetele de la o mână. Avea mari probleme cu degetul mare, pe care îl freca mereu, ca să-şi pună sângele în mişcare.

Am ajuns şchiopătând la Circle City. Chiar şi eu eram epuizat. Era în ajun de Crăciun. Am dansat, am băut. Mă simţeam bine, căci a doua zi era Crăciunul şi aveam să ne odihnim. N-a fost aşa. Pe la cinci dimineaţa, în ziua de Crăciun, am dormit şi eu două ore. Bărbatul a venit la mine. „Trezeşte-te, Charley. Înhamă câinii. Plecăm”, mi-a zis. N-am pus întrebări. Îmi dădeau şapte sute cincizeci de dolari pe lună. Erau stăpânii mei, eu omul lor. Dacă ar fi zis: „Vino, Charley, plecăm în iad”, aş fi înhămat câinii, aş fi pocnit din bici şi aş fi plecat acolo. Am pregătit sania şi am coborât pe

Yukon. Unde ne duceam? Nu spuneau. Ziceau doar: „înainte, trebuie să mergem drept înainte.”

Erau foarte obosiţi. Făcuseră sute de mile, dar nu învăţaseră regulile drumului. Tuşeau din ce în ce mai rău, dar nu se opreau din mers. Nu lăsau nici câinii să se odihnească. Mereu cumpărau câini odihniţi.;

La fiecare tabără, fiecare post, în fiecare sat indian lăsau câinii obosiţi şi luau alţii, odihniţi. Aveau mulţi bani, foarte mulţi, pe care îi cheltuiau fără părere de rău. Uneori mă întrebam dacă nu cumva erau nebuni! Ce îi împingea mereu înainte? Ce încercau să găsească? Nu aur. Nu săpau pământul după aşa ceva. M-am gândit că umblau după cineva. Dar după cine? Păreau că nişte lupi în căutarea prăzii. Dar erau nişte lupi ciudaţi, delicaţi, care nu cunoşteau tainele pădurii. Se plângeau noaptea în somn, gemeau din pricina degerăturilor şi a oboselii. Şi ziua la fel, în vreme ce se clătinau mergând pe drum. Ciudaţi lupi!

Am trecut de Fort Yukon, de Fort Hamilton şi de Minook. Zilele erau foarte scurte. Se făcea lumină la nouă, iar noaptea se lăsa pe la trei după-amiază. Era ger. Mă simţeam obosit. Aveam să mergem mereu aşa, fără oprire? Nu ştiam. Mă uitam mereu în zare, să văd ce căutau ei. Puţini oameni umblau pe asemenea vreme. Uneori străbăteam o sută de mile şi nu dădeam de nici un semn de viaţă. O tăcerea adâncă stăpânea întinderea pustie de zăpadă. Când ningea, păream nişte fantome rătăcitoare. Când cerul era senin, în miezul zilei, vedeam soarele, peste colinele din sud. Soarele dansa în văzduhul plin de pulbere de omăt şi razele lui luminau bolta.

Eu sunt un bărbat puternic. M-am născut pe drum şi mi-am petrecut întreaga viaţă călătorind. Totuşi, lupii aceia m-au obosit. Eram slab ca un motan flămând. Seara mă bucuram că ajungeam până în culcuş. Dimineaţa mă simţeam istovit. Cu toate astea, mergeam mereu, prin întuneric, înainte de a se face ziuă sau după apusul soarelui. Dar cei doi lupi? Dacă eu păream o pisică

flămândă, ei erau nişte pisoi morţi. Ochii li se adânciseră în orbite şi, deseori, le străluceau din pricina febrei. Obrajii le erau supţi, vineţi, degeraţi. Uneori, femeia spunea dimineaţa: „Nu mă pot ridica, nu mă pot mişca. Lăsaţi-mă să mor aici.” Bărbatul, stând în picioare lângă ea, îi zicea: „Hai, să mergem!” Când el nu se putea ridica, era rândul ei să-l îndemne: „Hai, la drum!” Aşa că mergeau mereu, drept înainte, fără odihnă. Uneori, la posturile comerciale, cei doi primeau scrisori. Nu le cunosc conţinutul. Ei mergeau însă pe o urmă ce le era transmisă prin acele scrisori.

Odată, un indian le-a dat o scrisoare. I-am vorbit între patru ochi. Mi-a zis că un bărbat chior îi dăduse scrisoarea, unul care călătorea repede, coborând pe Yukon. Era tot ce ştia, dar am înţeles că lupii îl căutau pe cel fără un ochi.

Venise luna februarie. Călătorisem o mie cinci sute de mile. Ne apropiam de Marea Behring, când se stârni o furtună cu fulgere. Mergeam foarte greu. Am ajuns la Anvig. Cred că aşteptau o scrisoare acolo, căci erau foarte agitaţi şi mă îndemnau: „Hai, grăbeşte-te, să mergem drept înainte!” Dar eu le-am spus că trebuiau cumpărate provizii. Ei au răspuns că trebuia să mergem repede, cu bagaje cât mai puţine. Aveam să ne aprovizionăm la cabana lui Charley Mc Leon. Atunci am înţeles că aveau să o ia prin trecătoarea de la Stânca Neagră, căci dincolo de aceea locuia Charley Mc Leon.

Înainte de a pleca, am stat de vorbă cu un preot din Anvig. Da, un bărbat chior trecuse pe acolo. Se grăbea. Ştiam că era cel pe care-l căutau. Am plecat din Anvig doar cu câteva provizii. Am călătorit repede. Cumpărasem trei câini odihniţi la Anvig, de aceea mergeam cu iuţeală. Bărbatul şi femeia parcă înnebuniseră. Dimineaţa porneam la drum foarte devreme, iar seara ne opream foarte târziu. Mă uitam uneori la ei, cu teama că trag să moară, dar nu mureau. Însă mergeau fără să se oprească. Când tuşeau rău de tot, se ţineau cu mâinile de piept, se culcau încovoiaţi în zăpadă şi tuşeau astfel. Nu puteau nici să

meargă, nici să vorbească. Tuşeau cam zece minute sau chiar o jumătate de oră, apoi se ridicau şi porneau la drum.

Eu eram epuizat. Mă gândeam că şapte sute cincizeci de dolari erau puţini pentru munca pe care o făceam. Am pornit prin trecătoare. Zăpada era proaspătă. Lupii se uitau la pistă şi ziceau: „Să ne grăbim!” Mereu ziceau: „Repede, mai repede!” Câinii de-abia îşi trăgeau sufletul. Nu aveam provizii, le dădeam foarte puţină mâncare. Erau tare slabi. Femeii i se făcuse milă de ei. Deseori, îi dădeau lacrimile din pricina lor. Dar ceva o împingea mereu înainte, n-o lăsa să se odihnească, nici să se îngrijească de câini.

L-am ajuns pe bărbatul cu un singur ochi. Zăcea în zăpadă, lângă pistă, cu un picior rupt. Din cauza piciorului, nu-şi putuse face nici cortul ca lumea. Rămăsese culcat între pături timp de trei zile şi reuşise să ţină focul aprins. Când l-am găsit, înjur?; Ăi de tot. Eram mulţumit. Găsiseră ceea ce căutaseră., /eam să ne odihnim, în sfârşit.

Dar femeia a zis: „Să p'ecăm, repede!” Am rămas uimit. Chiorul a zis: „Nu vă ocupaţi de mine. Lăsaţi-mi nişte provizii. Veţi găsi hrană mâine, la cabana lui Mc Leon. Trimiteţi-l pe el după mine, iar voi continuaţi-vă drumul.” Iată un alt lup, unul bătrân, care nu are alt gând dec, it să meargă înainte. I-am dat proviziile noastre, foarte puţine, i-am tăiat lemne de foc, i-am luat cei mai buni câini şi am plecat. L-am lăsat în zăpadă pe chior, unde a şi murit, căci Mc Leon nu s-a dus să-l caute. Nu ştiu cine era bărbatul acela şi cum ajunsese acolo. Cred că fusese bine plătit, ca şi mine, de către stăpânii mei, ca să lucreze pentru ei.

În ziua aceea şi în noaptea ce a urmat nu am mâncat nimic. În ziua următoare am mers repede. Eram slăbiţi din pricina foamei. Am ajuns la Stânca Neagră, înaltă de cinci sute de picioare. Era sfârşitul zilei şi nu puteam găsi cabana lui Mc Leon. Ne-am culcat flămânzi. Dis-de-dimineaţă, am început să o căutăm. N-am găsit nimic. Ciudat, pentru că toată lumea ştia că-Mc Leon locuia într-o cabană de lângă

Stânca Neagră. Ne găseam lângă coastă. Vântul sufla puternic, zăpada era abundentă.

Peste tot, viscolul troienise omătul. Curând, am descoperit pereţii cabanei. Am săpat în zăpadă, ca să ajung la uşa ei. Am intrat. Mc Leon murise, poate de două sau de trei săptămâni. Se îmbolnăvise, nu putuse să plece din cabană, iar zăpada şi viscolul îl acoperiseră. Îşi mâncase proviziile, apoi murise. I-am căutat ascunzătoarea, dar nu mai avea nimic de mâncare acolo.

„Să mergem!” a zis femeia. Ochii îi erau stinşi. Îşi ţinea mâna pe inimă, ca şi cum le-ar fi fost rău. Se clătina pe picioare. „Da, să mergem!” a zis bărbatul. Glasul îi era răguşit ca al unui corb. Foamea îl sleise.

Am zis şi eu: „Să mergem!” Acest gând, care mă bi-ciuise pe parcursul celor o mie cinci sute de mile, mă stăpânea pe de-a-ntregul. Cred că mă smintisem şi eu. În plus, trebuia să plecăm de acolo, fiindcă nu mai aveam provizii. Am pornit la drum, fără să ne gândim la soarta chiorului rămas în zăpadă.

Nu se circulă iarna prin trecătoarea cea mare. Uneori, timp de două sau trei luni, nu trece nimeni pe acolo. Zăpada acoperise pista. Nu se vedea nici o urmă. Vântul suflă. A nins întreaga zi. Am mers încontinuu, deşi ne dureau burţile de foame. Trupurile ne slăbeau la fiecare pas. Femeia a început să cadă, apoi bărbatul. Eu nu mă prăbuşeam, dar picioarele îmi deveniseră grele, mă clătinam şi mă împiedicam deseori.

În acea noapte, ultima din februarie, am ucis trei ptarmigani cu pistolul femeii. Asta ne-a mai dat puteri. Dar câinii nu aveau nimic de mâncare. Au încercat să-şi roadă hamurile din piele. A trebuit să-i bat cu băţul şi să agăţ hamurile într-un copac. Au urlat întreaga noapte şi s-au bătut sub arbore. Dar nu i-am băgat în seamă. Dormeam foarte adânc. Dimineaţa, când ne-am trezit, parcă ne-arri sculat din morminte. Am pornit la drum.

În acea dimineaţă, din prima zi de martie, am văzut urma pe care o căutau lupii. Era ger, cerul se arăta senin, soarele strălucea. Pe boltă se vedeau mai multe discuri luminoase. Văzduhul era plin dccristale fine de gheaţă. Nu mai ningea pe pistă. Am văzut urmele proaspete ale unor câini şi ale unei sânii. Un bărbat mergea cu acel atelaj. După urmele lăsate, am priceput că nu era puternic. Nici el nu avea destulă mâncare. Au văzut şi lupii dârele din zăpadă şi au început să se agite. „Să ne grăbim, Charley! Mai repede!”

Ne-am grăbit, dar foarte anevoie. Bărbatul şi femeia se prăbuşeau la fiecare pas. Când încercau să se urce în sanie, câinii, flămânzi, cădeau în zăpadă. De altfel, era un ger cumplit, aşa că, dacă ar fi stat în sanie ar fi îngheţat de tot.

Când eşti sleit de puteri, îngheţi foarte uşor. Când femeia cădea, bărbatul o ajuta să se ridice. Alteori, ea îl sprijinea pe el. Apoi cădeau amândoi şi trebuia să îi ridic eu, altfel ar fi pierit în omăt. Era o muncă peste puterile mele. Mă simţeam sleit. Trebuia să conduc câinii, să mă lupt cu bărbatul şi cu femeia ca să-i ridic. Încet, încet, am început să cad şi eu în zăpadă. Nu era nimeni care să-mi vină în ajutor. Am fost obligat să mă ridic singur. Apoi i-am sprijinit pe ei. Aveam grijă şi de câini.

În noaptea aceea, am ucis un ptarmigan. Eram tare flămânzi. Bărbatul mi-a zis: „Când plecăm mâine, Charley?” Avea glasul unei fantome. Am zis: „întotdeauna am pornit la cinci dimineaţa.” – ^Mâine vom pleca la trei” a spus el. Am râs cu amărăciune şi i-am zis: „Atunci, eşti un om mort.” El a răspuns: „Mâine la trei.”

Am pornit la trei dimineaţa. Eram omul lor. Dacă ei aşa vroiau, eu îi ascultam. Era senin. Gerul se dovedea cumplit. Când se făcu ziuă, puteam vedea până departe. Nu ne auzeam decât bătăile inimilor. În tăcerea aceea, doar ele se auzeau. Eram nişte somnambuli. Rătăceam, caprin vis, până ce ne prăbuşeam. Atunci ştiam că trebuia să ne ridicăm. Vedeam iar pistă, ne auzeam iar inimile bătând. Uneori, mergând astfel, ca în vis, aveam nişte gânduri ciudate. De

ce trăieşte aşa Sitka Charley? De ce trudeşte astfel şi e flămând? De ce îndură suferinţa aceea? Pentru doar şapte sute cincizeci de dolari pe lună! Acest răspuns mi se părea o nebunie. Dar era adevărat. De atunci, nu mi-au mai plăcut banii. Din ziua aceea am devenit înţelept. Mi se luminase mintea. Am înţeles că omul nu trebuie să trăiască pentru bani, ci pentru fericirea pe care nimeni nu o poate dărui, vinde sau cumpăra şi care face mai mult decât tot aurul din lume.

În dimineaţa aceea, am ajuns în locul unde necunoscutul îşi făcuse ultima tabără. Fusese una amărâtă, a unui om înfometat şi sleit de puteri. Pe zăpadă rămăseseră resturi de pânză şi de pături. Ştiam ce se întâmplase. Câinii lui îşi mâncaseră hamurile, iar el făcuse şleauri şi curele din pături. Bărbatul şi femeia se uitară la toate acelea şi am simţit cum m-a străbătut un fior pe şira spinării. Ochii le erau înfundaţi în orbite, din pricina oboselii şi a foametei, dar le străluceau precum focul. Chipurile lor erau ca ale morţilor. Obrajii, degeraţi, li se învineţiseră.

„Să plecăm!” zise bărbatul. Dar femeia tuşeşte şi se prăbuşeşte în zăpadă. Era o tuse seacă, ieşită din plămânii muşcaţi de ger. Tuşi mult. Apoi, ca un beţiv care iese, clătinându-se, dintr-un şanţ, se ridică în picioare. Lacrimile îi îngheţaseră pe obraji. Abia reuşi să spună: „Să mergem!”

Am continuat să ne mişcăm, ca prin vis, în tăcerea adâncă. Nu mai simţeam durerea atunci când ne prăbuşeam. Vedeam zăpada şi munţii şi urmele proaspete ale bărbatului dinaintea noastră.

Am ajuns într-un loc de unde se putea vedea până departe. Au zărit ceea ce căutau. La distanţă de o milă, se vedeau nişte puncte negre pe zăpadă. Punctele acelea se mişcau. Eu aveam privirea înceţoşată de ger şi nu vedeam nimic clar. Până la urmă l-am distins pe bărbat, cu câinii şi cu sania lui. Şi lupii îl văzuseră. Nu mai puteau vorbi. Abia reuşiră să pronunţe: „Să mergem! Să ne grăbim!”

Căzeau, dar nu se opreau. Cât despre omul dinaintea noastră, curelele făcute din pături se rupeau des şi trebuia să se oprească şi să le repare. Hamurile noastre erau bune, dar trebuise să le atârn în copac în fiecare noapte. Pe la unsprezece, omul acela se găsea la o jumătate de milă de noi. La ora unu, se afla la un sfert de milă. Era foarte slăbit. L-am văzut căzând în zăpadă de multe ori. Unul dintre câinii săi nu mai putea merge. Îi tăie hamul şi îl lăsă să plece. Dar nu-l ucise. Eu l-am omorât cu o lovitură de topor, când am trecut pe lângă el. Aşa făceam şi cu câinii mei când nu mai puteau merge.

Acum ne despărţeau doar trei sute de iarzi. Mergeam foarte încet. Străbăteam o milă în două sau trei ore. Cădeam mereu. Când ne ridicăm, ne clătinam şi ne prăbuşeam iar. De fiecare dată trebuia să-i ajut pe bărbat şi pe femeie. Uneori, se ridicau în genunchi, apoi cădeau din nou. Aşa se întâmpla de patru sau de cinci ori până ce se puneau pe picioare. Dar se prăbuşeau mereu înainte. De fiecare dată, mai câştigau astfel puţin teren.

Uneori mergeau în patru labe, ca animalele din pădure. Ne mişcăm cu viteza melcilor care trag să moară. Totuşi, ne apropiam de bărbatul dinaintea noastră. Fiindcă şi el se împiedica mereu, cădea în zăpadă, iar Sitka Charley nu-l ajuta. Iată-l la două sute de iarzi, apoi la o sută.

Îmi venea să râd de toate lucrurile acelea caraghioase. Nişte oameni aproape morţi, cu nişte câini parcă lipsiţi de viaţă, se întreceau între ei. Era ca într-un vis urât, în care vrei să alergi repede ca să scapi cu viaţă şi în care de-abia te mişti. Bărbatul de lângă mine era nebun, ca şi femeia. Toţi erau nebuni şi îmi venea să râd de ei.

Străinul din faţa noastră îşi lăsă câinii în urmă şi porni singur prin zăpadă. După multă vreme, am ajuns lângă câini. Stăteau culcaţi în omăt, lipsiţi de puteri. Hamurile din pături şi din pânză zăceau în zăpadă, iar sania în urma lor. Schelălăiau şi plângeau că nişte copii flămânzi.

Ne-am lăsat şi noi câinii acolo şi am plecat singuri, printre troiene. Bărbatul şi femeia nu mai au putere deloc. Totuşi, deşi murmură, gem şi se plâng, nu se opresc. Eu, la fel. Nu am decât un gând: să-l prind pe străin. După aceea.

— Mă puteam odihni. Doar atunci… Mi se părea că, dacă m-aş fi culcat, aş fi dormit o mie de ani, într-atât mă simţeam de slăbit.

Străinul era la cincizeci de iarzi, singur prin zăpadă. Cădea, se târa, se ridica, se împiedica, se prăbuşea, se târa iar. Era ca un animal grav rănit, care încearcă să scape de vânători. Treptat, porni în patru labe, căci nu se mai ţinea pe picioare.

Nici bărbatul, nici femeia nu se mai ţineau pe picioare. Se târau şi ei în patru labe. Doar eu mergeam pe picioarele mele. Uneori' cădeam, dar mă ridicam repede.

Era ciudat. Peste întinderea albă şi liniştea desăvârşită, bărbatul şi femeia se târau după străin. De fiecare parte a soarelui mai erau trei sori pe cer. Cristale fine de gheaţă, ca nişte cioburi de diamant, pluteau în văzduh. Femeia fu cuprinsă de un acces de tuse şi rămase multă vreme pe loc, până ce îi trecu. Apoi a început iar să se târască. Bărbatul se uita înaintea lui, abia putând să-şi deschidă ochii, ca şi cum ar fi fost răpus de bătrâneţe. Necunoscutul privea în urma lui, peste umăr. Sitka Charley mergea în picioare, cădea, se ridica iar.

După o vreme, străinul nu se mai târî. Se ridică încet în picioare, clătinându-se. Îşi scoate o mănuşă, apoi pistolul. Trupul i se clătina înainte şi înapoi. Chipul îi era învineţit de ger. Era sleit de puteri. Ochii îi stăteau cufundaţi în orbite, buzele îi erau plesnite.

Bărbatul şi femeia s-au ridicat şi ei. Foarte încet, s-au dus către cel urmărit. Pretutindeni era doar zăpadă şi tăcere. Pe cer se aflau trei sori. Văzduhul strălucea din pricina pulberii de diamant.

Aşa i-am văzut eu pe lupi ajungând la prada lor. Nu s-a auzit nici un cuvânt. Străinul a gemut. Era complet epuizat.

Trupul i se clătina, umerii îi erau lăsaţi, genunchii îndoiţi, picioarele îndepărtate, ca să nu cadă. Bărbatul şi femeia s-au oprit la vreo cincizeci de picioare de el. Şi ei stăteau cu picioarele depărtate, ca să nu cadă, iar trupurile li se clătinau. Străinul era lipsit de vlagă. Braţul îi tremura. Trase asupra bărbatului, dar glonţul nimeri în zăpadă. Bărbatul nu putea să îşi scoată mănuşa. Străinul trase iar, dar în aer. Atunci bărbatul îşi smulse mănuşa cu dinţii. Mâna îi era îngheţată. Nu putea ţine pistolul, care îi căzu în zăpadă.

M-am uitat la femeie. Şi-a scos mănuşa. Folosind Coltul, trase de trei ori, repede. Necunoscutul se prăbuşi în zăpadă.

Nici nu se uitară la mort, ci ziseră: „Să mergem!” Am plecat. Acum, că găsiseră ceea ce căutaseră, păreau morţi. Din ei ieşise şi ultima scânteie de viaţă. Nu se mai ţineau pe picioare. Nu mai vroiau să se târască, ci doar să închidă ochii şi să doarmă. Am văzut, nu departe, un loc pentru tabără. I-am lovit cu piciorul. I-am biciuit. Doar aşa, plângându-se, s-au târât până acolo. Am făcut foc, pentru ca să nu moară îngheţaţi. M-am dus după sanie. Am ucis câinii necunoscutului ca să avem hrană şi să nu murim. I-am băgat în pături pe stăpânii mei. Au adormit.

Din când în când îi trezeam, să le dau de mâncare. Nu se trezeau, dar mâncau. Femeia dormi o jumătate de zi. Se trezi, apoi adormi iar. Bărbatul dormi două zile, se trezi, se culcă din nou. După aceea am coborât către coastă, la Saint Michael. Când a dispărut gheaţa de pe Marea Behring, bărbatul şi femeia au luat un vapor, înainte de asta, mi-au dat şapte sute cincizeci de dolari pe lună şi o mie în plus. În anul acela, Sitka Charley a dăruit bani mulţi Misiunii Sfintei Cruci.

— Dar de ce l-au omorât pe bărbatul acela? Am întrebat. Sitka Charley n-a răspuns nimic până ce nu şi-a aprins pipa. S-a uitat la gravura din „Gazeta Poliţiei” şi a clătinat din cap. A zis apoi, încet, în vreme ce se gândea:

— M-am frământat mult cu asta, dar nu ştiu. Aşa s-a întâmplat. E ca atunci când te uiţi pe fereastră şi vezi un bărbat scriind. Ei au intrat şi au ieşit din viaţa mea. E o imagine aşa cum ţi-am descris, fără început, fără sfârşit.

— Ai pictat asemenea tablouri în povestirea ta, i-am zis.

— Da, făcu el, clătinând din cap, dar nu au nici început, nici sfârşit.

— Ultimul tablou are sfârşit, am spus.

— Ce sfârşit?

— Era o bucată de viaţă.

— Da, o bucată de viaţă…

NEGORO LAŞUL.

Urmărea de unsprezece zile drumul tribului său, care se retrăgea. Urmărirea fusese şi ea o retragere. Ştia bine că în spatele lui se găseau ruşii, de care se temeau şi care, mergând prin câmpiile mlăştinoase şi prin munţii abrupţi, nu căutau altceva decât să-i extermine pe toţi ai săi.

Călătorea fără multe bagaje. Noaptea se învelea cu o haină din piele de iepure. Avea o flintă şi câteva livre de somon uscat la soare. Acesta era tot bagajul său. S-ar fi mirat că un trib întreg, cu bărbaţi, femei, copii, bătrâni, să fi mers aşa de repede, dacă n-ar fi ştiut teroarea ce îi mâna astfel.

Era pe vremea când Alaska le aparţinea ruşilor, pe la mijlocul secolului XIX, cândnegoro fugea în urma tribului său, pe care-l ajunse într-o seară de vară, lângă izvoarele râului Pee-Lat. Deşi era aproape miezul nopţii, era lumină ca ziua când străbătu tabăra indiană. Mulţi îl văzură. Toţi îl cunoşteau. Nu-l salutară însă decât puţini şi cu răceală.

— Negoro laşul, îl strigase râzând o tânără. Sun-Ne, fata surorii lui, începu să râdă cu ea. Mânia îi roase inima. Nu lăsă să se vadă asta în vreme ce trecea printre focuri, până la un bivuac în care stătea un bătrân. O tânără îi frământa cu degetele îndemânatice muşchii obosiţi de la picioare. Bătrânul orb îşi ridică capul şi ascultă cu atenţie pârâitul unei creangi uscate sub piciorul lui Negoro.

— Cine vine? Întrebă el cu glas tremurat.

Chipul lui Negoro nu exprima nimic. Câteva minute rămase în picioare, aşteptând. Bătrânul îşi lăsă capul în piept. Tânăra, în genunchi, îi apăsa şi îi pişcă muşchii slăbiţi. Capul ei, aplecat, era ascuns în pletele-i bogate şi negre. Negoro se uită la trupul ei tânăr şi agil care avea mişcări de felină. Era suplu ca o ramură de sălcie şi plin de putere. Îl privi şi se simţi cuprins de o mare dorinţă, asemănătoare cu foamea. Zise:

— Nu e adăpost pentru Negoro, care a plecat de mult şi s-a întors acum?

Ea îl privi cu răceală. Bătrânul începu să râdă slab, cum fac bătrânii.

— Oona, tu eşti femeia mea, zise Negoro mai tare, amenințător.

Ea se ridică imediat în picioare, cu iuţeala unei pisici sălbatice. Ochii îi străluceau, nările îi fremătau, precum cele ale unei căprioare.

— Trebuia să fiu femeia ta, Negoro, dar tu eşti un laş. Faţa bătrânului Kinoos nu-şi leagă viaţa de un laş!

Bărbatul făcu un gest, dar ea îi făcu semn să tacă atunci când el vru să vorbească.

— Bătrânul Kinoos şi cu mine am ajuns printre voi venind dintr-un ţinut străin. Tribul tău ne-a primit fără să ne întrebe de unde venim sau de ce am venit. Ei credeau că bătrânul Kinoos îşi pierduse privirea din pricina vârstei sale. Aşa i-am lăsat să creadă. Bătrânul Kinoos este un viteaz, dar nu se laudă. Acum, după ce vei afla de la ce i se trage orbirea, vei şti de ce faţa lui Kinoos nu poate creşte copiii unui laş ca tine, Negoro.

Încă o dată, nu-l lăsă să vorbească.

— Să ştii, Negoro, că, dacă ai pune cap la cap toate drumurile pe care le-ai făcut prin ţinutul ăsta, tot n-ai ajunge până în necunoscută Sitka, de pe nesfârşita mare sărată. Acolo sunt mulţi ruşi. Legea lor e dură. De pe Sitka a fugit bătrânul Kinoos, pe când era tânăr, luându-mă cu el. Eram doar un copil. M-a dus în braţe, îndreptându-ne către insulele din mijlocul mării. Nenorocirea lui fusese moartea mamei mele. Ca să o răzbune, a ucis un rus cu o suliţă ce îi trecuse prin trup, intrând prin piept şi ieşind prin spate.

Dar, oricât fugeam de departe şi oriunde ne duceam, dădeam doar de ruşii ticăloşi. Lui Kinoos nu-i era frică de ei, dar nu mai suporta să-i vadă. De aceea am fugit tot mai departe, peste mări, ani de zile, până ce am ajuns la Marea Ceţurilor. Ai auzit vorbindu-se de ea, Negoro, dar n-ai văzut-o niciodată. Trăiam printre oameni feluriţi. Eu creşteam. Kinoos îmbătrânea. Nu şi-a mai luat altă femeie. Nu mi-am luat nici eu bărbat.

Astfel am ajuns la Pastolik, care se află acolo unde Yukonul se varsă în Marea Ceţurilor. Acolo am trăit multă vreme printre oamenii care îi urau pe ruşi. Dar, uneori,. Veneau nişii cu bărcile lor mari şi le cereau celor din Pastolik să le arate nenumăratele insule ale Yukonului cu multele sale guri. Cei pe care îi luau drept călăuze se reîntorceau rareori, de aceea oamenii se înfuriară şi pregătiră un plan de luptă.

Când veni iar o barcă mare, bătrânul Kinoos a ieşit în faţă şi a spus că îi va călăuzi el. Era bătrân şi avea plete albe,

dar era îndrăzneţ. Cu vicleşug, a condus vasul acolo unde marea are un curent ce trage orice către ţărm şi unde valurile înspumate spală o stâncă uriaşă numită Romanoff. Marea a împins vasul spre uscat şi i-a sfărâmat pântecul. Atunci s-au ivit toţi cei din Pastolik, după cum plănuiseră, cu suliţele lor de război, săgeţile şi puştile. Dar, înainte de asta, ruşii i-au scos ochii bătrânului Kinoos, ca să nu mai călăuzească vreodată pe cineva. Apoi s-au luptat cu cei din Pastolik în locul unde valurile sunt mereu înspumate.

Şeful ruşilor era unul Ivan. El, cu mâna lui, i-a scos ochii lui Kinoos. Ivan a încercat să scape înot, cu cei doi oameni ai săi câre îi mai rămăseseră. A fugit spre nord, de-a lungul coastei. Kinoos era înţelept, dar nu mai putea… Vedea şi se dovedea neajutorat ca un copil. Aplecat departe de mare, urcând de-a lungul uriaşului Yukon, până la Nulato, iar eu am mers cu el. Iată ce a făcut tatăl meu Kinoos, un bătrân. Dar tu, Negoro?

Îi făcu iar semn să tacă.

— Iată ce am văzut cu ochii mei, la Nulato, în faţa porţilor marelui fort, acum câteva zile. L-am văzut pe Ivan, rusul, cel care a scos ochii tatălui meu, cum te bătea, cu biciul lui de câini, ca pe un animal. Aşa am înţeles că eşti un laş. Dar, în aceeaşi noapte, nu te-am văzut printre ai tăi, când ei toţi, chiar şi copiii, au sărit asupra ruşilor şi i-au omorât pe toţi.
^

— Dar nu şi pe Ivan, zise Negoro liniştit. El ne urmăreşte. Cu el sunt o mulţime de ruşi, care au venit pe mare.

Oona nu-şi ascunse surprinderea şi necazul pentru că Ivan nu fusese ucis. Continuă:

— În ziua aceea am ştiut că eşti un laş. În timpul nopţii, când toţi se băteau, chiar şi băieţii, nu te-am văzut şi am înţeles că eşti de două ori laş.

— Ai terminat? Ai terminat tot? Întrebă Negoro.

Ea îi făcu semn din cap, mirată că mai rămăsese ceva de zis.

— Află că Negoro nu e un laş, zise el liniştit. Află că. Eram doar un băiat pe când am mers până acolo unde Yukonul se varsă în Marea Ceţurilor. Am ajuns până la Pastolik, ba chiar mai departe, spre nord, de-a lungul ţărmului. Asta am făcut-o pe când eram un copil şi nu eram laş. Nici mai târziu, după ce am crescut, n-am fost aşa ceva. Tânăr fiind, călătoream singur, urcând de-a lungul Yukonului mai departe ca oricine, atât de departe că am întâlnit un alt popor cu chipul alb, care trăieşte într-un fort uriaş, vorbind o limbă diferită de a ruşilor. Am ucis marele urs în ţinutul lui Tanana, unde nimeni din tribul meu n-a ajuns vreodată. M-am bătut cu cei din triburile Naklukyet, Kaltag şi Stick, din teritoriile îndepărtate, eu, de unul singur. Aceste fapte nu sunt cunoscute de nimeni, eu le povestesc prima oară. Lasă tribul să spună ce ştie despre mine, despre ce m-a văzut făcând. Nu va spune că Negoro e un laş. Mândru, se opri, apoi aşteptă.

— Lucrurile astea s-au întâmplat înainte de venirea mea aici, zise ea, şi nu le cunoşteam. Dar ştiu că te-am văzut biciuit şi noaptea nu te-am văzut luptându-te atunci când fortul ardea. În plus, ai tăi te strigă Negoro laşul. Acesta e acum numele tău!

— Şi nu e frumos deloc, murmură bătrânul Kinoos.

— Kinoos, tu nu înţelegi, zise Negoro cu blândeţe, dar te voi ajuta să pricepi. Află că eram la vânătoare de urşi cu Kamo-Tah, fiul mamei mele. Kamo-Tah se bătea cu ursul uriaş. Nu avusesem carne de trei zile, dar Kamo-Tah nu avea nici braţul puternic, nici piciorul iute.

Ursul uriaş l-a înfrânt, şi oasele i-au pârâit precum crengile uscate din pădure. Aşa l-am găsit, bolnav, zăcând pe pământ. Şi nu mai era carne şi nu puteam ucide nimic pentru ca el să mănânce.

Atunci am zis: „Mă voi duce la Nulato şi voi găsi acolo mâncare şi oameni puternici, care să te ducă până în tabără.” Kamo-Tah a răspuns: „Du-te la Nulato şi adu-mi hrană, dar nu spune nimănui ce mi s-a întâmplat. După ce

voi mânca şi voi prinde puteri, voi ucide ursul. Apoi mă voi întoarce la Nulato plin de glorie şi nimeni nu va putea râde zicând că Kamo-Tah a fost învins de un urs.”

Am urmat cele spuse de fratele meu. Am ajuns la Nulato. Ivan, rusul, m-a biciuit. Ştiam că nu mă puteam feluri. Eşti gata să înfăptuieşti lucruri de ispravă, ca bătrânul Kinoos?

El făcu din cap semn că da, apoi aşteptă.

— Cum spuneai, ruşii ne urmăresc. Arată-le drumul, Negoro, cum a făcut bătrânul Kinoos, astfel încât să nu fíe pregătiţi atunci când îi vom aştepta într-o trecătoare dintre stânci. Într-un loc unde pereţii sunt înalţi şi greu de urcat. Îi vom ucide pe toţi, chiar şi pe Ivan. În vreme ce vor urca pe stânci, pe când se vor afla la mijlocul drumului, oamenii noştri îi vor ataca, lovindu-i cu suliţele, săgeţile şi puştile. Femeile şi copiii, de pe înălţimi, vor arunca stânci şi pietre. Va fi o zi mare. Vor pieri toţi ruşii. Ţara va fi curăţată de ei. Chiar şi Ivan va fi ucis, cel care i-a scos ochii tatălui meu, cel care te-a biciuit ca pe un câine. Ca un câine turbat va pieri, zdrobit de pietre. Iar când lupta va începe, tu va trebui să pleci de acolo, Negoro, ca să nu fii ucis.

— Ei, bine, vorbi el, Negoro le va arăta drumul. Apoi?

— Voi fi femeia ta, a lui Negoro cel viteaz. Tu vei vâna pentru mine şi bătrânul Kinoos şi eu îţi voi prăji hrana şi îţi voi coase pieile şi blănurile şi îţi voi face mocasini cum obişnuiesc ai mei. Cum ţi-am spus, Negoro, voi fi femeia ta pentru totdeauna şi viaţa ta va fi veselă alături de mine. Fiecare zi va fi un cântec şi un râs şi vei vedea că Oona e altfel decât celelalte femei, Căci a călătorit mult şi a trăit în ţinuturi ciudate. Ştie ce să facă pentru a le place bărbaţilor. Când vei fi bătrân, încă te va face fericit. Iţi vei aminti cu plăcere de ea şi vei şti că a fost mereu pentru tine liniştea şi odihna şi o femeie mai presus de toate celelalte.

— Bine, zise Negoro.

Foamea pe care o avea pentru ea îi chinuia inima. Îşi întinse braţele spre ea ca un flămând către hrană.

— După ce le vei arăta drumul, Negoro, spuse ea cu hotărâre, dar cu ochii strălucitori şi promiţători.

Îl privea aşa cum nici o femeie nu o mai făcuse până atunci.

— Bine, zise el, apoi se întoarse. Mă duc să vorbesc cu şefii, ca să ştie că plec să le arăt drumul ruşilor.

— Negoro! Bărbatul meu… Bărbatul meu, şopti ea atât de stins că nici măcar bătrânul Kinoos nu o auzi, deşi avea urechile foarte fine, mai ales că era şi orb.

Trei zile mai târziu, după ce, din viclenie, nu-şi ascunsese bine urmele, Negoro fu găsit ca un şobolan şi adus în faţa lui Ivan cel Groaznic, aşa cum îi spuneau oamenii săi. Negoro nu avea drept armă decât o suliţă din os. Blana de iepure îi era strânsă pe trup. Deşi era cald, tremura de parcă ar fi avut febră.

Scutură din cap ca să arate că nu înţelegea ce îi spunea Ivan. Prin gesturi, le zise că era obosit şi bolnav şi nu vroia decât să se aşeze ca să se odihnească. Îşi punea mâna pe burtă ca să le arate că era bolnav şi gemea tare.

Dar Ivan avea cu el un bărbat din Pastolik. El vorbea limba lui Negoro. Întrebările ce i se puseră despre tribul său se dovediră numeroase şi zadarnice. Karduk, omul lui Ivan, îi zise:

— Ivan a poruncit să fii biciuit până la moarte,. Dacă nu vorbeşti. Află, frate străin, că, dacă îţi spun că porunca lui Ivan e lege, sunt prietenul tău şi nu al lui. Eu am fost adus împotriva voinţei mele în ţinutul de lângă mare. Ţin mult să trăiesc, de aceea mă supun vrerii stăpânului meu, cum o vei face şi tu, frate străin, dacă eşti înţelept şi ţii la viaţa ta.

— Nu, frate străin, zise Negoro, nu ştiu încotro a plecat tribul meu, căci eram bolnav. Ei au fugit aşa de repede că picioarele mi s-au înmuiat sub mine şi am rămas în urmă.

Negoro aşteptă ca Ivan să discute cu Karduk. Apoi îl văzu pe rus că se întunecă la chip. Nişte bărbaţi începură să plesnească din bice. Se arătă înspăimântat şi strigă că era bolnav, că nu ştia nimic, că avea să spună tot ce cunoaşte.

După ce vorbi, Ivan le dădu poruncă oamenilor săi să pună mâna pe el. Fu legat, ca să nu fugă. Deşi slăbit din pricina bolii, loviturile de bici îi dădură puteri noi, încât se zbătu cu forţe înzecite ca să scape.

Karduk se apropie de el şi îi spuse că totul avea să fíe bine după ce aveau să găsească tribul. El întrebă: „După aceea voi fi lăsat în pace, să mă odihnesc?” El întreba mereu acelaşi lucru.

În timp ce se prefăcea bolnav şi, cu ochii stinşi, se uita înjur, observă câţi soldaţi avea cu el Ivan. Mulţumit, pricepu că rusul nu-l ţinuse minte de atunci de când îl bătuse înaintea porţilor fortului.

Erau acolo vânători din Slavonia cu piele albă şi muşchi tari, finlandezi micuţi şi cu pieptul lat, ce aveau nasul plat şi chipul rotund, siberieni cu nasul acvilin, bărbaţi slabi cu ochi oblici, ce aveau în vene sânge tătar, mongol, dar şi slav. Toţi aceia erau nişte aventurieri sălbatici, nişte ucigaşi nemiloşi, ce veneau din ţări îndepărtate, de pe celălalt mal al Mării Behring, şi treceau prin foc şi sabie lumea cea nouă pe care o luaseră de curând în stăpânire, dornici să pună mâna pe bogăţiile ei.

Negoro se uită la ei mulţumit, văzându-i, în mintea lui, zdrobiţi de pietrele din trecătoare. Îşi închipuia mereu trecătoarea aceea, chipul şi silueta lui Oona, îi auzea glasul, îi simţea căldura privirii. Nu uita însă nici o clipă să geamă şi să se clatine, să strige când îl biciuiau. Se temea, mai ales, de Karduk, fiindcă înţelesese că nu era un om în care să ai încredere, fiindcă avea privirea înşelătoare şi limba pricepută. Vorbea prea bine, îşi zise el, pentru un om cinstit.

Merseră întreaga zi. În dimineaţa următoare, după ce Karduk îi puse câteva întrebări la porunca lui Ivan, el răspunse că nu credea să ajungă tribul în acea zi. Ivan nu avea mare încredere în el, căci fusese călăuzit odată de bătrânul Kinoos pe drumul ce ducea la apa înspumată unde îl aşteptaseră indienii. Astfel că, ajungând la o trecătoare,

îşi opri oamenii, vreo patruzeci, apoi, prin mijlocirea lui Karduk, întrebă dacă defileul acela era liber.

Negoro se uită repede la trecătoare, fără prea mare atenţie. Era o surpătură ce se desprinsese din peretele de stâncă. Acesta, acoperit de tufe şi de plante agăţătoare, ar fi putut ascunde mai multe triburi ca al lui Negoro.

Clătină din cap şi zise:

— Aici nu e nimeni. Drumul e deschis. Ivan vorbi iar cu Karduk şi acesta îi spuse:

— Află, frate străin, că dacă nu sunt adevărate cuvintele tale şi dacă tribul ocupă trecătoarea şi îl atacă pe Ivan şi pe ai săi, tu vei muri imediat.

— N-am greşit, răspunse Negoro. Drumul e liber.

Ivan nu avea încredere în el. Trimise doi vânători slavoni înainte. Alţi doi, la porunca lui, se postară lângă Negoro. Îi puseră puştile în piept şi aşteptară.

Aşteptau toţi. Negoro ştia că, dacă avea să zboare vreo săgeată sau să fie aruncată vreo suliţă, el avea să piară imediat. Cei doi slavoni înaintau fără necazuri, făcându-se din ce în ce mai mici. Când ajunseră la capătul trecătorii, se urcară pe o stâncă şi făcură semn cu pălăriile că totul era bine.

Puştile fură îndepărtate de pieptul lui Negoro. Ivan le porunci oamenilor săi să pornească prin trecătoare. Rusul era tăcut şi gânditor. Timp de o oră merse tăcut, apoi îl întrebă pe Negoro, prin mijlocirea lui Karduk:

— De unde ştiai că drumul e liber dacă l-ai cercetat atât de puţin timp?

Negoro se gândi la păsărelele pe care le văzuse printre stânci şi tufişuri, apoi zâmbi. Era simplu. Ridică însă din umeri şi nu răspunse, fiindcă se gândea la o altă trecătoare, la ale cărei stânci aveau să ajungă curând şi de unde păsărelele aveau să lipsească.

Îi convenea că indianul Karduk venise de pe Marea Ceţurilor, unde nu sunt nici arbori, nici tufe şi unde bărbaţii

cunosc lucrurile oceanului, nu pe cele ale pământului ori ale pădurii.

După trei ceasuri, când soarele era chiar deasupra capetelor lor, ajunseră la un alt defileu. Karduk zise:

— Uită-te bine, frate străin, să vezi dacă drumul ne e liber. Ivan nu va aştepta iar ca doi dintre oamenii săi să meargă înainte.

Negoro privi trecătoarea, în vreme ce doi bărbaţi puse-ră ţevile puştilor în pieptul său. Văzu că păsărelele plecaseră de acolo, ba chiar o rază de soare sclipind pe ţeava unei arme. Se gândi la Oona şi la cuvintele ei: „Când va începe lupta, să fugi repede dintre ei, ca să nu fii ucis.”

Simţi cum cele două puşti îl apăsau pe piept. Asta nu făcea parte din planul ei. Nu putea fugi de acolo. Dacă începea lupta, avea să moară primul.

— Drumul e liber, zise, cu glasul ferm, prefăcându-se că geme de bolnav ce era şi că privirea îi era tulbure.

Ivan şi cei patruzeci de oameni ai săi, aduşi de dincolo de Marea Behring, porniră. La fel făcură Karduk, bărbatul din Pastolik, şi Negoro, ameninţat de cele două arme. Urcuşul se dovedi greu. Nu puteau merge mai repede. Lui Negoro i se părea însă că se apropiau prea repede de mijlocul trecătorii.

O împuşcătură răsună dintre stâncile din dreapta lor. Negoro auzi strigătul de luptă al tribului său. Îi văzu pe ai săi ivindu-se dintre tufişuri, de după stânci. Apoi se simţi străpuns de o flacără. Se prăbuşi. Viaţa lui încerca, disperată, să se mai agaţe de trup.

Încercă să se prindă cu ghearele de viaţă şi nu vru să o lase să plece. Respira încă aerul care îi ardea plămânii. Abia mai auzea şi mai vedea ceva, când şi când. Îi desluşi pe vânătorii lui Ivan. Se prăbuşeau unul după altul. Fraţii lui, în plin măcel, umpleau văzduhul de glasuri şi de zgomot de arme. La capătul trecătorii şi pe vârfurile pereţilor acesteia se zăreau femei şi copii ce aruncau pietre. Ca nişte fiinţe, acestea făceau salturi largi, apoi se izbeau de pământ cu

mare zgomot., Soarele dansa deasupra lui, pe cer. Pereţii înalţi se clătinau şi se prăbuşeau. El de-abia mai vedea şi mai auzea. Când voinicul Ivan căzu la picioarele sale, fără viaţă, zdrobit de un bolovan, îşi aminti de ochii scoşi ai bătrânului Kinoos şi se bucură.

Apoi începu să se facă linişte. Bolovanii nu mai cădeau. Cei din tribul său înaintară cu prudenţă, ucigându-i pe răniţi. Lângă el se bătea un slav puternic. Nu vroia să moară, aşa că îl străpunseră cu suliţele.

Apoi văzu, deasupra lui, chipul Oonei. Îi simţi braţul cuprinzându-l. Pentru o clipă, soarele nu se mai clătină, pereţii cei înalţi rămaseră drepţi, nemişcaţi.

— Eşti un viteaz, Negoro.

O auzi spunându-i la ureche:

— Eşti bărbatul meu, Negoro.

Cât dură acea clipă, trăi întreaga viaţă de bucurii, râsete, cântece de care îi vorbise ea. Cum soarele pleca de pe cerul de deasupra lui, ştiu că amintirea pe care o avea de la ea era tare plăcută.

Când amintirea aceea se pierdea şi pierea în umbra ce-] acoperea, află în braţele ei odihna şi blândeţea care îi fuseseră promise. În vreme ce noaptea îi cuprindea, simţi coborându-se asupra lui o pace adâncă, aşa, cum stătea cu capul la sânul femeii. Apoi amurgul se duse şi el pătrunse în misterul tăcerii.

FIUL LUPULUI.

Bărbatul apreciază rareori femeia la adevărata ei valoare atâta vreme cât nu este lipsit de tovărăşia ei. Nu înţelege subtilităţile tipic feminine şi nici nu-şi bate capul prea mult cu aşa ceva. Insă în ziua în care tovarăşa de viaţă îi lipseşte, în existenţa lui se face un gol care începe să crească fără încetare.

Bărbatul vrea ceva şi nici el nu ştie ce anume. În zadar încearcă prietenii să îl vindece prin fel de fel de leacuri miraculoase. Boala se înrăutăţeşte cu trecerea timpului. Evenimentele vieţii îşi pierd toţ interesul pentru el. În cele

din urmă, într-o bună dimineaţă, bărbatul înţelege brusc starea lui de spirit.

Acest lucru s-a întâmplat, iată, nu o dată într-un ţinut udat de apele Yukonului. Bărbatul respectiv şi-a făcut rost imediat de o barcă sau şi-a înhămat câinii la sanie şi a pornit către sud. A revenit câteva luni mai târziu, însoţit de o femeie, care să-l respecte şi să ia parte, alături de el, la muncile dure cu care se îndeletnicea.

Fără îndoială, un astfel de om este egoist, obligându-şi femeia să împartă cu el destinul aspru al celui care trăieşte într-un ţinut aproape sălbatic. Ce fel de tovarăşă îşi poate găsi el însă, ca să-l însoţească şi să reziste în condiţiile grele de acolo? Scruff Mackenzie era un om născut pe malurile Yukonului. Tot aspectul lui exterior trăda acest lucru. Chipul îi purta urmele celor douăzeci şi cinci de ani de luptă neîncetată împotriva unei naturi aspre, sălbatice. În ultimii doi ani, căutase neîncetat aurul care se găseşte în locuri foarte greu accesibile omului.

Când singurătatea a început să-l apese, nu s-a mirat prea mult, căci avea o anumită experienţă şi îi mai văzuse pe alţii suferind de aceeaşi boală. Ca efect, începu să muncească şi mai mult decât o făcuse până atunci. Cât fu vara de lungă, se bătu cu muştele şi lucră în ţinutul aurifer Stuart River, ca să îşi facă rost de o cantitate dublă de provizii faţă de cât avea nevoie în mod normal.

După aceea, legând mai mulţi buşteni între ei, şi-a construit o plută, cu care a coborât pe Yukon până la Fort Mile, unde şi-a ridicat o cabană frumuşică, care se detaşa faţă de celelalte din aşezarea respectivă. Mulţi au vrut să i-o cumpere, dar i-a respins pe toţi şi a continuat să îşi facă pregătirile pentru iarnă, aprovizionându-se pentru două persoane.

Bineînţeles, Scruff Mackenzie era un om cu un ascuţit simţ practic. Când avea nevoie de ceva, îşi procură acel lucru fără a se deranja prea mult în acest scop. Deşi învăţat cu cele mai grele munci, nu-şi plănuise ca să facă o călătorie

de nouă sute de kilometri pe gheaţă, apoi de două mii pe mare şi încă de o mie cinci sute pe uscat, ca să îşi găsească o femeie. Nu. Viaţa i se părea prea scurtă ca să acţioneze în acest fel.

De aceea porni către câmpia cea întinsă-de unde izvora fluviul Tanana, ducând cu sine o încărcătură neobişnuită.

Era un călător neobosit, iar animalele care-l ajutau la transport se bucurau de o rezistenţă ieşită din comun. Nu doar că făceau faţă unui efort uriaş, dar nu cedau uşor nici în faţa foamei.

După trei săptămâni de drum, ajunse în tabăra vânătorilor indieni ai tribului Sticks, aflată pe cursul superior al fluviului Tanana. Aceştia se mirară de îndrăzneala lui, căci prezenţa lor îi înspăimânta pe albi. De altfel, destui colonişti fuseseră ucişi de indieni care-i deposedaseră de puţinele bunuri pe care nefericiţii le avuseseră asupra lor. O viaţă de om nu valora mai mult ca un topor sau o puşcă veche…

Cu toate acestea, Scruff Mackenzie înainta hotărât în mijlocul lor, apelând, în acelaşi timp, la sângele său rece, obrăznicia şi familiaritatea ce-i erau caracteristice. Îi ştia bine pe indieni, de aceea folosea, în comportamentul său, arme atât de diferite. Ştia deci să se arate îngăduitor sau să ameninţe pe un ton ferm, care nu lăsa loc de replică.

Se duse drept la şeful indienilor, Thling-Tinneh, se înclină înaintea lui şi îi oferi o livră de ceai negru şi una de tutun. Astfel, căpătă imediat bunăvoinţa şefului de trib. Apoi se amestecă printre tineri şi tinere şi îi anunţă pe aceştia că avea să dea un pollach, adică o petrecere specifică indienilor, chiar în acea seară.

Pe o suprafaţă dreptunghiulară, având două sute de picioare lungime şi douăzeci şi cinci lăţime, zăpada fu bătătorită până ce se formă o zonă dură. În mijlocul acesteia se făcu un foc mare, iar pe marginile dreptunghiului uriaş se puseră crengi de brad.

Membrii tribului, cam şaizeci la număr, îşi abandonară activităţile obişnuite şi, adunându-se din corturile lor,

începură să cânte în onoarea oaspetelui lor.

În cei doi ani în care trăise prin regiune, Scruff Mackenzie învăţase cele câteva sute de cuvinte mai des folosite de indieni. Le stăpânea şi modul de exprimare gutural, le asimilase şi întorsătura frazelor.

În acest fel, reuşi să le ţină un discurs pe placul lor, în care amestecă lucrurile reale cu idolii şi metaforele specifice pieilor roşii. După ce Ţhling-Tinneh şi vrăjitorul tribului i-au răspuns în acelaşi mod, albul le dărui diverse lucruri celor din jur şi începu să cânte alături de ei. Mai târziu, luă parte la jocul celor cincizeci şi două de beţe, la care se pricepea foarte bine.

Pieile roşii îi. Fumară tutunul şi se arătară încântaţi. Tinerii păstrară însă o atitudine rezervată. Printre ei se găseau luptători îndrăzneţi, pe care-i întărâtau şi mai mult vorbele bătrânelor fără dinţi sau râsetele fetelor ce făceau aluzii la lucruri foarte clare. Îi cunoscuseră puţin pe albi, fiii lupului, cum li se spunea, dar ştiau că erau capabili de lucruri neobişnuite.

În ciuda aparenţei sale indiferenţe, Scruff Mackenzie remarcă rezerva lor faţă de el. Înfăşurat în blănurile lui, în noaptea care urmă se gândi serios la ceea ce avea de făcut şi îşi perfecţiona planul pe care voia să-l ducă până la capăt. În această vreme, fuma neîncetat, pipă după pipă.

Dintre feţele pe care le văzuse îi plăcea una singură. Era chiar fiica şefului de trib, frumoasa Zarinska! Trăsăturile ei, talia ei, felul în care se purta corespundeau cu tipul de frumuseţe specifică femeilor albe, astfel că ea părea o anomalie în mijlocul tinerelor din trib…

Avea să o ia cu el, să o facă soţia lui şi să îi schimbe numele în Gertrude! Hotărându-se astfel, se aşeză pe o parte, închise ochii şi adormi lipsit de griji.

Ceea ce voia el nu era lesne de îndeplinit. Trebuia să joace tare. Scruff Mackenzie era şiret şi se comporta aparent indiferent faţă de obiectivele urmărite, lucru care-i cam încurca pe indieni.

Trebuia să-i facă pe acei războinici să înţeleagă că era un vânător neîntrecut şi un foarte bun ţintaş, astfel că fu lăudat de toţi cei din jur atunci când doborî un ren american de la o distanţă de cinci sute de metri.

Într-o seară Scruff Mackenzie îl vizită pe Thling-Tinneh în adăpostul lui garnisit cu piei de ren şi de alte animale. Îi vorbi tare şi îi oferi tutun cu multă generozitate. Aceeaşi onoare i-o făcu vrăjitorului, căci ştia ce influenţă avea acesta din urmă asupra celor din trib şi voia să aibă un aliat ca el.

Vrăjitorul era însă mândru şi rece. Nu reuşi să-l cucerească şi Scruff Mackenzie se gândi că trebuia, mai curând, să îl treacă pe lista celor care, la prima ocazie ivită, i-ar fi devenit duşmani.

Albul, care nu reuşise a se afla vreodată singur cu Zarinska, îi arunca doar priviri înflăcărate, prin care o înştiinţa foarte clar de intenţiile sale. Ea înţelese şi, de fiecare dată când se ivea prilejul ca să rămână singură cu englezul, chemă în jurul ei o mulţime de fete, pentru a-i zădărnici planul.

Mackenzie înţelese că îi făcea în ciudă, dar timpul lucra în favoarea lui şi el nu se grăbea. Ştia că el îi ocupa gândurile şi acea presiune psihică, exercitată zilnic asupra fetei, îi servea mai bine planurile ca orice altceva.

În cele din urmă, într-o seară, când crezu el de cuviinţă că venise timpul să acţioneze, părăsi locuinţa plină de fum a şefului de trib şi se duse la cea vecină, unde se găsea Zarinska. Faţă stătea în mijlocul femeilor de cele tnai diferite vârste, cum făcea de obicei, lucrând la tnocasini şi la şiragurile de perle.

Când intră englezul, femeile începură să râdă şi să glumească, legându-se de numele lui şi de cel al Zarinskăi. El le luă pe rând şi le dădu afară, în zăpadă, de unde ele fugiră şi răspândiră vestea în toată tabăra.

După ce rămase singur, Scruff îi vorbi cu căldură fetei, chiar în limba ei, despre dragostea pe care i-o purta. După

două ore, se ridică şi plecă.

Se învoiseră: Zarinska avea să vină în cabana omului alb. Rămânea ca el să-i vorbească şefului de trib despre Voinţa lor. Se putea că indianul să nu fie de acord cu *ei… Dacă avea să spună nu? Oricum, fata trebuia să ~vină în cabana omului alb!

Vru să dea la o parte pieile care formau uşa de la intrarea în locuinţa ei şi să iasă de acolo, când un geamăt de-al ei îl opri să o facă. Se întoarse la ea. Aşezată în _ genunchi înaintea lui, Zarinska, stând pe o blană de urs, îmbujorată, îşi desfăcu de la brâu centura grea pe care o purta mereu.

Mirat, bănuitor, albul o privi, fiind atent, în acelaşi timp, la orice zgomot ce ar fi venit dinafară. Mişcarea pe care o făcu ea în continuare îi risipi teama şi îl făcu să zâmbească, încântat. Zarinska se ridică, luă din sacul ei un fel de teacă din piele de muflón, împodobită cu mai multe perle care o făceau să strălucească. Îi luă apoi cuţitul cel mare de vânătoare şi îl privi. Câteva clipe cu respect, fiind parcă tentată să îi încerce tăişul cu degetul, după care îi prinse lui Mackenzie arma iar la şold, aşezată în teaca aceea nouă.

Mackenzie îi sărută buzele pe sub mustaţa-lui mare. Fata nu se aştepta să fie astfel mângâiată de către alb.

Ducând sub braţ un pachet enorm, Scruff Mackenzie se îndreptă apoi către adăpostul lui Thling-Tinneh, fiind observat cu atenţie de cei din trib.

Copiii alergau în toate părţile, aducând lemne uscate în locul unde pollach-vX urma să se desfăşoare. Un murmur de voci feminine se auzea din ce în ce mai clar, iar războinicii tineri se adunaseră şi se consultau, sobri, în vreme ce de sub cortul vrăjitorului se auzeau fel de fel de incantaţii.

Thling-Tinneh era împreună cu soţia lui, o femeie cu ochi jucăuşi. De la primă privire, englezul înţelesese că vestea se aflase deja. De aceea intră direct în subiect, după pe depuse darurile lui la picioarele celor doi.

— O, Thling-Tinneh, puternicule şef al neamului Sticks şi al ţinutului Tanana, îi strigă el, tu le porunceşti peştilor, urşilor, renilor şi altor animale ceea ce au de făcut! Omul Alb vine azi în faţa ta cu un gând bun. De multe luni trăieşte singur, cabana lui este goală. Inima lui s-a închis în singurătate, dar suspină după o femeie care să se aşeze alături de el, sub acoperişul lui şi care, atunci când se întoarce de la vânătoare, să-i ofere o masă caldă... El a auzit lucruri ciudate: paşii furişaţi ai copiilor şi glasurile tinerilor au ajuns până la el... O dată, un spirit i-a tulburat singurătatea în timpul nopţii. Corbul, tatăl tău, Marele Corb, tatăl întregului neam Sticks, i-a vorbit astfel Omului Alb: „încalţă-ţi mocasinii, ia-ţi armele şi pregăteşte-te de drum. Ia cu tine hrană pentru mai multe zile şi încarcă-te de daruri frumoase pentru şeful Thling-Tinneh. Apoi întoarce-ţi ochii către locul unde soarele are obiceiul să dispară la mijlocul primăverii. Vei călători până pe pământurile marelui şef. Îi vei oferi darurile tale minunate şi astfel Thling-Tinneh, care este fiul meu, va deveni tatăl tău. Sub acoperişul lui trăieşte o faţă căreia i-am dat viaţă spre a fi soţia ta”.

Astfel a vorbit Marele Corb, viteazule şef! Iată de ce ţi-am pus la picioare atâtea daruri şi doresc să îţi iau fata.

' Bătrânul nu se grăbi să-i răspundă. Cu un gest plin de mândrie, îşi aranja mai întâi blana ce o purta pe spate. Când vru să-i vorbească, un om micuţ se furişă1

În locuinţă şi îl anunţă pe Thling-Tinneh că adunarea tribului îl aştepta la sfat. T

— Omule Alb, căruia noi îi zicem Vânătorul de Mufloni şi încă Lupul sau Fiul Lupului! Începu indianul. Noi ştim că tu faci parte dintr-un neam puternic şi suntem mândri că te avem oaspete la pollach-ul nostru. Însă peştele-rege nu face alianţă cu peştele obişnuit şi nici Corbul nu se uneşte cu Lupul!

— Ce vrei să spui? Îi strigă Mackenzie. Le-am întâlnit pe fetele Corbului în casele Lupului! Soţia lui Mortimer, soţia

lui Tregidgo, cea a lui Barnabas, care s-a întors acum două ierni. Am auzit vorbindu-se de bine şi despre alte fiice ale Corbului, deşi nu le-am văzut.

— Adevărat este ceea ce spui, fiul meu. Sunt însă uniri nefericite, ca a apei cu nisipul sau a bulgărelui de zăpadă cu soarele. Te-ai întâlnit cu Mason şi cu tovarăşa lui? Nu? … A venit aici cu zece ani în urmă. A fost primul dintre Lupi. Îl însoţea un bărbat înalt, drept ca o ramură de sălcie, puternic precum ursul, fără păr pe faţă şi cu inima ca luna plină în miez de vară.

— Ah, îl întrerupse Scruff, recunoscându-l pe cel despre care-i vorbea şeful de trib, este Malemute Kid!

— Un bărbat foarte puternic. I-ai văzut vreodată femeia? Este sora adevărată a Zarinskăi.

— Nu, şefiile, nu o cunosc. Am auzit vorbindu-se însă despre ea. Mason a fost ucis de un brad uriaş, care a căzut peste el. Îşi iubea însă mult femeia şi i-a lăsat o grămadă de bani. Cu ajutorul lor, ea trăieşte acum cu fiul ei în ţinuturi mult mai blânde decât acestea şi pline de soare în tot cursul anului.

Sosi un alt mesager, care-l chemă urgent pe Thling-Tinneh la adunarea războinicilor săi. Cum Mackenzie îl dădu pe uşă afară pe noul venit, îi zări pe bărbaţi aplecaţi deasupra focului care le încălzea adunarea. Le auzi glasurile groase unite într-un cântec bine ritmat şi înţelese pe dată că vrăjitorul tribului îi întărâta, stârnindu-le furia împotriva lui.

Se grăbea, de aceea se întoarse iar către şef:

— Iată deci, o vreau pe fata ta! Aici ai tutun, ceai, vase pline cu zahăr, cuverturi groase, batiste mari şi frumoase, o carabină, una nouă şi bună, cu multe gloanţe şi praf de puşcă.

— Nu le primesc, îi răspunse indianul, refuzând cu greutate acele daruri îmbietoare. Tribul meu s-a adunat. Ei sunt împotriva unirii tale cu fiica mea.

— Dar nu eşti tu şeful lor?

— Fără îndoială că da, însă tinerii sunt furioşi, căci lupii le iau feţele şi ei nu se mai căsătoresc.

— Ascultă-mă, Thling-Tinneh, cu sau fară voia ta, înainte ca ziua să urmeze nopţii, Lupul va pleca spre munţii de la răsărit şi se va îndrepta spre ţinutul Yukonului împreună cu Zarinska!

— Înainte să se facă miezul nopţii, tinerii mei războinici vor arunca, poate, carnea Lupului câinilor tribului şi oasele lui vor fi presărate în zăpadă până ce, la primăvară, neaua va fi topită de soare şi vor fi văzute iar de către oameni.

Ameninţării i se răspundea printr-o altă ameninţare. Chipul bronzat al lui Mackenzie deveni roşu stacojiu. Ridică tonul. Soţia bătrână, care până atunci asistase nepăsătoare la spectacol, se strecură afară trecând pe lângă el.

Brusc, indienii încetară să mai cânte. Se auziră mai multe glasuri vorbind zgomotos. Mackenzie o prinse de o mână pe bătrâna care abia păşise pe zăpada de afară şi o, trase înapoi înăuntru, silind-o să se aşeze pe o blană de urs întinsă pe jos.

— Îţi mai spun o dată: ascultă-mă, o, Thling-Tinneh! Lupul moare cu prada încleştată în dinţi! Alături de el vor cădea zece dintre cei mai buni oameni ai tăi. Gândeşte-te că ai nevoie de ei la vânătoare, care de abia a începuf, ca şi la pescuit, peste câteva luni. Cu ce vă va fi de folos moartea mea? Eu cunosc obiceiurile voastre: tu vei avea o parte din toate bogăţiile mele dacă fata ta mă va însoţi şi va fi femeia mea. Dacă mă ucizi, nu uita, vor veni fraţii mei. Ura lor nu se va potoli niciodată… Şi ei sunt mulţi! Neamul meu este mult mai mare decât al tău. Asta e soarta. Mai bine acordă-mi ceea ce îţi cer şi toate lucrurile astea frumoase îţi vor aparţine.

De afară se auzeau paşi pe zăpadă. Mackenzie îşi pregăti carabina şi îşi verifică pistoalele de la centură.

— Spune da, mare şef!

— Dar neamul meu spune nu!

— Spune da, şi aceste bogăţii vor fi ale tale. Apoi îi voi convinge şi pe cei din neamul tău.

— Dacă aşa vrea Lupul, voi lua aceste daruri. Dar l-am avertizat…

Mackenzie îi împinse toate darurile, îşi dezarma carabina, şi îi mai dădu în plus o batistă de mătase în diverse culori. În acea clipă intră vrăjitorul, urmat de şase tineri indieni.

Mackenzie, frecându-şi hainele de ei, trecu printre ei şi ieşi de acolo.

— Găteşte-te de drum, îi zise el scurt Zarinskăi, atunci când trecu pe lângă cortul ei.

După care se grăbi să îşi pregătească atelajul de plecare.

Câteva minute mai târziu, veni în mijlocul adunării celor din tribul Sticks. Zarinska se afla lângă el. Scruff se aşează lângă şeful tribului, iar fata trecu în stânga lui, puţin mai în spate, acolo unde trebuia să stea în mod normal femeia.

Se apropia clipa înfruntării. Nu era rău ca să-l păzească fata de un atac venit din spate…

Strânşi în jurul focului, războinicii intonau un cântec amintind de vremurile demult trecute. Ciudat, acel cântec, cu pauze repetate, cu un refren obsedant, nu părea deloc frumos, dimpotrivă. Părea îngrozitor…

În celălalt capăt al dreptunghiului amenajat, cinci sau şase femei dansau, sub privirile vrăjitorului. Pe jumătate ascunse de pletele negre care le ajungeau până la centură, ele se balansau încet, înapoi şi înainte, iar trupurile li se unduiau după ritmul care se schimba neîncetat.

Mackenzie asista la o scenă stranie, un anacronism. Secolul al XlX-lea nu se simţea prin nimic în mijlocul acelor oameni primitivi, care păreau un fragment rupt din Lumea Veche, încă din timpurile când vânătorii locuiau în cavernele preistorice ale Europei…

Câţiva câini lupi, culcaţi în zăpadă la picioarele stăpânilor, priveau spectacolul cu ochii injectaţi de sânge, cu gurile imense deschise, reflectând parcă lucirile roşii ale focului.

Pădurea dormea, nepăsătoare, sub linţoliu-i alb.

Tăcerea în care era cufundată fu tulburată, de câteva ori, de murmurele oamenilor. Stelele sclipeau pe bolta albastră, îngheţate parcă de frig, în vreme ce spiritele iernii îşi purtau hainele luminoase peste împărăţia cerurilor.

Lui Scruff Mackenzie nu-i păsa însă prea mult de măreţia acelui spectacol. Cercetă din priviri primele rânduri de brazi ale pădurii. Cum rezistau ei uneori unor friguri de cel puţin patruzeci de grade Celsius sub zero?

Gândurile îi zburară la femeile albe, care sunt aşa de delicate. Cum ar fi rezistat una dintre ele acolo? Se mulţumi să zâmbească. Totuşi, era fiul uneia dintre acestea şi primise o moştenire regală: rasa lui avea dreptul şi puterea de a domni, pe mare şi pe uscat, asupra oamenilor şi animalelor de toate felurile.

Se afla singur împotriva a o şuta de indieni, departe de alţi englezi, într-un ţinut ostil; simţi însă că prin vene îi trece sângele fierbinte al strămoşilor săi, marii cuceritori, dorinţa iubirii sălbatice şi periculoase ce devenea, pe măsură ce lupta se apropia, ardoarea de a învinge sau muri!

Cântecele şi dansurile încetară. Vrăjitorul începu să le vorbească indienilor cu multă însufleţire. Cu ajutorul mitologiei lor complicate, reuşea uşor să agite spiritele credule ale celor din neamul său.

Opunând principiile creatoare, personificate de Cioară şi de Corb, lui Mackenzie, îl stigmatiza pe alb cu denumirea de lup, principiu al luptei şi al distingerii. Nu era vorba doar despre înfruntarea dintre aceste forţe spirituale, ci de o luptă fără milă, în care aveau să se înfrunte pe viaţă şi pe moarte doi bărbaţi.

Indienii reprezentau copiii lui Jelchs, Corbul, cel care le-a adus oamenilor focul. Mackenzie era urmaşul Lupului, adică al Răului. Nici o imagine nu era suficient de degradantă, nici un cuvânt destul de dur pentru a-l califica pe Mackenzie, acel intrus, spirit rău, mesager al distrugerii.

Un răget sălbatic se ridică din piepturile celor ce-l ascultau când el începu-să le zică:

— Da, fraţii mei, Corbul este atotputernic. Nu el a adus focul din cer, ca să ne încălzim? Nu el a făcut să iasă soarele, luna şi stelele din peşterile în care stăteau, aducându-ne astfel lumina? Nu el ne-a învăţat să luptăm contra spiritelor rele, ca Foamea şi îngheţul? Acum, Jelchs este furios pe copiii săi, care au rămas puţini, şi refuză să îi ajute, căci au pornit pe drumuri greşite, au făcut fapte rele şi au primit în locuinţele lor pe duşmani, pe care i-au aşezat în jurul focurilor lor. Corbul este mâhnit de necinstea copiilor săi. Dacă însă voi vă veţi ridica şi îi veţi arăta că vreţi să vă întoarceţi la el, va ieşi din întuneric spre a vă ajuta!

O, fraţilor, Mesagerul Focului a venit şi i-a murmurat aceste cuvinte la ureche vrăjitorului vostru, lată-le: „Tinerii să ia de soţii pe tinerele tribului şi să le ducă în locuinţele lor! Să-l ia de gât pe Lup şi ura lor faţă de el să fie nestinsă pe vecie! Doar alunei femeile lor vor fi iar fecunde, ei se vor înmulţi şi vor deveni un neam puternic, iar Corbii vor conduce multele triburi ale părinţilor lor şi ale părinţilor părinţilor lor departe, spre Miazănoapte. Aceste triburi vor învinge Lupii, care vor dispărea precum focurile din tabăra noastră, iar Corbii vor rămânea stăpânii întregului pământ!” Acesta este mesajul lui Jelchs.

Cuvintele acelea provocară urletele ameninţătoare ale indienilor care, astfel încurajaţi, se ridicară în picioare, gata de luptă.

Mackenzie era şi el gata de luptă. Aşteptă însă ca să vadă ceea ce urma.

Mai multe glasuri cerută ca Vulpoiul să le vorbească. Acestea se stinseră abia când un tânăr păşi înaintea lor, ca să le vorbească, la rândul lui.

— Fraţilor, cuvintele vrăjitorului au fost spuse cu multă înţelepciune. Fiindcă Lupii ne iau fetele, nu vom mai avea copii. Am ajuns o mână de oameni! Lupii ne-au luat blănurile călduroase şi ne-au dat în schimb spiritele rele care se odihnesc în sticle şi veşminte făcute cu iarbă şi nu

cu blană de castor sau de râs. Hainele acelea nu sunt călduroase, iar bărbaţii noştri mor de boli ciudate din pricina lor.

Eu, Vulpoiul, nu am femeie… De ce? De două ori mi s-a întâmplat că fetele care îmi plăceau au fost luate de la noi de către Lupi. Astăzi mi-am pus deoparte blănuri de castor, piei de ren că să-l înduplec pe Thling-Tinneh să îmi dea ca femeie pe fata lui, Zarinska. Iată însă că ea şi-a pus mocasinii şi este gata de plecare împreună cu blestematul de Lup…

Acum nu este vorba doar de mine. Acelaşi lucru i s-a întâmplat şi Ursului. Şi el ar 11 vrut să fie tatăl copiilor lui Zarinska, şi el a pregătit nenumărate blănuri pentru aceasta… Vorbesc deci în numele tuturor tinerilor care mi au soţii. Lupii nu se liniştesc niciodată şi ne iau fetele cele mai frumoase. Nouă ne rămân doar cele urâte!

Priviţi-o pe Gugkla! Continuă el, arătând spre o femeie infirmă. Picioarele îi sunt strâmbe ca coastele unui canoe. Nu este în stare nici măcar să aducă lemne de foc sau să ducă mâncare vânătorilor. Au ales-o oare Lupii pe ea?

— Bineînţeles că nu! Strigară indienii.

— Iat-o pe Moyri, ai cărei ochi au fost învârtiţi în cap de către Spiritul Rău. Copiii se sperie de ea şi se spune că doar ursul nu se teme de ea. Au ales-o oare pe ea Lupii?

Războinicii îi dădură iar dreptate.

— Iat-o şi pe Rischet, care stă chiar lângă mine. Cuvintele mele nu ajung'până la ea. Niciodată nu a auzit glasul bărbatului ei sau gânguritul copilului ei. Ea trăieşte într-o tăcere veşnică. De ce n-au ales-o Lupii pe ea? Fiindcă ei aleg ceea ce este mai bun, iar nouă ne lasă resturile… Ei bine, fraţilor, de acum înainte nu va mai fi aşa! Nu-i vom mai lăsa pe Lupi să ne fure ce avem mai bun. A venit clipă ca hoţiile lor să înceteze!

Chiar când pronunţa acele cuvinte, o lumină roşie, verde, galbenă şi violetă traversă cerul de la un capăt la celălalt.

Fenomenul acela îl încuraja şi mai mult. Întinse braţele înainte şi le strigă indienilor:

— Iată că spiritele părinţilor noştri se trezesc. În noaptea asta se vor petrece fapte de pomină!

Se dădu apoi înapoi câţiva paşi, lăsând locul unui alt războinic. Acesta era un uriaş, depăşind cu un cap pe cei mai înalţi oameni din trib! Lat în umeri, cu pieptul dezgolit, sfida gerul.

Cuvintele îi ieşeau cu greutate din gură, căci nu era învăţat să le vorbească altora. Chipul îi era oribil. O cicatrice groasă îi deforma toată partea stângă a feţii.

Începu să se lovească cu pumnul în piept, iar acesta răsună ca o tobă. Glasul lui gros părea un muget de taur şi ieşea afară ca dintr-o grotă.

— Sunt Ursul, fiul lui Vârf de Argint! Glasul meu părea încă acela al unei fete pe vremea când am vânat primul râs şi primul ren. Când vântul sufla nemilos, am trecut munţii din miazăzi şi am ucis trei oameni albi pe albia fluviului. Am întâlnit ursul alb şi acesta s-a retras din calea mea!

Se opri o clipă şi îşi trecu mâna peste cicatricile înfiorătoare. Continuă apoi:

— Eu nu sunt ca Vulpoiul. Limba îmi este îngheţată ca apa. Nu voi vorbi mult, vă voi spune doar câteva cuvinte. Vulpoiul vă anunţa că în noaptea aceasta se vor petrece fapte de pomină. Aşa să fie! Vorbele îi ies însă pe gură ca apa din izvor, dar el nu e în stare de fapte mari. În noaptea asta eu mă voi bate cu Lupul, îl voi ucide şi Zarinska va veni în culcuşul meu. Am terminat!

Deşi era evidentă ostilitatea celor din jurul lui, Scruff se descurcă destul de bine. Îşi duse mâinile la cele două revolvere, asigurându-se astfel că se putea servi de ele în orice clipă, şi îşi scoase degetele prin găurile speciale ale mănuşilor sale lungi până la coate. Îşi dădea seama că, Dacă duşmanii l-ar fi atacat deodată, n-ar fi avut nici şansă de scăpare. Era însă decis să îşi vândă pielea cât mai scump…

Ursul îi domina pe ceilalţi războinici din trib. Pe cei mai înflăcăraţi, şi care nu-l ascultau, îi dobora cu pumnul său înfricoşător.

Când agitaţia se mai potoli, Mackenzie se uită la Zarinska şi rămase uimit.

Pregătită de luptă, cu nările fremătând şi mâna încleştată pe un bici, părea o leoaică gata de luptă! În ochii ei negri se citeau disperarea şi sfidarea. Îşi ţintuia din priviri duşmanii, adică bărbaţii din fostul ei trib! Când se uită însă la englez, ochii îi mărturisiră întreaga ei dragoste.

În zadar încercă Thling-Tinneh să le vorbească. Glasul nu i se auzea datorită zgomotului. Atunci Mackenzie lăcu un pas înainte. Ursul scoase un urlet sălbatic şi lung, daialbul se aruncă asupra lui cu atâta furie, încât uriaşul indian se dădu înapoi, iar din gâtlej îi ieşi un geamăt.

Câţiva izbucniră în râs văzându-l că s-a dezumflat astfel. Toţi războinicii prezenţi fură însă nevoiţi să-l audă vorbind şi pe alb:

— Fraţii mei, le strigă Mackenzie, cel căruia îi spuneţi Lup a venit în mijlocul vostru cu vorbe bune, ca un prieten. Buzele lui n-au rostit nici o minciună. Dar oamenii voştri v-au spus despre el ceea ce aveau ei pe suflet. Nu mai pot rosti nici o vorbă bună despre ei, din moment ce ei au vorbit de rău despre Lup.

Vă zic deci că vrăjitorul vostru e un mincinos şi are o Jimbă rea. Mesajele sale nu vin de la Cel-Care-A-Adus-Focul. Urechile lui nici n-ar putea auzi glasul Corbului.

Şi-a bătut joc de voi şi v-a povestit minciunile lui!

De altfel, nu are nici o putere. Aduceţi-vă aminte diverse lucruri din trecut. Când a trebuit să vă ucideţi câinii şi să-i mâncaţi, când vă dureau burţile de foame şi nu aveaţi de mâncare decât piei de animale, când bătrânii şi bătrânele voastre piereau flămânzi, iar copiii se stingeau la sânul uscat al mamelor lor, când era numai întuneric şi durere în jurul vostru, când mureaţi unul după altul, ca peştii otrăviţi, cu ce v-a ajutat vrăjitorul vostru? A dat el carne burţilor

voastre flămânde? Vă repet, vrăjitorul nu are nici o putere. El doar vă minte. De aceea iată, îl scuip în faţă!

Oricâtă surpriză a cauzat acel sacrilegiu, mulţimea n-a scos un cuvânt! Câtorva femei li s-a făcut frică, dar bărbaţii aşteptau un miracol.

Ochii lor erau fixaţi asupra albului şi a vrăjitorului. Acesta din urmă simţi toată amărăciunea crudei clipe. Puterea avea să-i scape din mâini!

Deschise gura ca să ameninţe, dar se dădu repede înapoi din faţa atitudinii feroce, a pumnilor strânşi şi ochilor aprinşi ai lui Mackenzie. Acesta rânji, apoi continuă:

— Am murit? M-a lovit vreun trăsnet? Stelele din cer au căzut peste mine şi m-au zdrobit? De unde! Am terminat cu acest câine. În continuare am să vă povestesc despre poporul meu, cel mai puternic din lume şi care domneşte peste toate ţările.

Mai întâi de toate, aflaţi că noi vânăm singuri, aşa cum fac şi eu. Câteodată ne strângem în haite, precum muflonii în anumite perioade ale anului. Trăim în cabanele noastre care ne apără de gerul nemilos al iernii. Zarinska este o tânără frumoasă şi viguroasă. Lupul este mândru dacă ea va deveni mama copiilor săi. Şi orice veţi face voi că să vă împotriviţi acestui lucru, nu veţi reuşi să mă împiedicaţi să-mi îndeplinesc gândul. Fraţii mei sunt mulţi şi vor veni pe urmele mele! Ascultaţi care este legea Lupului: „Oricine va ucide un Lup va fi pedepsit şi vor pieri zece din neamul lui.” Multe ţinuturi au plătit acest preţ, iar legea nu va ierta pe nimeni!

Acum le Vorbesc Vulpoiului şi Ursului. Au spus că şi unul, şi celălalt, au ridicat ochii către Zarinska. Ei, bine, eu am şi cumpărat-o! Thling-Tinneh se sprijină chiar în clipa asta în puşca pe care i-am dăruit-o. Cu toate acestea, eu vreau să fiu corect faţă de cei doi războinici.

Vulpoiului, căruia i s-a uscat limba de câte răutăţi a spus împotriva mea, o să-i ofer cinci pachete mari de tutun. Astfel i se va umezi gura şi va putea să zică şi vorbe bune la

adunarea războinicilor… Ursului îi ofer două cuverturi, douăzeci de căni de făină, de două ori mai mult tutun decât Vulpoiului şi, dacă va vroi să mă urmeze de cealaltă parte a munţilor de la răsărit, va căpăta o puşcă nouă, precum cea a lui Thling-Tinneh. Dacă nu… Ei, bine, atunci vom vedea ce se va mai întâmpla:

Lupul a obosit să tot vorbească… Vă mai spune o singură dată legea lui: „Dacă un Lup va pieri printre voi, zece dintre Sticks vor fi ucişi.”

După ce le spuse acele cuvinte, Mackenzie se întoarse la locul lui. Era însă foarte îngândurat. Noaptea era tare întunecată… Zarinska se apropie de el ca să îi zică ceva şi o. Ascultă cu mare atenţie, căci îi povestea despre şiretlicurile pe care le folosea Ursul în lupta cu cuţitul.

Înfruntarea dintre alb şi uriaşul indian devenise inevitabilă… De îndată, nenumărate picioare, încălţate în mocasini, măriră suprafaţa de zăpadă bătătorită din jurul focului.

Se vorbea mult despre înfrângerea vrăjitorului. Unii credeau însă că acesta îşi păstrase puterile pentru a-şi pedepsi duşmanul la momentul potrivit. Alţii însă îi dădeau dreptate Lupului.

Ursul înainta până în mijlocul terenului pregătit pentru luptă. În mână ţinea un cuţit imens de vânătoare. Vulpoiul le atrase atenţia asupra pistoalelor lui Mackenzie, iar acesta îşi desfăcu centura şi o puse pe şoldurile Zarinskăi, căreia îi încredinţa şi carabina lui.

Faţă le făcu un semn din cap indienilor din jur. Ei puteau să stea liniştiţi, căci o femeie nu ştia să manevreze asemenea lucruri valoroase.

— Dar, dacă sunt ameninţat din spate, nu uita să înu strigi: „Soţul meu! Soţul meu!” o sfătui Scruff. Să îmi strigi cât poţi de tare!

O trase apoi de obraz în glumă şi intră în cercul unde avea să lupte pe viaţă şi pe moarte.

Nu doar că Ursul era mult mai înalt decât albul, dar şi cuţitul lui era mai lung decât al lui Mackenzie. Acesta din urmă, care se mai bătuse de câteva ori în viaţa lui, înţelese că avea de înfruntat un duşman foarte periculos… Cu toate acestea, strălucirea oţelului în lumina focului făcu ca inima să-i bată mai tare şi îi trezi instinctul dominator al rasei din care făcea parte.

Înfruntarea începu. Încă de la primele schimburi de lovituri, Mackenzie fu silit să se retragă aproape de foc SaU în marginea terenului de luptă, dar reuşi să revină în centru. Nimeni nu-l încuraja. Sugestiile şi avertizările lor îl avantajau tot pe Urs.

De câte ori se ciocneau lamele, albul strângea mai tare din dinţi şi dădea ori para loviturile cu mult calin. Mai întâi, îi fusese milă de adversaml lui, dar sentimentul acela cedase repede locul puternicului instinct de conservare. Trebuia să ucidă, spre a nu fi ucis! Miile de ani de cultura ai civilizaţiei din care făcea parte dispăruseră ca prin farmec şi albul nu era altceva decât un locuitor primitiv al unei peşteri preistorice care se bătea pentru femeia lui.

Îl atinse de două ori pe Urs şi îl răni, Iară a se lăsa tăiat, la rândul său. Când încercă să o facă a treia oară, simţi că lama adversarului său se apropiase prea mult de el şi, pentru a o evita, fu obligat să-l prindă pe indian de braţul înarmat, folosindu-şi mâna liberă. Mackenzie îşi dădu atunci seama de imensă forţă a indianului. Acesta îl prinsese, la rândul lui, de mână, şi îl trăgea către cuţitul său, iar albul nu avea suficientă putere ca să se opună!

Încercă să scape din strânsoarea de fier, dar în zadar! Cercul indienilor îmbrăcaţi cu piei de animale se micşoră în jurul lor. Fiecare vroia să vadă înfrângerea albului şi lovitura tataia care urma să-i fie dată.

În clipele acelea, şiretenia de luptător experimentat a lui Mackenzie îşi spuse cuvântul. Se dădu puţin într-o parte şi apoi, fulgerător, îl lovi cu capul în gură pe adversaml său. Ursul se retrase un pas, surprins de forţa izbiturii, şi se

dezechilibră. Imediat, Mackenzie se aruncă asupra lui şi, cu toată greutatea, reuşi să-l doboare pe zăpada întărită. Ursul căzuse pe spate.

— Soţul meu! Strigă Zarinska în acea clipă.

Zgomotul arcului abia se auzi. Mackenzie se aruncă jos şi imediat o săgeată, trecând pe deasupra lui, îl lovi pe Urs în inimă, în momentul când acesta se ridică pentru a-l izbi pe alb cu pumnul său nimicitor.

— Indianul se zbătu câteva clipe, înroşind zăpada din jurul lui. Mackenzie nu mai apucă să vadă aceasta. El se ridicase imediat. De pe partea cealaltă a focului, vrăjitorul se pregătea să tragă a doua săgeată.

Albul îşi apucă iute cuţitul de lamă şi îl aruncă spre ticălos. Un fulger traversă focul. Arma se înfipse până la mâner în gâtlejul vrăjitorului. Acesta dădu câteva clipe din mâini, apoi se prăbuşi în foc.

Clic! Clic!

Vulpoiul pusese mâna pe puşca lui Thling-Tinneh şi încerca în zadar să tragă cu aceasta. Lăsă în jos armă când Mackenzie izbucni în râs.

— Vulpoiul nu ştie ce să facă cu această jucărie. El este ca o femeie. Vino, adu-mi-o, şi îţi voi arăta ce trebuie să faci.

Vulpoiul ezita.

— Hai, vino, insistă Scruff.

Indianul înainta cu paşi lenţi şi grei, cu capul plecat, ca un câine bătut.

— Iată cum trebuie să faci, îi zise albul, băgând un. Glonţ pe ţeava şi armând puşca, pe care şi-o puse apoi pe umăr. Vulpoiul a zis că în noaptea asta se vor petrece lucruri de pomină, continuă el, şi iată că nu a greşit. Doar că faptele lui nu s-au remarcat în nici un fel. Tot mai are Vulpoiul intenţia să o ducă pe Zarinska în vizuina lui? Vrea el să meargă pe drumul pe care deja au plecat vrăjitorul şi Ursul? Nu? Atunci e bine.

Mackenzie se întoarse dispreţuitor şi îşi smulse cuţitul din gâtlejul vrăjitorului.

— Mai sunt'şi alţi bărbaţi care doresc să pornească pe acelaşi drum? În acest caz, Lupul îi va ucide, câte doi-trei odată, până când nu va mai rămâne niciunul. Nimeni nu mai vrea să-l înfrunte pe Lup? Atunci e foarte bine…

— Thling-Tinneh, i se adresă el apoi şefului de trib, îţi dau acum puşca aceasta pentru a doua oară. Dacă, peste o vreme, vei călători în ţinutul udat de Yukon, să ştii că oricând va exista pentru tine, în culcuşul Lupului, un loc cald şi mâncare din belşug. În curând vor veni zorii… Eu plec, dar poate mă^voi întoarce într-o zi. Vă spun pentru ultima oară, amintiţi-vă de legea Lupului!

Porni apoi, alături de Zarinska, înspre animalele care-l aşteptau. După câteva clipe se îndreptau către pădurea întunecată.

O siluetă le ieşi în drum. Era Vulpoiul!

— Lupul a uitat de cele cinci pachete de tutun? Îl întrebă indianul.

Mackenzie îl privi mai întâi furios pe Vulpoi, dar fu imediat izbit de partea comică a acelei întâmplări.

— Îţi voi da doar un pacheţel. Iată-l.

— Cum vrea Lupul, îi răspunse, dulceag, indianul şi întinse mâna să ia pacheţelul.

Apoi plecă.

SFÂRŞIT